

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

ORP ČESKÝ BROD

6. úplná aktualizace - návrh

Září 2024

Ú
A
P

O
R
P

Č
E
S
K
Ý

B
R
O
D

objednatel

MĚSTO ČESKÝ BROD
náměstí Husovo 70
282 01 Český Brod

starosta

Mgr. Tomáš Klinecký

MĚSTSKÝ ÚŘAD ČESKÝ
BROD
Odbor výstavby a územního
plánování
náměstí Husovo 70
282 01 Český Brod

pořizovatel

Ing. Jan Strnad

vedoucí odboru

Ing. Andrea Hájková

odborný referent

zhotovitel

 Plan 21 s.r.o.
IČO: 19639228
Pod Stupni 9/9
101 00 Praha 10

ve spolupráci s

Ing. arch. Milan Salaba
autorizovaný architekt ČKA
č. aut. 1467
Štefánikova 77/52
150 00 Praha 5

Mgr. Petr Koloušek
Ing. arch. Milan Salaba

zpracovatelský tým

OBSAH

A	Úvod	1
A.1	Postup projednání 6. úplné aktualizace ÚAP	1
A.2	Základní rámec zpracování ÚAP	1
A.3	Struktura a obsah ÚAP	2
A.3.1	Změny oproti předchozí aktualizaci ÚAP	3
A.3.2	Použité pojmy	3
A.4	Řešené území	4
B	Metodika zpracování ÚAP	7
B.1	Způsob zpracování podkladů pro rozbor	7
B.1.1	Územní charakteristiky	7
B.1.2	Záměry na provedení změn v území.....	22
B.2	Způsob zpracování rozboru udržitelného rozvoje.....	22
B.2.1	Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu.....	23
B.2.2	Pozitiva a negativa území, trendy vývoje	25
B.2.3	Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje	27
B.2.4	Závady v území	27
B.2.5	Střety v území.....	28
B.3	Způsob zpracování databáze územně analytických údajů	29
C	Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje	32
C.1	Územní charakteristiky	32
C.1.1	Širší územní vztahy	32
C.1.2	Prostorové a funkční uspořádání území.....	35
C.1.3	Struktura osídlení.....	36
C.1.4	Sociodemografické podmínky a bydlení.....	39
C.1.5	Příroda a krajina	41
C.1.6	Vodní režim a horninové prostředí	43
C.1.7	Kvalita životního prostředí.....	46
C.1.8	Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa.....	48
C.1.9	Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství.....	50
C.1.10	Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti	52
C.1.11	Ekonomické a hospodářské podmínky.....	54
C.1.12	Rekreace a cestovní ruch	56
C.1.13	Bezpečnost a ochrana obyvatel	58
C.2	Záměry na provedení změn v území.....	61
D	Rozbor udržitelného rozvoje	62
D.1	Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu.....	62
D.1.1	Požadavky na snížení nevyváženého vztahu územních podmínek (pilířů).....	65
D.2	Pozitiva a negativa území, trendy vývoje	66
D.2.1	Pozitiva SO ORP Český Brod	67
D.2.2	Negativa SO ORP Český Brod	68
D.2.3	Trendy ve SO PRP Český Brod	70
D.2.4	Požadavky na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území obcí	71
D.3	Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje	73
D.3.1	Požadavky na využití potenciálů rozvoje území	74
D.4	Závady v území	75
D.5	Střety v území.....	77
D.6	Závěr rozboru udržitelného rozvoje území ORP Český Brod	80
E	Databáze ÚAP	81
F	Karty obcí	82
G	Grafická část ÚAP	83

A ÚVOD

ÚAP Český Brod byly zpracovány a projednány v roce 2008 s úplnými aktualizacemi viz následující přehled:

Etapa	Rok	Zpracovatel
ÚAP ORP Český Brod	2008	Městský úřad Český brod ve spolupráci s IKP Consulting Engineering s.r.o.
1. aktualizace ÚAP ORP Český Brod	2010	Městský úřad Český brod
2. aktualizace ÚAP ORP Český Brod	2012	U-24, s.r.o.
3. aktualizace ÚAP ORP Český Brod	2014	U-24, s.r.o.
4. aktualizace ÚAP ORP Český Brod	2016	U-24, s.r.o.
5. aktualizace ÚAP ORP Český Brod	2020	Mgr. Petr Koloušek

A.1 Postup projednání 6. úplné aktualizace ÚAP

Tabulka 1 vyhodnocení projednání 6. aktualizace ÚAP s obcemi ve správním obvodu ORP

Bude doplněno v dalších fázích zpracování a projednání aktualizace ÚAP.

A.2 Základní rámec zpracování ÚAP

Územně analytické podklady (ÚAP) jsou územně plánovacím podkladem, jehož základní rámec upravuje stavební zákon. Do 30. 6. 2024 se jednalo o § 26 – 29 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhlášky. Od 1. 7. 2024 je postup projednání a další náležitosti ÚAP upraven v § 62 – 66 zákona č. 283/2021 Sb., Stavební zákon. Vzhledem k tomu, že projednání aktualizace ÚAP připadá do období po 1. 7. 2024, postupováno je podle druhého jmenovaného zákona.

Obsah ÚAP se i v 6. aktualizaci ÚAP řídí podle prováděcích předpisů zákona š. 183/2006 Sb., jmenovitě podle vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, protože zahájení zpracování aktualizace ÚAP připadlo do období, kdy byly platné tyto předpisy.

Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, limitů využití území, záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování podmínek udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (odst. (2) § 62 Stavebního zákona).

Aktualizace ÚAP je zpracována na základě průzkumů území, údajů o území a dalších dostupných informací, a následně projednána v rozsahu určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích do 30 dnů po jejím vyhotovení s obcemi ve správním obvodu. V dalším kroku je aktualizace upravena podle výsledků tohoto projednání.

Vyhotovená dokumentace slouží především jako podklad pro pořizování územně plánovacích dokumentací a územních studií. Údaje o území mohou být použity pro činnost orgánů veřejné správy a pro činnost projektanta územně plánovací dokumentace a územní studie.

Rozbor udržitelného rozvoje území lze využít pro vyhodnocení předpokládaných vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území.

Jelikož se jedná o komplexní analýzu území ORP, mají její výsledky význam i z jiných hledisek, mohou upozornit na vývojové trendy či situaci v oblastech, které přímo s územním plánováním nesouvisí, ale lze je zohlednit v nastavení jiných politik, dotačních programů, a sledovat je na krajské či republikové úrovni.

A.3 Struktura a obsah ÚAP

Struktura dokumentace vyplývá z:

- vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů („Vyhláška“);
- metodiky sledovaných jevů pro územně analytické podklady (Metodický návod k příloze č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb.), vydání třetí z prosince 2019 („Metodika“).

Tyto předpisy nejsou od 1. 7. 2024 platné, ale struktura a obsah 6. úplné aktualizace ÚAP Český Brod je nastavena podle nich, protože zpracování bylo započato před tímto datem.

Členění ÚAP upravuje část druhá Vyhlášky (§ 4), podle které ÚAP povinně obsahují následující části:

Členění ÚAP	Příslušná grafická část
a) podklady pro rozbor udržitelného rozvoje	výkres hodnot území, zahrnující hodnoty kulturní, přírodní a civilizační
	výkres limitů využití území
	výkres záměrů na provedení změn v území
b) rozbor udržitelné rozvoje	výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích
c) databáze územně analytických podkladů	

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území (část a – „podklady pro rozbor“) obsahuje zejména zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot a limity využití území, to vše v členění zejména na 13 tematických okruhů:

1. širší územní vztahy,
2. prostorové a funkční uspořádání území,
3. struktura osídlení,
4. sociodemografické podmínky a bydlení,
5. příroda a krajina,
6. vodní režim a horninové prostředí,
7. kvalita životního prostředí,
8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství,
10. dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti,
11. ekonomické a hospodářské podmínky,
12. rekreace a cestovní ruch,
13. bezpečnost a ochrana obyvatel.

Okruhy jsou podrobněji definované v kapitole B.1.1 této dokumentace. Podklady dále zahrnují zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.

Rozbor udržitelného rozvoje území (část b – „rozbor“) obsahuje zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území v členění zejména na 13 tematických okruhů odpovídajících podkladům pro rozbor, dále pak vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území. Z předchozích zjištění jsou určeny problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami v území, na

odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.

Databáze územně analytických podkladů (část c – „databáze ÚAP“) se obsahově řídí přílohou č. 1 k vyhlášce, zahrnuje v ní uvedené jevy v podrobnosti a rozsahu nezbytném pro pořizování územních plánů a regulačních plánů. Upřesnění toho, kdo poskytuje údaje o území, z jakých zdrojů a další podrobnosti o jednotlivých sledovaných jevech jsou obsahem Metodiky. Slouží také pro vyhotovení grafické části ÚAP.

A.3.1 Změny oproti předchozí aktualizaci ÚAP

6. úplná aktualizace ÚAP se po obsahové stránce řídí předpisy platnými při předchozí aktualizaci, protože zpracování bylo zahájeno za jejich platnosti.

Protože projednání 6. úplné aktualizace ÚAP od 1. 7. 2024 probíhá podle zákona č. 283/2021 Sb., Stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, není zpracován návrh úplné aktualizace, ke kterému by poskytovatelé údajů byly vyzvány k potvrzení správnosti, úplnosti a aktuálnosti jimi poskytnutých údajů o území ve lhůtě do 3 měsíců. Je přímo zpracována aktualizace ÚAP k projednání s obcemi ve správním obvodu ORP Český Brod.

SO ORP Český Brod v současnosti tvoří 21 obcí namísto 24 v poslední úplné aktualizaci ÚAP (5.), k 1. 1. 2021 byly obce Bříství, Kounice a Vykář přesunuty do SO ORP Lysá nad Labem.

A.3.2 Použité pojmy

Dokumentace využívá terminologie stavebního zákona a jeho vyhlášek, popřípadě další odborné termíny v jednotlivých oborových specializacích, které jsou ustálené, popřípadě v textu vysvětlené. Dále jsou využívány následující důležité pojmy:

Hodnoty přírodní

Jedná se především o hodnoty prostředí, které není významně změněno a dotčeno stavební činností

Hodnoty civilizační

Jedná se o hodnoty území, spočívající např. v jeho vybavení technickou, dopravní a občanskou infrastrukturou, v možnosti jejího hospodárného využívání a dalšího rozvíjení, v dopravní dostupnosti takovýchto částí území; civilizační hodnotou mohou být i vlastnosti obytného prostředí, jeho různorodost apod.

Hodnoty kulturní

Kulturní hodnoty je možné chápat především jako jedinečnost, výjimečnost území, jeho částí, krajinných a stavebních celků a souborů, poskytujících doklady předcházejícího historického vývoje. Vymezením kulturních hodnot území lze zajistit zachování kulturního dědictví území, jednotlivých sídel nebo jejich částí, které dosud nepoužívají zákonné ochrany památkové péče. Jsou rozlišovány:

- hodnoty urbanistické – urbanistická hodnota území spočívá např. v uspořádání, návaznosti a vlastnosti prostorů a staveb, zejména přístupných veřejnosti (průhledové osy, orientační, architektonické dominanty území, členitost a různorodé zástavby apod.); jedná se nejen o hodnotu dlouhodobě rozvíjené urbanistické struktury jednotlivých sídel a jejich vazeb, ale i o hodnotu krajiny, vytvořené a kultivované dlouhodobým hospodařením.
- architektonické hodnoty – jedná se o hodnoty stavitelského umění, o hodnoty staveb, které nejsou jenom užitkovým, technickým dílem, ale které spočívají v jejich estetickém působení, výrazu;
- historické hodnoty – historické dědictví spjaté s určitým místem, předně potom památníky a pomníky, místa významných událostí apod.

Hodnoty území jsou předmětem ochrany v územně plánovací dokumentaci.

Limity využití území

Jde o omezení změn v území v důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastnosti území.

Záměry na provedení změn

Jde o záměry jednotlivců, skupin, právnických osob a orgánů veřejné správy na změny ve využití území, zejména v oblasti infrastruktury, bydlení a rekreace, výroby a služeb, ochrany životního prostředí a zdrojů, obrany a ochrany osob a majetku.

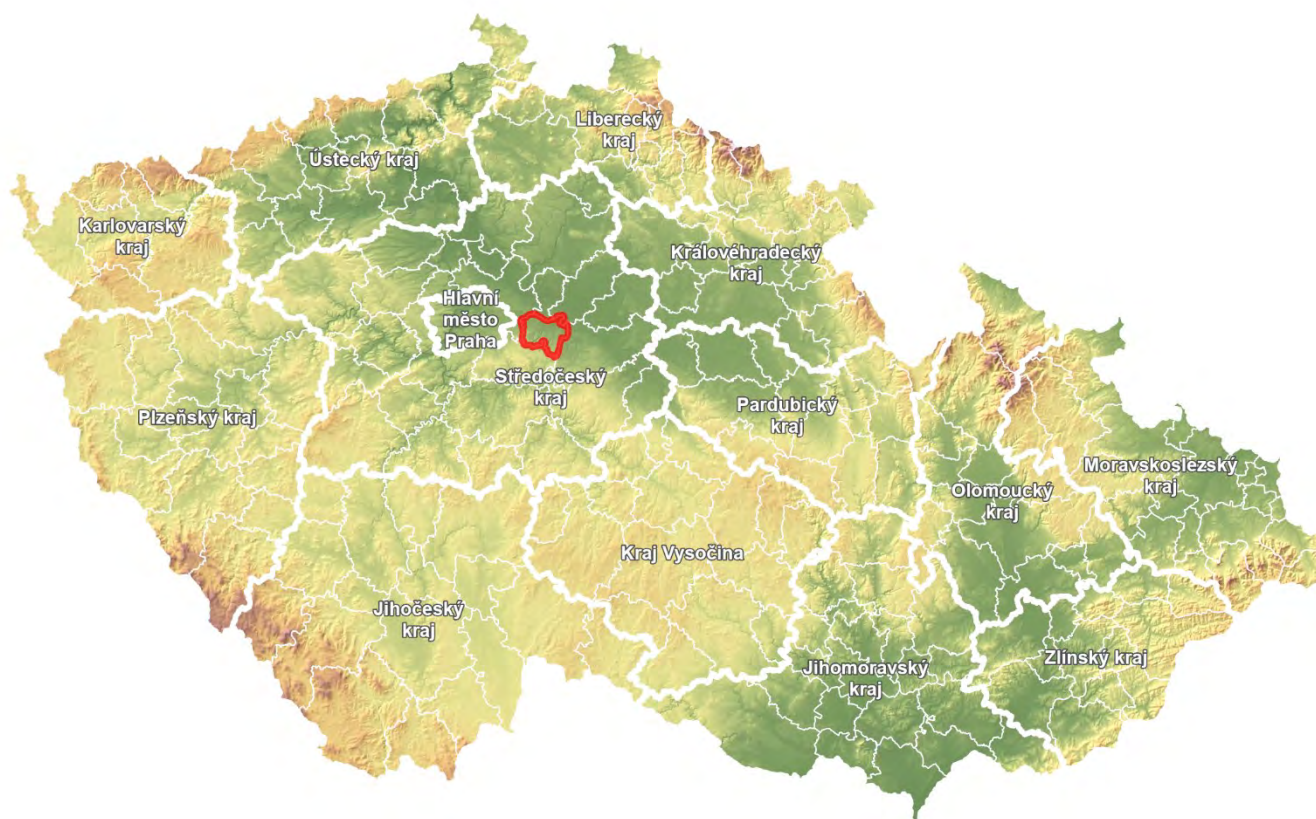
Širší vztahy v území

Jsou vazby působící přes hranici jednotlivých správních celků, mající vliv na život a prostředí v okolním území. V pojetí této dokumentace se jedná o systém správy území, dojíždku do zaměstnání, škol a za službami, polohu v dopravní síti a na sítích technické infrastruktury, existenci hodnot a limitů s nadmístním významem.

A.4 Řešené území

Tyto územně analytické podklady jsou zpracovány pro správní obvod obce s rozšířenou působností Český Brod, který je součástí Středočeského kraje, sousedí na jihu se SO ORP Říčany, na západě se SO ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, na severu se SO ORP Lysá nad Labem a Nymburk a na východě se SO ORP Kolín (patrné z obrázku 2), poloha v rámci ČR je vyobrazena na Obrázek 1 poloha SO ORP Český Brod v rámci ČR (červeně vyznačeno)

Obrázek 1 poloha SO ORP Český Brod v rámci ČR (červeně vyznačeno)

Zdroj: RÚIAN; DMR5G, ČÚZK

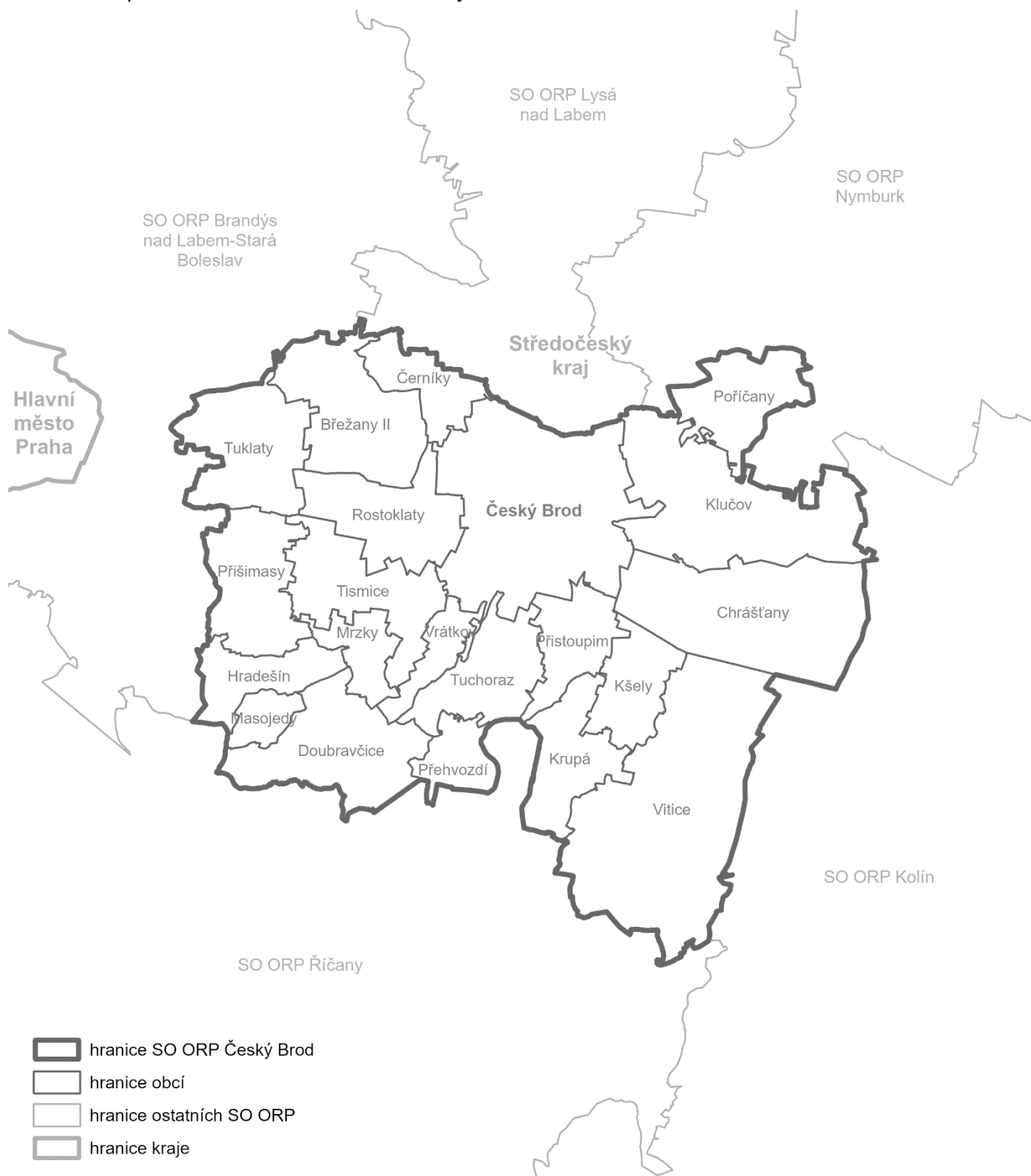
Řešené území zahrnuje celkem 21 obcí uvedených v tabulce 2 společně s dalšími údaji. Jediná obec – Český Brod – je zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem. Výměra území je cca 163,3 km², a je složeno z celkem 35 katastrálních území, 39 částí obcí a 45 základních sídelních jednotek.

Území má převážně rovinatý charakter a je intenzivně zemědělsky využíváno, zároveň se jedná o území výrazně se urbanizující. Jižní část SO ORP spadá do oblasti Středočeské pahorkatiny (celek Benešovská pahorkatina) s vyšším podílem lesů a členitějším povrchem. Jedná se v rámci ČR výměrou o relativně malé SO ORP (v pořadí 178. největší z 206), co do počtu obyvatel je na přibližně 153. místě, vyznačuje se ale nárůstem populace.

Tabulka 2 obce v řešeném území a jejich členění

název obce	kód obce	počet k. ú.	názvy k. ú.	počet částí obce	počet ZSJ	výměra obce (ha)
Břežany II	533220	1	Břežany II	1	1	910,6
Černíky	599301	1	Černíky	1	1	388,2
Český Brod	533271	3	Český Brod, Štolmíř, Liblice u Českého Brodu	3	11	1970,7
Doubravčice	533301	1	Doubravčice	1	1	917,5
Hradešín	564800	1	Hradešín	1	1	424,6
Chrástřany	533351	3	Chotouň, Chrástřany u Českého Brodu, Bylany u Českého Brodu	3	3	1446,2
Klučov	533386	4	Lstiboř, Klučov u Českého Brodu, Skramníky, Žhery	4	4	1443,8
Krupá	533459	1	Krupá u Kostelce nad Černými Lesy	2	2	562,8
Kšely	571717	1	Kšely	1	1	452,1
Masojedy	564702	1	Masojedy	1	1	180,4
Mrzky	513288	1	Mrzky	1	1	286,1
Poříčany	537705	1	Poříčany	1	1	576,1
Přehvozdí	513369	1	Přehvozdí	1	1	283,0
Přistoupim	513393	1	Přistoupim	1	1	442,8
Přišimasy	533611	1	Přišimasy	3	1	700,5
Rostoklaty	533661	2	Nová Ves II, Rostoklaty	2	2	703,1
Tismice	533734	2	Limuzy, Tismice	2	2	750,0
Tuchoraz	533777	1	Tuchoraz	1	1	592,8
Tuklaty	533785	2	Tlustovousy, Tuklaty	2	2	816,6
Vitice	533866	5	Lipany u Vitic, Dobré Pole u Vitic, Chotýš, Vitice, Hřiby	6	6	2243,9
Vrátkov	564826	1	Vrátkov	1	1	242,4
SO ORP Český Brod		35		39	45	16334,2

Obrázek 2 uspořádání obcí v rámci SO ORP Český Brod a okolní SO ORP

Zdroj: RÚIAN

B METODIKA ZPRACOVÁNÍ ÚAP

Klíčovým aspektem pro zpracování ÚAP je správné pochopení účelu dokumentace, a tzv. udržitelného rozvoje území. Stavební zákon uvádí, že udržitelný rozvoj spočívá ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí („přírodní pilíř“), pro hospodářský rozvoj („hospodářský pilíř“) a pro soudržnost společenství obyvatel území („sociální pilíř“), a jedná se o takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Je zřejmé, že činnosti a děje, které vedou k prospěchu v ekonomické oblasti, mohou naopak více či méně znehodnocovat životní prostředí, ale i sociální oblast v území (obecně hodnoty). Přílišně ochranný přístup zejména v oblasti přírody a krajiny (ale i památkové péče) naopak může zablokovat rozvoj civilizačních aktivit, což v naprosté většině případů není žádoucí stav. Cílem je tedy najít rovnováhu mezi třemi pilíři udržitelného rozvoje, při zohlednění polohy a významu území.

Ačkoliv definovat udržitelný rozvoj je samo o sobě poměrně složitým úkolem, a termín je v různých zdrojích pojímán různě, vždy je patrný časový rozměr, tj. využívat zdroje a prostředí tak, aby zůstal zachován příznivý stav i v budoucnosti¹. Z této skutečnosti plyne potřeba postihnout zejména vývojovou stránku procesů, protože prostý stav v určitém časovém řezu může být pro rozbor udržitelného rozvoje zavádějící, resp. musí být kriticky posuzováno, jakou míru stability v čase má určitá územní charakteristika.

Územní plánování je jen jedním nástrojem, jak udržitelného rozvoje území dosáhnout, s ohledem na jeho podstatu je nezbytné volit postup pro zpracování územně analytických podkladů. Tím je myšleno zejména, že:

- do podkladů mají být zahrnuty takové jevy a ukazatele (indikátory), které reprezentují procesy s podstatným vlivem na udržitelný rozvoj území, a tento vliv hodnotit rovněž,
- výsledky plynoucí z rozboru udržitelného rozvoje mají mít takovou povahu, aby bylo možné je přímo či alespoň nepřímo řešit v územně plánovacích dokumentacích a územních studiích.

První bod je podstatný proto, aby výsledky rozboru udržitelného rozvoje byly založeny na robustním datovém základu a co nejlépe popisovaly situaci a vývoj v řešeném území. Naplnění druhého bodu je předpokladem pro vysokou užitnou hodnotu předkládané dokumentace - je totiž zřejmé, že územní plánování může efektivně ovlivnit vývoj v řešeném území pouze v určitých sférách, a na tyto sféry je potřeba analýzu zaměřit. Zároveň je vhodné ve výstupech zohlednit jejich určení, tj. pro jednotlivé obce bude rozbor koncipován tak, aby na jeho základě bylo možné efektivně posuzovat vliv koncepcí (předně územních plánů a jejich změn) na udržitelný rozvoj území.

Posledním aspektem, který je v ÚAP zohledněn, je možnost „jednoduše“ aktualizovat podklady i samotný rozbor. Za předpokladu, že zůstane zachován právní rámec územního plánování v ČR alespoň v obecných principech, bude každé 4 roky (popřípadě v jiné časové periodě) nezbytné pořídit úplnou aktualizaci ÚAP, a je tudíž žádoucí, aby metodika byla stanovena jednoznačně, transparentně a čerpala z běžně dostupných podkladů.

B.1 Způsob zpracování podkladů pro rozbor

B.1.1 Územní charakteristiky

Jak bylo uvedeno výše, podklady pro rozbor obsahují níže uvedené územní charakteristiky:

- zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území
- zjištění a vyhodnocení hodnot území
- zjištění a vyhodnocení limitů využití území

Tato zjištění je Vyhláškou požadováno členit na 13 tematických okruhů. Každý okruh bude vyhodnocován zvlášť pro každou obec a celkově pro území SO ORP. Územní charakteristiky budou hodnoceny na základě dostupných zdrojů dat, přičemž bude využito přibližně 3 – 5 indikátorů pro každý okruh. Tento počet není zcela podstatným faktorem, více záleží na tom, aby se jednalo o indikátory jevů

¹ MAIER, K. a kol. (2012): Udržitelný rozvoj území. Grada Publishing, a.s., 256 s.

podstatných pro udržitelný rozvoj území, ze kterých lze navíc jednoznačně hodnotit pozitivní či negativní vliv na obec. Indikátory vychází jednak z databáze ÚAP, a jednak z různorodých veřejných zdrojů (ČSÚ, MPSV, ISKN apod.), které jsou vždy u indikátoru uvedeny. Dále je uveden popis indikátoru včetně stručného odůvodnění, proč je v podkladech pro rozbor zahrnut.

V některých případech může být indikátor na pomezí více témat, je proto zařazen do nejvíce jemu odpovídajícího. Podstatné je při členění indikátorů jejich primární význam.

Pro první tři témata nejsou zjišťovány indikátory ve smyslu výše uvedeném, protože u nich nelze jednoznačně hodnotit, jaký stav věcí je pro udržitelný rozvoj pozitivní či negativní. Jedná se zpravidla o dané charakteristiky více či méně podmiňující vývoj území obcí, ale územním plánováním není možné je efektivně měnit. U těchto tří témat bude obsahem podkladů pro rozbor věcný popis stavu v jednotlivých obcích a jejich členění do kategorií. Tyto informace budou sloužit pro normování a korekci zjištění v dalších tematických okruzích.

Tematické okruhy a použité indikátory:

1. ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

sledované informace:

cílem je zařadit obec do kategorie z hlediska širších vztahů v území, a vyjádřit tak její význam v rámci širšího území (regionu);

podle studie na toto téma² se celé SO ORP Český Brod řadí do tzv. nerozvojového venkova, při bližším pohledu je ale mezi obcemi značná vnitřní variabilita, která bude posuzovaná členěním do následujících kategorií (částečně inspirovaných uvedeným výzkumem):

- **jádro**
 - obec tvořící významný dojížděkový (pracovní) region;
 - disponuje širokou vybaveností (zejména školství, zdravotnictví, sociální služby, obchod a další komerční služby);
 - jedná se zpravidla o jednu centrální obec regionu (ORP);
- **střediska nižšího řádu**
 - obec tvoří vlastní dojížděkový region menšího významu (jednotky až malé desítky obcí);
 - disponuje vybaveností pro svoje okolí (základní školství, zdravotnické, popř. sociální služby, obchod a další komerční služby);
 - zpravidla se jedná o obec s pověřeným obecním úřadem;
- **zázemí**
 - obec nespadá do výše uvedených kategorií, která tvoří zázemí jádra nebo střediska nižšího řádu, tj. je z nich realizována dojížděka do zaměstnání (popřípadě i do nich, pokud došlo k suburbanizaci komerčních aktivit);
 - sídla s rozvojem, ve kterých roste počet obyvatel (někdy poměrně výrazně);
- **rekreační obce**
 - obce, které nejsou středisky ani zázemím, ale jsou rozvojové z důvodu vysoké míry turismu;
 - rozvoj je vázán na turisticky atraktivní lokality;
- **periferie**
 - obce nespadá do výše uvedených kategorií, které se nenachází v zázemí středisek nebo jádra;
 - pracovních příležitostí je omezené množství, převažuje zemědělství a dojížděka na delší vzdálenosti;
 - nerozvojové oblasti;
 - malé a mikrokroobce;

² PERLÍN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. (2010): Typologie venkovského prostoru Česka. Geografie, r. 115, č. 2, s. 161-187.

Dále je u obcí hodnoceno, jsou-li z hlediska širších vztahů jinak významné – na jejich území je infrastruktura, hodnoty nebo limity s nadmírným významem.

Širší vztahy z hlediska záměrů jsou obsahem samostatné kapitoly (B.1.2).

2. PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

sledované informace:

cílem je zařadit obec do kategorie z hlediska jejího uspořádání, přičemž bude sledován zejména krajinný pokryv území a funkční členění zastavěného a nezastavěného území; typologie je rámcově založena na publikaci *Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech*³, obce budou členěny na:

- **města**
 - obce s rozsáhlým zastavěným územím, kde je dominantní nebo typický krajinný pokryv zástavba a další sídelní plochy;
 - je zastoupena široká škála funkcí v prostoru – bydlení (běžně i bytové domy a sídliště, vilové čtvrti), výrobní a další komerční plochy, občanská vybavenost, význačnější centrum s rozsáhlým veřejným prostorem a komerční funkcí, rekreační funkce je naopak omezená, zeleně je relativně méně a je koncentrována do k tomu vyhrazených ploch;
 - větší objemové měřítko zástavby jako celku i jednotlivých staveb, větší výška staveb;
 - územněsprávně mohou přináležet i sídla dalších typů;
- **příměstské obce**
 - obce obvykle v blízkosti měst, nebo v krátké dojezdové vzdálenosti k nim, s rozšiřující se zástavbou, která zpravidla následuje městské trendy (rodinné domy bez hospodářských staveb, menší pozemky, někdy i bytové domy);
 - zástavba je zpravidla monofunkční (obytná), ale přítomny mohou být i rozsáhlejší komerční plochy funkčně svázané s městem;
 - struktura zástavby je v různé míře narušena moderní výstavbou;
 - vyšší podíl veřejných prostranství a zahrad, u nové výstavby méně výrazný;
 - menší objemové měřítko zástavby jako celku i jednotlivých staveb, menší výška staveb;
 - okolí sídel je tvořeno nezastavěnou krajinou s různým krajinným pokryvem, převážně však kulturní krajinou (zemědělská půda, hospodářské lesy);
- **venkovské obce**
 - obce, ve kterých je přítomna tradiční venkovská rostlá nebo plánovaná zástavba, tvořená obytnými a hospodářskými budovami;
 - zástavba plní zejména funkci bydlení a drobného hospodaření, v rostoucí míře také rekreační;
 - vyšší podíl veřejných prostranství a zahrad;
 - struktura zástavby je narušena moderní výstavbou jen v malém měřítku, nebo vůbec;
 - typická je přímá návaznost na krajinu, množství přírodních prvků je i v zastavěném území;
 - menší objemové měřítko zástavby jako celku i jednotlivých staveb, menší výška staveb;
 - okolí sídel je tvořeno nezastavěnou krajinou s různým krajinným pokryvem, převážně však kulturní krajinou (zemědělská půda, hospodářské lesy);
- **obce s vysokou mírou hodnot v území**
 - menší obce (nebo části obcí) ne-městského typu, které mohou být v libovolné vzdálenosti od měst, vyznačují se ale vysokou mírou přítomných krajinných a/nebo kulturních hodnot, z toho také plyne vyšší míra zákonné ochrany (zejména vesnické památkové zóny/rezervace, sídla v národních parcích, CHKO atp.);
 - vysoký až výlučný podíl tradiční venkovské zástavby bez narušení moderní výstavbou;

³ MMR ČR, Ústav územního rozvoje, druhé vydání, 2018, <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/publikace-a-odborne-texty/charakter-a-struktura-zastavby-venkovskych-sidel-v>

- typická je přímá návaznost na krajinu, množství přírodních prvků je i v zastavěném území;

Obce mohou být přechodnými typy mezi jednotlivými kategoriemi, resp. mohou zahrnovat více typů výše uvedených, protože územněsprávní členění nezohledňuje tento způsob kategorizace.

3. STRUKTURA OSÍDLENÍ

sledované informace:

cílem je zařadit obec do kategorie z hlediska struktury jejího osídlení, bude proto sledována populační velikost obce a sídel, počet sídel; obce budou členěny na:

- **velké obce**
 - nad 10 000 obyvatel
 - s jedním dominantním sídlem a libovolným, zpravidla vyšším počtem sídel okolních;
- **středně velké obce**
 - 1 000 – 10 000 obyvatel
 - s jedním dominantním sídlem a libovolným, zpravidla vyšším počtem sídel okolních;
- **malé obce s více sídly**
 - 100 – 1 000 obyvatel
 - 2 a více sídel s menšími populačními rozdíly mezi sebou
- **malé obce s jedním sídlem**
 - 100 – 1 000 obyvatel
 - 1 sídlo a další roztroušená zástavba
- **mikroobce**
 - do 100 obyvatel
 - obvykle jediné sídlo a další roztroušená zástavba

4. SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ (SD)

4a vývoj počtu obyvatel

popis indikátor reprezentuje migraci – tj. potenciál obce udržet na svém území obyvatele, resp. míru do jaké je území obce atraktivní pro obyvatele se záměrem se přestěhovat, a přirozený přírůstek – tj. rozdíl porodnosti a úmrtnosti; ukazatel je na úrovni obcí v meziročních srovnáních značně nestálý a absolutní hodnoty korelují s populační velikostí obce, proto je nezbytné využít např. index vývoje, kdy je současný údaj vyjádřen jako procento obyvatel v referenčním roce, sledováno je období posledních 10 let; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků; za velmi vysoký nárůst je sražen 1 bod

význam jedná se o jeden z klíčových ukazatelů pro stanovení strategie rozvoje obce, na základě kterého je koncipována urbanistická koncepce a další prvky ÚPD; pokles počtu obyvatel je pro obec zpravidla negativním znakem, rovněž je třeba kriticky posuzovat překotný nárůst, protože ten s sebou přináší i negativní důsledky (typicky v příměstských oblastech⁴); přírůstek počtu obyvatel je pozitivně významný zejména pro sociální pilíř, v menší míře pro hospodářský pilíř, význam pro přírodní pilíř nelze stanovit (vliv bytové výstavby na životní prostředí je hodnocen v jiném indikátoru); protože Český Brod je oblastí v tzv. suburbánní zóně, je možné předpokládat vysoký nárůst počtu obyvatel v některých obcích, v těch bude hodnocení sníženo s ohledem na předpokládané negativní vlivy populačního růstu

zdroj ČSÚ – databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy k 31. 12. každého roku

4b vývoj průměrného věku obyvatel

popis ukazatel udává změnu průměrného věku všech obyvatel s trvalým bydlištěm v obci a souhrnně tak

⁴ SÝKORA, L. (2003): Suburbanizace a její společenské důsledky. Sociologický časopis, r. 39, č. 2, s. 55-71.

	charakterizuje vývoj věkové struktury obyvatel obce, sledováno je období posledních 10 let; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	jedná se o jeden z klíčových ukazatelů pro stanovení strategie rozvoje obce, protože u různých věkových kategoriích lze předpokládat jiné požadavky na využití území (v oblasti bydlení, občanské vybavenosti, volnočasových aktivit i ekonomické produkce) ⁵ ; stárnutí populace má vliv na vývoj ekonomického a sociálního zatížení ⁶ , a pro udržitelný rozvoj je tedy zásadní; lze předpokládat, že v průměru mladší populace bude pro obec pozitivním znakem pro ekonomický a sociální vývoj, průměrný věk je tedy významný zejména pro sociální pilíř, v menší míře pro hospodářský pilíř;
zdroj	ČSÚ – databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy k 31. 12. každého roku

4c intenzita bytové výstavby

popis	indikátor udává počet dokončených bytů v obci na 1000 obyvatel; ukazatel počtu dokončených bytů je na úrovni obcí v meziročních srovnáních značně nestálý a absolutní hodnoty korelují s populační velikostí obce, bude proto sledován roční průměr za stanovené období, sledováno je období posledních 10 let; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	jedná se o důležitý údaj pro stanovení strategie rozvoje obce, ke kterému lze v koncepci ÚPD přihlížet; údaje do značné míry souvisí s nárůstem počtu obyvatel v obci, ale pokud je mezi těmito údaji nesoulad, je třeba jej individuálně posuzovat; nízká intenzita výstavby je pro obec zpravidla negativním znakem, a oslabuje sociální i ekonomický pilíř (s výjimkou specifických lokalit s přírodní/památkovou ochranou apod.), rovněž je třeba kriticky posuzovat velmi vysokou intenzitu výstavby, protože ta s sebou přináší i negativní důsledky (typicky v příměstských oblastech) a má negativní vliv na životní prostředí;
zdroj	ČSÚ – údaje o dokončených bytech v obcích (správních obvodech), souhrnně za celé roky

4d stáří domovního fondu

popis	indikátor udává průměrné stáří domu v obci; průměrná hodnota je sledována v SLDB a pro hodnocení bude využita odchylka od průměrného stáří domovního fondu za celou správní oblast ORP a uděleny 0 – 4 body podle výše odchylky;
význam	stáří domů vypovídá o úrovni zastavěného prostředí v obci; vysoké průměrné stáří indikuje obec se slabou mírou investic, v periferní poloze nebo jinak znevýhodněnou, v každém případě však obec s horším potenciálem pro rozvoj, a tento stav má negativní vliv na sociální i hospodářský pilíř (ve specifických případech obcí s památkovou ochranou je třeba posuzovat ukazatel individuálně); ukazatel představuje možný podklad pro stanovení strategie rozvoje obce – vytvoření podmínek pro revitalizaci domovního fondu, upřednostnění obnovy stávajícího domovního fondu před novou výstavbou apod.;
zdroj	ČSÚ – výsledky SLDB 2021 (počet domů, období výstavby)

4e podíl neobydlených domů

popis	indikátor udává podíl domů, které nejsou obvykle obydleny, na celkovém počtu domů v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	podíl neobydlených domů částečně vypovídá o intenzitě využití zastavěného území; vysoký podíl indikuje obec se slabou mírou investic, v periferní poloze nebo jinak znevýhodněnou, v každém případě však obec s horším potenciálem pro rozvoj, a tento stav má negativní vliv na sociální i hospodářský pilíř; indikátor je začleněn spíše doplňkově, protože v nejnovějších údajích není rozlišen důvod neobydlenosti; ukazatel představuje možný podklad pro stanovení strategie rozvoje obce – vytvoření podmínek pro revitalizaci domovního fondu, upřednostnění obnovy stávajícího domovního fondu před novou výstavbou apod.
zdroj	ČSÚ – výsledky SLDB 2021 (počet domů, obydlí);

⁵ TOMÁŠKOVÁ, I. (2013): Prostorové a funkční dopady stárnutí městské populace. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Brno, 100 s.

⁶ FIALA, T., LANGHAMROVÁ (2013): Vývoj ekonomického a sociálního zatížení a stárnutí populace. Politická ekonomie, č. 3, s. 338-355.

5. PŘÍRODA A KRAJINA (PK)

5a podíl území se zvláštní ochranou

popis	indikátor vyjadřuje podíl území obce, na kterém je vyhlášeno zvláště chráněné území (NP, CHKO, NPP, PP, NPR, PR); pro hodnocení jsou udělovány 0 – 4 body: 4b – na 50 a více % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana; 3b – na více než 25 a méně než 50 % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana; 2b – na více než 10 a méně než 25 % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana; 1b – na více než 1 a méně než 10 % území obce je vyhlášena zvláštní ochrana; 0b – zvláštní ochrana je vyhlášena na nejvíce 1 % území obce;
význam	vyhlášená ZCHÚ reprezentují území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná; přírodní pilíř udržitelného rozvoje je s rostoucí mírou ochrany území úměrně tomu posilován;
zdroj	databáze ÚAP, jev 25a a 27a

5b podíl území s lokalitou NATURA2000

popis	indikátor vyjadřuje podíl území obce, na kterém je vyhlášena evropsky významná lokalita (EVL) nebo ptačí oblast; pro hodnocení jsou udělovány 0 – 3 body: 3b – 25 a více % území obce je zaneseno v soustavě NATURA 2000; 2b – více než 10 a méně než 25 % území obce je zaneseno v soustavě NATURA 2000; 1b - více než 1 a méně než 10 % území obce je zaneseno v soustavě NATURA 2000; 0b – v soustavě NATURA 2000 se nachází nejvíce 1 % území obce;
význam	soustava Natura 2000 zahrnuje území vyhlášená k ochraně nejvzácnějších a nejvíce ohrožených druhů živočichů, rostlin a nejvzácnějších přírodních stanovišť; přírodní pilíř udržitelného rozvoje je s rostoucí mírou ochrany území úměrně tomu posilován;
zdroj	databáze ÚAP, jev 34

5c podíl území v přírodním parku

popis	indikátor vyjadřuje podíl území obce, na kterém je vyhlášen přírodní park; pro hodnocení jsou udělovány 0 – 3 body: 3b – 25 a více % území obce se nachází v přírodním parku; 2b – více než 10 a méně než 25 % území obce se nachází v přírodním parku; 1b - více než 1 a méně než 10 % území obce se nachází v přírodním parku; 0b – v přírodním parku se nachází nejvíce 1 % území obce;
význam	přírodní park (nástroj obecné ochrany přírody a krajiny) reprezentující území s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami přispívá k zachování hodnoty životního prostředí v území, posiluje tedy přírodní pilíř udržitelného rozvoje;
zdroj	databáze ÚAP, jev 30

5d koeficient ekologické stability

popis	koeficient ekologické stability (KES) vyjadřuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků v daném území; mezi stabilní prvky patří lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy, mezi nestabilní prvky patří orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy. Hodnoty koeficientu ekologické stability: menší nebo rovné 0,10 – dosahují území s maximálním narušením přírodních struktur; 0,10 – 0,30 – území nadprůměrně využívaná se zřetelným narušením přírodních struktur; 0,31 – 1,00 – území intenzívně využívaná, zejména zemědělskou velkovýrobou; 1,01 – 2,99 – celkově vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami; hodnoty 3,00 a více dosahuje přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. pro hodnocení jsou udělovány 0 – 3 body 3b – hodnota KES 3,00 a vyšší; 2b – hodnota KES vyšší než 1,00 a nižší než 3,00; 1b - hodnota KES vyšší než 0,30 a nižší nebo rovná 1,00; 0b – hodnota KES 0,30 a nižší;
význam	Koeficient ekologické stability poskytuje informaci o zastoupení přírodních či přírodě blízkých ploch či intenzitu antropického tlaku v území; umožňuje sledování v čase (průběžnou aktualizaci) a rámcové stanovení možných opatření k posílení ekologické stability (přírodního pilíře udržitelného rozvoje);
zdroj	statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí

5e	kulturně-historická hodnota území – přítomnost památkově chráněných území a objektů
popis	<p>indikátor uvádí přítomnost (četnost) území či objektů se statusem památkové ochrany (v evidenci Národního památkového ústavu) – kulturní památky, národní kulturní památky, památkové rezervace (městské, vesnické, archeologické), památkové zóny (městské, vesnické, krajinné); obcím je uděleno 0 – 3 body v závislosti na posouzení přítomnosti/četnosti uvedených hodnot v území a jeho velikosti;</p> <p>3b – přítomnost městské památkové rezervace, vesnické památkové rezervace, národní kulturní památky či 10 a více kulturních památek;</p> <p>2b – přítomnost městské památkové zóny, vesnické památkové zóny, více než 2 a méně než 10 kulturních památek;</p> <p>1b – přítomnost jedné či dvou kulturních památek;</p> <p>0b – bez památkové ochrany;</p>
význam	památkově chráněná území a objekty jsou významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti nebo mohou mít přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem, čímž nezastupitelně spoluformují typický či neopakovatelný ráz okolní krajiny, formují jeho kulturně-historickou charakteristiku, např. také jako pozitivní kulturně-historické dominanty;
zdroj	databáze ÚAP, jev 5a a 8a

6. VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ (VG)

6a	míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území
popis	<p>střet záplavového území Q100 se zastavěným a zastavitelným územím (s plochami přestavby a zastavitelnými plochami). Indikátor definuje podíl výměry zastavěného a zastavitelného území zasahujícího do záplavového území Q100 k celkové výměře zastavěného a zastavitelného území (plochy přestavby a zastavitelné plochy) obce. Hodnocení indikátoru:</p> <p>4 b - více než 10 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100;</p> <p>3 b - více než 5 % a méně než 10 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100;</p> <p>2 b - více než 1 % a méně než 5 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100;</p> <p>1 b - méně než 1 % zastavěného a zastavitelného území leží v záplavovém území Q100;</p> <p>0 b - zastavěném/zastavitelné území neleží v záplavovém území;</p>
význam	Indikátor určuje míru povodňového ohrožení stávající, ale i budoucí zástavby. Lze porovnávat v dalších aktualizacích ÚAP, zda došlo ke zvýšení povodňové ochrany obce. Jsou města/obce, kde je povodňové riziko významné, ale prozatím neřešené. V tomto indikátoru se jedná výhradně o rozlivy z vodních toků. Vysoká míra ohrožení má přímý negativní vliv na všechny pilíře územního rozvoje.
zdroj	databáze ÚAP jev 50a (záplavová území včetně aktivních zón), jev 1 (zastavěné území) a jev 1b (zastavitelné plochy a plochy přestavby)
6b	míra ohrožení přívalovými povodněmi
popis	<p>podíl výměry vytipovaných ohrožených ploch zastavěného a nezastavitelného území na podkladě kritických bodů vymezených Strategii ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy přírodě blízkými opatřeními v České republice (dále jen Strategie) na celkové výměře zastavěného a zastavitelného území (plochy přestavby a zastavitelné plochy) obce. Vytipovanými ohroženými plochami se rozumí katastrální parcely, příp. plochy s rozdílným způsobem využití, které leží pod kritickým bodem vymezeným Strategii, a které jsou na základě expertního odhadu ohrožené povrchovým odtokem v případě přívalových srážek. Hodnocení indikátoru:</p> <p>4 b - více než 10 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami;</p> <p>3 b - více než 5 % a méně než 10 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami;</p> <p>2 b - více než 1 % a méně než 5 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami;</p> <p>1 b - méně než 1 % zastavěného a zastavitelného území ohroženo přívalovými srážkami;</p> <p>0 b - zastavěném/zastavitelné území není ohroženo přívalovými srážkami;</p>
význam	indikátor určuje míru povodňového ohrožení stávající, ale i budoucí zástavby. Lze porovnávat v dalších aktualizacích ÚAP, zda došlo ke zvýšení povodňové ochrany obce. Jsou města/obce, kde je povodňové riziko významné, ale prozatím neřešené. V tomto indikátoru se jedná výhradně o ohrožení přívalovými povodněmi z plochy povodí tzv. kritických bodů vymezených Strategii. Vysoká míra ohrožení má přímý negativní vliv na všechny pilíře územního rozvoje.
zdroj	databáze ÚAP jev 52b (kritické body a jejich povodí), jev 1 (zastavěné území), ÚAP jev 1a (plochy s rozdílným způsobem využití a jev 1b (zastavitelné plochy a plochy přestavby)

6c stupeň ohrožení suchem

popis	indikátor vyjadřuje ohroženost suchem prostřednictvím výpočtu jednoduché vodní bilance: roční srážkový úhrn – roční potenciální evapotranspirace. Hodnoty těchto veličin jsou výstupními informacemi z monitoringu ČHMÚ, který je udává pro vodní útvary povrchových vod v rámci systému HAMR. Hodnoty pro jednotlivé obce jsou počítány jako vážený průměr hodnot z dotčených vodních útvarů. Hodnocení indikátoru: 4 b - území obce má negativní vodní bilanci s rozdílem více než 100 mm; 3 b - území obce má negativní vodní bilanci s rozdílem od 20 do 100 mm; 2 b - území obce má vyrovnanou vodní bilanci s rozdílem +/- 20 mm; 1 b - území obce má pozitivní vodní bilanci s rozdílem od 20 do 100 mm; 0 b - území obce má pozitivní vodní bilanci s rozdílem více než 100 mm;
význam	zjednodušená vodní bilance vyjadřuje dostupnost vody na území obce. V případě pozitivní bilance je v daném roce nadbytek, v případě negativní bilance naopak nedostatek. Porovnáním absolutních hodnot může být vyhodnocen trend ohrožení suchem v rámci jednotlivých obcí. Pozitivní vodní bilance má příznivý vliv zejména na přírodní pilíř, ale v menší míře i na hospodářský a sociální.
zdroj	CHMÚ – HAMR - monitoring povodí vodních útvarů povrchových vod tekoucích (hamr.chmi.cz)

6d počet sesuvných a poddolovaných území

popis	jako jeden z indikátorů, který charakterizuje území z hlediska horninového prostředí, byl zvolen indikátor zaměřený na počet sesuvných a poddolovaných území na území obce a v zastavěném a zastavitelném území (plochy přestavby a zastavitelné plochy) obce. Hodnocení indikátoru: 4 b - v zastavěném/zastavitelném území se nacházejí sesuvná nebo poddolovaná území představující potenciální riziko pro obec (zástavbu, komunikace); 3 b - v zastavěném/zastavitelném území se nacházejí sesuvná nebo poddolovaná území představující omezení pro rozvoj obce; 2 b - v zastavěném/zastavitelném území se vyskytují sesuvná nebo poddolovaná území, nepředstavují však riziko nebo omezení pro rozvoj obce; 1 b - v zastavěném/zastavitelném území se nevyskytují žádná sesuvná ani poddolovaná území; 0 b - na území obce se nevyskytuje žádná sesuvná ani poddolovaná území;
význam	indikátor je ve vyhodnocení udržitelného rozvoje použit ve vztahu sesuvných a poddolovaných území k zastavěné a zastavitelné ploše. Výskyt těchto území představuje omezení pro rozvoj obcí, zejména je limitem pro výstavbu a má tedy negativní vliv převážně na hospodářský a sociální pilíř.
zdroj	databáze ÚAP jevy 61 a 62 (poddolovaná a sesuvná území a území jiných geologických rizik)

6e počet ložisek nerostných surovin

popis	indikátor zohledňuje existenci ložisek nerostných surovin na území obce, přičemž nejsou hodnocena ložiska prognózní (nejsou podrobně prozkoumána), indikátorem není hodnocena těžební činnost. Hodnocení indikátoru: 2 b - na území obce se nachází ložisko o výměře nad 10 ha; 1 b - na území obce se nachází ložisko o výměře do 10 ha; 0 b - na území obce se nenachází ložisko nerostných surovin nebo jen zcela okrajově;
význam	ložiska nerostných surovin jsou hodnotným přírodním zdrojem, který lze považovat za aktuální nebo potenciální přínos pro hospodářský rozvoj obcí. Jedná se jak o přímé platby, tak přínos nepřímý v podobě vzniku pracovních míst, rozvoje veřejné infrastruktury apod. Negativní vlivy využití ložisek nerostných surovin na životní prostředí jsou vyjádřeny jiným indikátorem;
zdroj	databáze ÚAP jev 60 (ložiska nerostných surovin);

7. KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ (ZP)**7a zdroje znečišťování ovzduší**

popis	indikátor vyjadřuje přítomnost stacionárních i mobilních zdrojů znečišťování ovzduší (ZZO); jsou udělovány 0 – 3 body podle počtu zdrojů: 3 b – na území obce nejsou ZZO, 2 b – na území obce je 1 až 3 ZZO, 1 b – na území obce je 4 až 6 ZZO, 0 b – na území obce je 7 a více ZZO; pozemní komunikace s intenzitou dopravy nad 5 tis. vozidel/den je brána jako 1 ZZO, nad 10 tis. jako 2 ZZO a nad 25 tis. jako 3 ZZO
význam	dle své významnosti ovlivňují zdroje znečištění ovzduší kvalitu životního prostředí v lokálním až regionálním měřítku;

	z hlediska rozvoje obce mohou tyto zdroje představovat limit využití území (emise pachových látek při výrobě a zemědělství, doprava), negativně ovlivňují životní (obytné) prostředí;
zdroj	ČHMÚ - údaje o provozovnách a emisích ohlášených v souhrnné provozní evidenci, ŘSD – čítání dopravy
7b	překročení imisních limitů
popis	indikátor popisuje zatížení území imisemi vzhledem k legislativním limitům; jsou udělovány 0 – 2 body podle rozsahu překročení imisních limitů: 2 b – limity ZdrLV + ZdrCA nejsou překročeny; 1 b – limity ZdrLV + ZdrCA jsou překročeny na méně než 50 % území obce; 0 b – limity ZdrLV + ZdrCA jsou překročeny na 50 % území obce a více; hodnoceny budou 3 poslední roky měření, protože data meziročně vykazují značnou proměnlivost;
význam	rozsah překročení imisních limitů vyhlášených pro ochranu zdraví lidí (ZdrLV) a imisních limitů pro celkový obsah znečišťující látky v částicích PM10 vyhlášených pro ochranu zdraví lidí (ZdrCA) v posledních třech letech charakterizuje znečištění ovzduší v území ze zdrojů i mimo toto území; překročením imisních hodnot je negativně dotčeno životní prostředí obecně, ale dotýká se výrazně i sociální soudržnosti obyvatel obce;
zdroj	ČHMÚ - Překročení imisních limitů;
7c	sklárky odpadů, staré ekologické zátěže
popis	indikátor přítomnosti aktivní sklárky odpadů či staré ekologické zátěže v území; jsou udělovány 0 – 2 body podle počtu skládek či SEZ: 0 b – na území obce není skládka ani SEZ, a není ani v místě s možným vlivem na území obce; 1 b – na území obce je 1 až 3 sklárky či SEZ, nebo jsou tyto limity v místě s vlivem na území obce; 2 b – 4 a více skládek či SEZ, nebo je území obce těmito limity závažně dotčeno;
význam	skládka odpadů je limitem využití území (zdroj pachové zátěže, vyvolaná vysoká dopravní obsluha) i rizikovým faktorem (zahoření, sesuv, průsaky do podzemních vod); limitem jsou i staré ekologické zátěže, v závislosti na jejich charakteru, provedené sanaci atp.; oba jevy negativně ovlivňují podmínky pro příznivé životní prostředí, ale dotýkají se i sociální soudržnosti obyvatel obce;
zdroj	MŽP ČR - Informační Systém Odpadového Hospodářství, MŽP ČR - Systém evidence kontaminovaných míst (také databáze ÚAP jev 64)
7d	závažné havárie
popis	indikátor popisuje přítomnost objektu s uloženými nebezpečnými látkami dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií; jsou udělovány 0 – 2 body podle přítomnosti a četnosti objektů (0 – není přítomen), v případě, že může být území obce podstatně dotčeno objektem mimo jeho území, je udělen 1 bod.
význam	vzhledem k možné havárii, je rovněž limitem využití území – má stanovena ochranná pásma a havarijní plán, lze předpokládat potenciálně negativní vliv na všechny složky udržitelného rozvoje;
zdroj	evidence krajských úřadů a Hasičského záchranného sboru, databáze ÚAP jev 84

8. ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA (PF)

8a	změna výměry zemědělské půdy
popis	Doporučený interval pro stanovení změny je 5 let, nicméně pro zjištění trendu je vhodné zanalyzovat data delšího časového úseku v kratších intervalech (např. 10-15 let po 1 roce). Změna výměry ve sledovaném období v obcích je vyjádřena v %. Hodnocení: 0 b - úbytek zem. půdy 2,0 % a více; 1 b - úbytek zem. půdy 1,9 – 0,8 %; 2 b - úbytek zem. půdy 0,7 – 0,3 %; 3 b - úbytek zem. půdy 0,2– 0 %; 4 b - zvýšení výměry ZPF;
význam	Změna výměry zemědělské půdy za definované časové období identifikuje možný problém s úbytkem ZPF (zábory na výstavbu, zalesňování, příp. změna na jiný druh pozemku, např. vodní plochu), i když ve výjimečných případech může dojít i k nárůstu plochy ZPF. Úbytek zemědělské půdy má negativní vliv na environmentální pilíř.
zdroj	statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí

8b podíl sklonité orné půdy

popis	<p>procentuální zastoupení svažitě orné půdy (sklon nad 7°) dle databáze LPIS na celkové výměře orné půdy v obci (kultura R, G, U). Hodnocení indikátoru podíl sklonité orné půdy*:</p> <p>0 b - na území obce se nachází více než 10 % sklonité orné půdy; 1 b - na území obce se nachází méně než 10 % a více než 5 % sklonité orné půdy; 2 b - na území obce se nachází méně než 5 % a více než 3 % sklonité orné půdy; 3 b - na území obce se nachází méně než 3 % sklonité orné půdy; 4 b - na území obce se nenachází sklonitá orná půda;</p>
význam	<p>velkým problémem krajiny je intenzivní zemědělská činnost na svažitých a/nebo dlouhých pozemcích. Tomu v ČR odpovídá definice orné půdy na sklonitých pozemcích. Dle metodik je považován z hlediska zrychleného odtoku pro ornou půdu kritický sklon nad 7°. Z těchto důvodů je tento typ kultury a sklonitosti předpokladem ke zhoršování přirozeného vodního režimu v krajině. Důsledkem je zvýšené riziko vzniku lokálních povodní nebo vysychání a degradace půdy. Indikátor by měl identifikovat potenciální nebezpečí zrychleného odtoku a/nebo erozních smyčů povrchovým odtokem.</p> <p>Přestože se nejedná o ideální indikátor k stanovení ohrožení orné půdy vůči erozi a/nebo rizikovému odtoku, je tento indikátor snadno zjistitelný/spočitatelný a reprodukovatelný, což umožňuje porovnání zastoupení v různých letech, na rozdíl např. od faktoru LS, který daleko lépe vystihuje ohrožení erozí a povrchovým odtokem, ale je výrazně závislý na vstupních datech a postupu odvození a tudíž při opakovaném výpočtu mohou snadno nastat problémy s konzistencí dat v čase a z jejich zavádějící interpretace.</p> <p>Při hodnocení doporučujeme vycházet z evidence půdy v registru půdních bloků LPIS, neboť ta – přestože v ní není evidovaná veškerá orná půda – obsahuje nejpřesnější informaci o skutečném hospodaření na pozemku, na rozdíl od evidence katastru nemovitostí, jehož druhy pozemku velmi často neodpovídají skutečnému stavu a není výjimkou, že velká část pozemků evidovaných v KN jako orná půda je ve skutečnosti zatravněna, tedy – z erozního hlediska – bez problémů. Evidence LPIS tak umožní zjistit reálné ohrožení v závislosti na evidované kultuře na drtivě většině plochy orné půdy v obci. Výsledkem vyhodnocení je potenciální ohrožení půdy v obci plošným povrchovým odtokem. Cílem by mělo být snížení výměry svažitých pozemků s ornou půdou na minimum (např. zatravněním či převedením na jinou vhodnou kulturu), tedy měl by být evidován sestupný trend v procentuálním zastoupení svažitě orné půdy. Vysoký podíl sklonité orné půdy má negativní vliv převážně na přírodní pilíř, z části však také na hospodářský a sociální.</p> <p>* úbytek svažitě orné půdy může nastat i např. zastavěním, což není chtěná změna.</p>
zdroj	databáze LPIS MZe

8c podíl kvalitních půd

popis	<p>procentuální zastoupení kvalitních půd (I. a II. třídy ochrany) na celkové výměře ZPF v obci; hodnocení indikátoru:</p> <p>0 b - na území obce se nenachází kvalitní půda; 1 b - na území obce se nachází méně než 20 % ZPF kvalitní půda; 2 b - na území obce se nachází méně než 40 % a více než 20 % ZPF kvalitní půda; 3 b - na území obce se nachází méně než 60 % a více než 40 % ZPF kvalitní půda; 4 b - na území obce se nachází na více než 60 % ZPF kvalitní půda;</p>
význam	<p>kvalitní zemědělská půda je klíčová pro zemědělskou činnost a měla by být chráněna orgány ochrany ZPF. Vysoký podíl kvalitních půd na území obce má pozitivní na přírodní pilíř územního rozvoje, nicméně je bariérou pro výstavbu a rozvoj obce, má tedy negativní vliv na hospodářský pilíř, který je ale do jisté míry vyvážen hodnotou zemědělské produkce v území. Vliv na společenský pilíř objektivně neurčitelný, není nicméně zřejmé, že by vysoký podíl kvalitních zemědělských půd negativně doléhal na úroveň života v obcích.</p>
zdroj	databáze ÚAP, jev 41 (Bonitované půdně ekologické jednotky a třídy ochrany ZPF)

8d lesnatost

popis	<p>poměr výměry lesa k celkové ploše obce. Vyjádřeno v %. Hodnocení indikátoru:</p> <p>0 b - na území obce se nachází méně než 5 % PUPFL; 1 b - na území obce se nachází 6 – 15 % PUPFL; 2 b - na území obce se nachází 16 - 25 % PUPFL; 3 b - na území obce se nachází 26 - 34 % PUPFL; 4 b - na území obce se nachází více než 35 % PUPFL;</p>
význam	<p>indikátor do značné míry určuje charakter krajiny. Rozděluje krajinu na zemědělskou krajinu a lesohospodářskou. Vysoká lesnatost přispívá k retenční schopnosti krajiny a k vyšší druhové rozmanitosti, lze ji teda vnímat jednoznačně pozitivně zejména pro environmentální pilíř. Zvýšení lesnatosti je však možné pouze v některých obcích. V převážně zemědělské krajině s vysokým podílem</p>

	ZPF v kategorii I. a II. třídy to možné není.
zdroj	základním zdrojem pro indikátor jsou statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí.
8e	změna výměra lesa
popis	procentuální změna výměry PUPFL v obci za posledních 10 let. Hodnocení indikátoru: 0 b - úbytek PUPFL 1 b - zvýšení výměry PUPFL o 0 – 0,2 %; 2 b - zvýšení výměry PUPFL o 0,3 – 0,7 %; 3 b - zvýšení výměry PUPFL o 0,8 – 1,2 %; 4 b - zvýšení výměry PUPFL o více než 1,3 %;
význam	Lesy jsou nepostradatelnou složkou životního prostředí a zejména v málo lesnatých území by nemělo docházet k jejich úbytku, naopak trendem by mělo být postupné zalesňování. Parametry indikátoru budou nastaveny dle sledovaných hodnot ORP. Interval pro sledování bude 10 let. Změna výměry ve sledovaném období v obcích je vyjádřena v % a porovnává se stejným ukazatelem za celý SO ORP.
zdroj	základním zdrojem pro indikátor jsou statistická data ČSÚ pro obce odvozená z evidence katastru nemovitostí.

9. OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ (OV)

9a	dostupnost školství
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost zařízení školní a předškolní výuky pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury ⁷ , je hodnocena dostupnost mateřských, základních a středních škol rámcově (s ohledem na dostupnost dat) podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky); je udělováno 0 – 2 body v každé úrovni školství podle toho, zda-li je v obci přímo dostupná, nebo v dojezdové vzdálenosti (0 = není dostupná), celkem tedy maximálně 6 bodů;
význam	školství je veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, jeho dostupnost je základním předpokladem pro vzdělávání obyvatel obcí a podmiňuje rozvoj soudržnosti společenství obyvatel obce, ale také ekonomický rozvoj a částečně také životní prostředí (zejména pokud je začleňována tzv. environmentální výchova), protože vzdělanější obyvatelé mohou lépe vyhodnocovat vliv lidské činnosti na prostředí;
zdroj	databáze ÚAP, CENIA, MŠMT – rejstřík škol a školských zařízení
9b	dostupnost zdravotnické péče
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost zařízení pro zdravotní péči pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost ambulantní péče různých úrovní rámcově (s ohledem na dostupnost dat) podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky); je udělováno 0 – 4 body podle dostupnosti (0 = není dostupná);
význam	zdravotnictví je veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, jeho dostupnost je úzce provázána s kvalitou života obyvatel obcí, tj. sociálním pilířem udržitelného rozvoje, přítomnost zdravotnických zařízení má však vliv i na hospodářský pilíř, protože souvisí s tvorbou pracovních míst;
zdroj	databáze ÚAP, CENIA, MZČR – národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
9c	další občanská vybavenost
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost ostatních zařízení občanské vybavenosti pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost sociálních služeb (domovy pro seniory, azylové domy, stacionáře apod.), kultury (knihovna, klubové zařízení) a veřejné správy (pošty) podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky); je udělováno 0 – 4 body podle škály dostupných zařízení v obci (0 = nejsou dostupná žádná);
význam	jedná se o veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, její dostupnost podporuje kvalitu života obyvatel obcí, tj. sociální pilířem udržitelného rozvoje, přítomnost těchto zařízení má však vliv i na hospodářský pilíř, protože souvisí s tvorbou pracovních míst;
zdroj	databáze ÚAP, ČSÚ – městská a obecní statistika; MZČR – národní registr poskytovatelů zdravotních

⁷ Certifikovaná metodika projektu TAČR Beta – TB050MMR001, prosinec 2016 – revize březen 2020 - <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-mmr/9-ostatni-stanoviska-a-metodiky/standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>

	služeb
9d	dostupnost veřejných prostranství
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost veřejných prostranství pro obyvatele obce; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost veřejných prostranství v sídlech rámcově (s ohledem na dostupnost dat) podle tab. 4 (kap. 8.4 metodiky); je udělováno 0 – 2 body podle rozsahu dostupných významných veřejných prostranství v obci (0 = nejsou dostupná žádná) a 0 – 2 podle rozsahu navržených veřejných prostranství v souvislosti s bytovou výstavbou (min. 1000 m ² bez komunikací pro každé 2 ha zastavitelných plochy), celkem tedy 4 body maximálně; významná veřejná prostranství zahrnují zejména náměstí, návsi a obdobné prostory, dále veřejné parky a tomu podobnou zeleň v sídlech – tyto všechny plochy obvykle přesně neodpovídají svým vymezením plochám veřejných prostranství v územních plánech obcí, kde jsou pojímány nejednotně a pro analýzu nejsou vhodným podkladem;
význam	veřejná prostranství jsou veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, její dostupnost podporuje kvalitu života obyvatel obcí, tj. sociální pilíř udržitelného rozvoje;
zdroj	databáze ÚAP, jevy 1, 1a, 1b a 3a

10. DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJICH DOSTUPNOSTI (DT)

10a	poloha území na dopravní síti
popis	indikátorem je hodnoceno, jak dobře jsou obce obslouženy pozemními komunikacemi; indikátor je komponován individuálním hodnocením každé obce, kdy jsou přidělovány body za dosah dálnice (3 body), dosah silnice I. třídy (2 body), dosah silnice II. třídy (1 bod), dosah do jádra regionu nebo jiného významného centra osídlení (1 bod) a dosah do krajského města (1 bod); dosahem se rozumí maximální dojezdová vzdálenost osobním automobilem cca 10-15 minut (v případě dálnice a krajského města cca 25-30 minut), dále je hodnocen dosah železniční stanice/nádraží (2 body, pokud je přímo v obci, 1 bod do cca 30 minut pro pěší); maximální bodové hodnocení je 7 (v případě dostupnosti komunikace vyššího řádu se ostatní nezapočítávají);
význam	poloha na dopravní síti má neoddiskutovatelný význam pro rozvoj obce, dobrá dostupnost podstatně zvyšuje potenciál pro ekonomický rozvoj území ⁸ , zjednodušuje možnost dojížděky obyvatel za prací, vzděláním a službami, je tedy zprostředkovaně významná i pro sociální pilíř udržitelného rozvoje území; předpokladem je, že autobusové zastávky jsou ve všech sídlech nebo je lze umisťovat bez větších omezení (frekvence spojů je zanedbána, územní plánování na ní nemá vliv);
zdroj	databáze ÚAP, jevy 93a a 105a, https://mapy.cz/
10b	vybavenost vodovodem
popis	indikátorem se hodnotí podíl obyvatel obce s vodovodem v bytě: 2 b – více než 95 % obyvatel obce má pobyt v bytě vybaveném vodovodem; 1 b – 75 až 95 % obyvatel obce má pobyt v bytě vybaveném vodovodem; 0 b – méně než 75 % obyvatel obce má pobyt v bytě vybaveném vodovodem.
význam	zásobování vodou je důležitým parametrem pro hodnocení kvality infrastruktury obcí a má vliv na sociální pilíř udržitelného rozvoje, v malé míře také pilíř hospodářský;
zdroj	ČSÚ – výsledky SLDB 2021 (vybavenost veřejnou technickou infrastrukturou)
10c	vybavenost kanalizací a ČOV
popis	indikátorem se hodnotí podíl obyvatel obce s připojením na kanalizační síť v bytě: 2 b – více než 50 % obyvatel obce má pobyt v bytě napojeném na kanalizační síť; 1 b – 25 až 50 % obyvatel obce má pobyt v bytě napojeném na kanalizační síť; 0 b – méně než 25 % obyvatel obce má pobyt v bytě napojeném na kanalizační síť; za odvádění odpadních vod na ČOV je udělen 1 bod navíc
význam	způsob odvádění odpadních vod je důležitým parametrem pro rozvoj obcí; pro rozvoj obce z hlediska společenského je vysoký podíl připojených domácností pozitivem, a je možné předpokládat i pozitivní vliv na úroveň životního prostředí, především pokud je kanalizace svedena na ČOV;

⁸ KRAFT, S., VANČURA, M.(2009): Dopravní systém české republiky: efektivita a prostorové dopady. Národohospodářský obzor, r. 9, č. 1, s. 21-33.

zdroj ČSÚ – výsledky SLDB 2021 (vybavenost veřejnou technickou infrastrukturou); ČSÚ – Malý lexikon obcí

10d ostatní veřejná technická infrastruktura

popis indikátorem je sledována další veřejná technická vybavenost, která je v obci dostupná, tj. distribuci plynu (0-2 body podle podílu připojených obyvatel – méně než 20 % je 0 b, 20 až 50 % je 1 b, více než polovina 2 b) a distribuci tepla (0-2 body) a u každého z těchto druhů infrastruktury je udělen počet bodů podle toho, jaký je odhadnut její význam pro danou obec; možné maximum je 4 body; předpokladem je, že přístup k elektrické energii je standardem pro všechny obce (obyvatele), a není začleněn do hodnocení (dílčí problémy s distribucí elektřiny nejsou zohledněny);

význam uvedené druhy technické infrastruktury mohou mít potenciál přispět k rozvoji území (vyšší atraktivita pro nové obyvatele a částečně také investice) a zlepšovat životní prostředí;

zdroj databáze ÚAP, jev 74, 75, 79 a 80; ČSÚ – Malý lexikon obcí

10e ostatní veřejná dopravní infrastruktura

popis indikátorem je sledována další veřejná dopravní vybavenost, která je v obci dostupná, tj. letecká doprava (0-3 bodů) a vodní doprava (0-3 bodů) a u každého z těchto druhů infrastruktury je udělen počet bodů podle toho, jaký je odhadnut její význam pro danou obec; teoretické maximum je 6 bodů;

význam uvedené druhy dopravní infrastruktury mohou mít významný potenciál přispět k rozvoji území (vyšší atraktivita zejména pro investice), ale negativně ovlivňují životní prostředí a tím i kvalitu života v obci (sociální pilíř);

zdroj databáze ÚAP 102a, 104

11. EKONOMICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY (EK)

11a míra nezaměstnanosti

popis indikátor je konstruován jako průměr měsíčních mír nezaměstnanosti v předchozím roce a představuje průměrný počet nezaměstnaných hlášených na úřadech práce ku počtu ekonomicky aktivních v obcích; je zahrnut průměr za poslední celý kalendářní rok, aby byl zmírněn vliv sezónnosti na ukazatel, přesnost indikátoru přesto není úplná (nezaměstnaní nehlášení na úřadech práce nejsou zahrnuti), ale pro meziobecní srovnání v rámci SO ORP je považována za dostatečnou; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;

význam podíl nezaměstnaných obyvatel reflektuje míru zapojení obyvatel do trhu práce a tudíž i nabídku pracovních příležitostí v místě nebo v dojížděkové vzdálenosti; s rostoucí mírou nezaměstnanosti klesá ekonomický prospěch samosprávy (daňové příjmy), a lze předpokládat růst míry nežádoucích sociálních jevů⁹ a tedy i negativní vliv na sociální pilíř;

zdroj ČSÚ – zaměstnanost (data MPSV)

11b míra podnikatelské aktivity

popis indikátor udává počet ekonomických subjektů registrovaných v obci na 1000 obyvatel a doplňkově je zařazena změna tohoto ukazatele za období posledních deseti let; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků; pokud je míra podnikatelské aktivity vyšší alespoň o 20 % za posledních 10 let, jsou přiděleny 2 bod navíc, pokud je vyšší o méně než 20 %, je přidělen 1 bod navíc;

význam přestože se nejedná o údaje za subjekty přímo působící na území obce, lze prostřednictvím ukazatele porovnat míru podnikatelské aktivity v rámci SO ORP; lze předpokládat, že s vyšší mírou registrovaných subjektů bude v obci více subjektů i skutečně působit a takový stav je pozitivní pro hospodářský pilíř obce;

zdroj ČSÚ – organizační statistika, údaje vždy k 31. 12. každého roku

11c podíl osob v produktivním věku

popis indikátor vyjadřuje podíl osob ve věku 15-64 let (produktivní věk) na celkovém počtu obyvatel s trvalým bydlištěm v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;

význam ukazatel podílu obyvatel v produktivním věku je možným podkladem pro stanovení strategie rozvoje obce, protože různé skupiny obyvatel mají různé nároky na využití území, a mohou se různým způsobem

⁹ ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, B., (2002): Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém (ed.). Praha, Grada Publishing a. s., 236 s.

	propsat do chodu obce – specificky pro osoby v produktivním věku je důležitý přístup na pracovní trh a k aktivnímu chodu obce mohou přispět ze všech složek populace nejvíce (vyšší podíl je tedy pozitivem pro hospodářský i sociální pilíř);
zdroj	ČSÚ – databáze demografických údajů za obce ČR, údaje vždy k 31. 12. každého roku
11d	zastavitelné plochy pro ekonomické aktivity
popis	indikátor vyjadřuje výměru zastavitelných ploch v ÚPD obcí, které mohou být využity pro ekonomické aktivity s vyšší intenzitou využití (výroba, energetika, komerční plochy apod.); výsledky jsou členěny do 3 intervalů s hodnocením podle výměry ploch v rozmezí 0 – 3 bodů: 0 b - žádné plochy; 1 b – do 1 ha ploch; 2 b – od 1 do 10 ha ploch; 3 b – 10 a více ha ploch;
význam	přestože samotné vymezení zastavitelných ploch nemusí nutně znamenat import investic a vytváření pracovních míst v obci, jedná se o předpoklad pozitivního vývoje v tomto směru; protože není spolehlivě zmapována souvislost s ekonomickým rozvojem obcí, bude indikátor považován za doplňkový s nižším pozitivním významem pro hospodářský pilíř, význam pro sociální pilíř je indiferentní (může být v některých ohledech pozitivem, v jiných negativem), význam pro přírodní pilíř je spíše negativní (zábor půdního fondu, znečištění životního prostředí různými vlivy);
zdroj	databáze ÚAP, jev 1a a 1b
11e	příjmy veřejného rozpočtu
popis	indikátor vyjadřuje celkový objem prostředků na 1 obyvatele, které obce získaly na své hospodaření; je použit průměr za poslední tři roky, ke kterým jsou k dispozici údaje, čímž budou výsledky částečně očištěny o případné nestandardní částky vzniklé například jednorázovým prodejem majetku; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	objem financí, s nimiž obce hospodaří je do značné míry pevně dán rozpočtovým určením daní, které zvýhodňuje zejména větší obce, dále jsou zahrnuty i veškeré další příjmy, které obcím plynou; výše prostředků k hospodaření je pro obce významným faktorem pro rozvoj veřejné infrastruktury, ale také na ní závisí možnosti správy území, pořádání akcí (společenské události apod.), podpora spolkové činnosti atd., a je proto velmi významným faktorem pro hospodářský, ale v obdobné míře také společenský rozvoj.
zdroj	ČSÚ – finanční hospodaření a veřejné rozpočty, údaje za poslední 3 roky

12. REKREACE A CESTOVNÍ RUCH (CR)

12a turistická atraktivita území

popis	indikátorem je hodnoceno, jak atraktivní jsou obce z hlediska cestovního ruchu; indikátor je komponován individuálním hodnocením každé obce, kdy jsou přidělovány body za existenci nebo možnost využití potenciálu: kat. 1) významných kulturních hodnot (památky UNESCO 1 - 4 body, národní nemovité kulturní památky 1 - 3 body, památkové rezervace/zóny 1 - 3 body, významné nemovité kulturní památky a jiné kulturní nebo civilizační hodnoty nebo jejich vyšší počet 1 – 2 body); kat. 2) významných přírodních hodnot (národní parky 1 – 4 body, CHKO 1 – 3 body, národní přírodní rezervace/památky 1 – 2 body, lesnatost území nad 50 % 1 bod, jiné významné krajinné hodnoty 1 – 2 b.); kat. 3) významných rekreačních lokalit (areály sjezdového lyžování 1 – 4 body, vodní plocha určená k rekreaci 1 – 3 body, lázně 1 – 3 body, vodácký splavná řeka 1 – 2 body, páteřní cyklotrasa 1 bod, jiné turistické nebo sportovní cíle 1 – 2 body); maximální bodové hodnocení je 12 (v případě existence více cílů v jedné kategorii se započítává ten nejvyšše hodnocený);
význam	existence význačných památek, chráněných přírodních lokalit nebo jiných rekreačních a turistických cílů je jednou z mála možností k hospodářskému rozvoji periferních oblastí, může ale pomoci diverzifikovat ekonomickou základnu i v centrálních oblastech; samotná přítomnost uvedených cílů není nezbytně podmínkou rozvoje cestovního ruchu, zejména v současnosti se začínají využívat i jiné druhy cestovního ruchu (např. agroturismus, gastronomický turismus, poznávací turistika) tyto druhy turismu nejsou vázány na konkrétní místa a nejsou natolik významné, aby měly pro celkový rekreační potenciál podstatný vliv, zpravidla pro ně není třeba územním plánem vytvářet zvláštní podmínky nebo jim jinak přizpůsobovat koncepci;
zdroj	databáze ÚAP, https://mapy.cz/ , internetové zdroje

12b podíl rekreačních objektů	
popis	indikátor vyjadřuje podíl objektů sloužících k rekreaci a ubytování na celkovém počtu objektů, přičemž jsou brány v potaz jen objekty s číslem popisným nebo evidenčním; obcím jsou přiděleny 0 – 2 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	dle výzkumu v této oblasti ¹⁰ je vyšší podíl individuálních rekreatů přínosem pro území, rekreati se podílejí na životě v obci, mají k území pozitivní vztah a pečují o něj, řada z nich plánuje se do území v budoucnu stěhovat, dokonce je patrný i zájem se podílet na řízení a chodu obcí – vyšší podíl objektů druhého bydlení je tedy přínosem pro sociální pilíř obce, potenciální import investic není hodnocen, není zřejmý jeho podstatný vliv, pro obce navíc plynou náklady i z nerezidentů; vzhledem k tomu, že v SLDB již důvod neobydlenosti domů není sledován a poslední data jsou platná k roku 2011, jsou využita data z katastru nemovitostí – tento zdroj nicméně není zcela přesný, domy využívané k rekreaci mohou mít evidován jiný způsob využití, bude-li ale předpokladem, že tato chybovost bude podobná ve všech obcích, lze výpočet využít pro meziobecní srovnání;
zdroj	ISKN – způsob využití objektů
12c hustota sítě turistických komunikací	
popis	indikátor vyjadřuje, jak hustě je území obce protkáno značenými turistickými trasami, cyklotrasami, běžeckými trasami a hypotrasami (značenými trasami pro jízdu na koních), a je vypočítán jako součet délek všech těchto tras (souběžné úseky jsou počítány každý zvlášť) ku velikosti území obce; obcím jsou přiděleny 0 – 4 body v závislosti na odchylce výsledků od průměru za ORP, aby byl zachován regionální rozměr výsledků;
význam	přestože vztah mezi množstvím značených tras a ekonomickým rozvojem obce není jednoznačný (rozvoj jimi není zaručen), lze je považovat za ukazatel zájmu o turistiku v místě a mohou při správné strategii sloužit jako katalyzátor rozvoje ¹¹ ; druhým významným přínosem je zlepšení možností trávení volného času pro místní obyvatele a tudíž pozitivní vliv na sociální pilíř;
zdroj	databáze ÚAP, jev 106
12d ubytovací služby	
popis	indikátor vyjadřuje počet hromadných ubytovacích zařízení v obci; obcím jsou přiděleny 0 – 3 body v závislosti na počtu zařízení: 0 b – zařízení nejsou přítomny; 1 b – 1 až 2 zařízení; 2 b – 3 až 5 zařízení; 3 b – více než 5 zařízení;
význam	počet hromadných ubytovacích zařízení je doplňkovým ukazatelem atraktivity území z hlediska cestovního ruchu, předpokladem je v tomto ohledu chování trhu, kdy je při poptávce po ubytovacích službách rozšiřována nabídka takovýchto služeb, ale může platit i opačný vztah, kdy lze nabídkou vhodné formy ubytování vytvořit vyšší zájem o návštěvu místa (regionu); indikátor má vliv na hospodářský pilíř, pokud by množství ubytovacích služeb bylo zjevně nad míru v území únosnou, lze předpokládat negativní vliv na přírodní pilíř;
zdroj	ČSÚ – územně analytické podklady, údaje k 31. 12. 2018

13. BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL (BO)

13a kategorie ohrožení povodňovým rizikem v oblastech s významným povodňovým rizikem

popis	indikátor vyjadřuje přítomnost ploch ohrožených povodňovým rizikem definovaných v mapách povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem. Hodnocení indikátoru: 4 b - přítomnost ploch s vysokým ohrožením v obci 3 b - přítomnost ploch se středním ohrožením v obci 2 b - přítomnost ploch s nízkým ohrožením v obci 1 b - přítomnost tzv. zbytkových ploch v obci 0 b - v obci není přítomna žádná plocha povodňového ohrožení dle map v oblastech s významným
-------	--

¹⁰ FIALOVÁ, D., WÁGNER, J. (2012): Regionální identita obyvatel a rekreatů v periferních oblastech Česka, In.: Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života (eds.): Jana Temelová, Lucie Pospíšilová, Martin Ouředníček, s. 122-139.

¹¹ OPATRIL, L. (2011): Cyklostezky na Opavsku a jejich vliv na místní ekonomiku a rozvoj. Bakalářská práce, VŠB – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 59 s.

	povodňovým rizikem.
význam	povodňové škody jsou negativní jednak z hospodářského hlediska, ale narušují i soudržnost společenství obyvatel obce; ohrožení povodněmi je v Česku nejzávažnějším přírodním rizikem a v případě, že je povodní ohrožena velká část zastavěného území, je na místě prověřit možnosti vybudování protipovodňových opatření, popřípadě stanovit vhodný režim rozvoje takových lokalit. Mapy ohrožení zobrazují pomocí barevné škály kategorie ohrožení ploch v záplavovém území. Tyto kategorie umožňují posouzení vhodnosti stávajícího nebo budoucího funkčního využití ploch a doporučení na omezení případných aktivit na plochách v záplavovém území s vyšší mírou ohrožení.
zdroj	databáze ÚAP, jev 52a
13b	jiné ohrožení území
popis	indikátor vyjadřuje míru ohrožení území jinými riziky; indikátor je komponován individuálním hodnocením každé obce, kdy jsou přidělovány body za zastavěné a zastavitelné území v bezpečnostních (ochranných) pásmech plynovodu/ropovodu/produktovodu (0 – 3 body), úroňovým průchodem silnice s intenzitou dopravy nad 5 000 vozidel denně sídlem (0 – 3 body), úroňovým přejezdem celostátní železniční dráhy (0 – 2 body) přičemž rozhoduje míra střetu; maximální bodové hodnocení je 8;
význam	potenciální škody způsobené provozem technické a dopravní infrastruktury jsou negativní pro obec z hospodářského hlediska, ale narušují zejména sociální pilíř a mohou poškodit také životní prostředí;
zdroj	databáze ÚAP
13c	ochrana obyvatelstva
popis	indikátorem je hodnocena dostupnost zařízení pro ochranu obyvatelstva; indikátor je komponován na základě metodiky Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, je hodnocena dostupnost hasičských zbrojnic dobrovolných hasičů a stálých úkrytů obyvatelstva podle tab. 1 (kap. 8.1 metodiky) - je udělováno 0 – 2 body podle dostupnosti (0 = není dostupná); hasičské stanice a jejich umístění se řídí přílohou k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, nejsou proto hodnoceny;
význam	uvedená zařízení jsou veřejnou infrastrukturou ve smyslu § 2 odstavce 1 písm. k) stavebního zákona, jejich dostupnost je provázána s bezpečností obyvatel obce;

B.1.2 Záměry na provedení změn v území

Záměry na provedení změn v území jsou součástí databáze ÚAP a jsou členěny následovně:

- záměry z územně plánovací dokumentace na úrovni kraje (ZÚR Středočeského kraje),
- územně plánovací dokumentace na úrovni obcí (územní plány),
- oborové záměry v oblasti energetiky a spojů,
- oborové záměry v oblasti vodního hospodářství,
- oborové záměry v oblasti dopravní infrastruktury,
- oborové záměry v oblasti ochrany přírody a krajiny,
- ostatní záměry.

Záměry jsou vyobrazeny v příslušném výkresu a karty obcí obsahují souhrn záměrů na území každé z nich.

B.2 Způsob zpracování rozboru udržitelného rozvoje

Rozborem udržitelného jsou zjišťovány následující skutečnosti:

- vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu,
- pozitiva a negativa území, trendy vývoje,
- potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje,
- závady v území (urbanistické, dopravní, hygienické),
- střety v území (záměrů se záměry, záměrů s limity a hodnotami v území).

Ke zjištěným „problémům“ jsou v rozboru stanoveny požadavky na jejich řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zejména požadavky na:

- snížení nevyváženého vztahu územních podmínek,

- odstranění nebo zmírnění vlivů negativ,
- využití potenciálů rozvoje území,
- zmírnění nebo omezení závad,
- zmírnění nebo omezení vzájemných střetů.

Možnost řešení identifikovaných problémů spočívá v jejich analýze a stanovení podmínek pro jejich řešení v rámci územně plánovacích dokumentací (popřípadě územních studií).

Jelikož každý zjištěný problém má svoje specifika, jsou stanoveny pouze obecnější požadavky, které je posléze v rámci zpracování UPD (ÚS) nutno prověřit a stanovit konkrétní podmínky.

Pokud je zjištěný problém nástroji územního plánování řešitelný pouze zčásti nebo omezeným způsobem, je tato skutečnost uvedena a nastíněn další postup k jeho řešení.

B.2.1 Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu

Vyhodnocení je provedeno na základě syntézy analytických zjištění z podkladů pro rozbor, bude k tomu využít bodovací systém popsáný v tabulce 3. Pro každý indikátor je stanoveno rozmezí počtu bodů, které mohou být obci uděleny (jakým způsobem jsou udělovány body je popsáno u jednotlivých indikátorů v kapitole B.1.1). Dále je stanovena váha indikátoru pro každý z pilířů udržitelného rozvoje (tj. do jaké míry může mít zjištění vliv na konkrétní pilíř). Tabulka dále uvádí minimum a maximum možného hodnocení pro jednotlivé indikátory a celkově pro každý pilíř. Pro zpřehlednění jsou bodové výsledky obcí rozděleny do pěti intervalů a jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje hodnoceny známkami od 1 do 5 (1, 1- = velmi dobrý stav, 2, 2+, 2- = dobrý stav, 3, 3+, 3- = průměrný stav, 4, 4+, 4- = špatný stav, 5, 5- = velmi špatný stav).

Je-li pilíř v horní polovině rozmezí možných bodů pro každý z pilířů, lze to zjednodušeně považovat za „dobrý stav“, v opačném případě se jedná o „špatný stav“, toto hodnocení slouží pro rozdělení obcí do následujících kategorií, které jsou součástí výsledného kartogramu (Z = územní podmínky pro příznivé životní prostředí / přírodní pilíř, H = územní podmínky pro hospodářský rozvoj / hospodářský pilíř, S = územní podmínky pro soudržnost společenství obyvatel území / sociální pilíř):

kategorie	dobrý stav	špatný stav
1	Z, H, S	žádné
2a	Z, H	S
2b	Z, S	H
2c	H, S	Z
3a	Z	H, S
3b	H	Z, S
3c	S	Z, H
4	žádné	Z, H, S

Tabulka 3 systém hodnocení územních podmínek udržitelného rozvoje

téma	Indikátor	body		váha			min. bodů			max. bodů		
		min	max	pp	hp	sp	pp	hp	sp	pp	hp	sp
1	kategorie obce z hlediska širších vztahů	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	kategorie obce z hlediska struktury osídlení	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	kategorie obce z hlediska uspořádání území	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 SD	4a vývoj počtu obyvatel	0	4	0	1	2	0	0	0	0	4	8
	4b vývoj průměrného věku obyvatel	0	4	0	1	1,5	0	0	0	0	4	6
	4c intenzita bytové výstavby	0	4	-0,5	1	0,5	-2	0	0	0	4	2
	4d stáří domovního fondu	0	4	0	0,5	0,5	0	0	0	0	2	2
	4e podíl neobydlených domů	0	2	0	0,5	1	0	0	0	0	1	2
5 PK	5a podíl území se zvláštní ochranou	0	4	2	-0,5	0,5	0	-2	0	8	0	2
	5b podíl území s lokalitou NATURA2000	0	3	1	-0,5	0	0	-1,5	0	3	0	0
	5c podíl území v přírodním parku	0	3	1	0	0,5	0	0	0	3	0	1,5
	5d koeficient ekologické stability	0	3	1	0	0	0	0	0	3	0	0
	5e kulturně-historická hodnota území	0	3	1	0	0,5	0	0	0	3	0	1,5
6 VG	6a míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území	0	4	0	-1	-0,5	0	-4	-2	0	0	0
	6b míra ohrožení přívalovými povodněmi	0	4	0	-1	-0,5	0	-4	-2	0	0	0
	6c stupeň ohrožení suchem	0	4	-1	-1	-0,5	-4	-4	-2	0	0	0
	6d počet sesuvných a poddolovaných území	0	4	-0,25	-0,5	-0,5	-1	-2	-2	0	0	0
	6e počet ložisek nerostných surovin	0	2	-0,5	2	0,5	-1	0	0	0	4	1
7 ŽP	7a zdroje znečišťování ovzduší	0	3	1	0	0,5	0	0	0	3	0	1,5
	7b překročení imisních limitů	0	2	1	0	0,5	0	0	0	2	0	1
	7c skládky odpadů, staré ekologické zátěže	0	2	-2	0	-1	-4	0	-2	0	0	0
	7d závažné havárie	0	2	-1	-1	-1	-2	-2	-2	0	0	0
8 PF	8a změna výměry zemědělské půdy	0	4	1	0,5	0	0	0	0	4	2	0
	8b podíl sklonité orné půdy	0	4	1	0,5	0	0	0	0	4	2	0
	8c podíl kvalitních půd	0	4	0,5	0	0	0	0	0	2	0	0
	8d lesnatost	0	4	1	0	0,25	0	0	0	4	0	1
	8e změna výměra lesa	0	4	0,5	0,25	0	0	0	0	2	1	0
9 OV	9a dostupnost školství	0	6	0,25	0,5	1	0	0	0	1,5	3	6
	9b dostupnost zdravotnické péče	0	4	0	0,5	1	0	0	0	0	2	4
	9c další občanská vybavenost	0	4	0	0,25	0,5	0	0	0	0	1	2
	9d dostupnost veřejných prostranství	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 DT	10a poloha území na dopravní síti	0	7	0	1	0,5	0	0	0	0	7	3,5
	10b vybavenost vodovodem	0	2	0	0,5	1	0	0	0	0	1	2
	10c vybavenost kanalizací a ČOV	0	3	0,5	0	0,5	0	0	0	1,5	0	1,5
	10d ostatní veřejná technická infrastruktura	0	4	0,5	0,5	0,5	0	0	0	2	2	2
	10e ostatní veřejná dopravní infrastruktura	0	6	-1	1	-0,5	-6	0	-3	0	6	0
11 EK	11a míra nezaměstnanosti	0	4	0	1	1	0	0	0	0	4	4
	11b míra podnikatelské aktivity	0	4	0	1	0,5	0	0	0	0	4	2
	11c podíl osob v produktivním věku	0	4	0	0,5	0,5	0	0	0	0	2	2
	11d zastavitelné plochy pro ekonomické akt.	0	3	-1	1	0	-3	0	0	0	3	0
	11e příjmy veřejného rozpočtu	0	4	0	0,5	1	0	0	0	0	2	4
12 CR	12a turistická atraktivita území	0	12	0	1	0,25	0	0	0	0	12	3
	12b podíl druhého bydlení na domovním fondu	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	2
	12c hustota sítě turistických komunikací	0	4	-0,25	0,5	0,25	-1	0	0	0	2	1
	12d ubytovací služby	0	3	-1	1	0	-3	0	0	0	3	0
13 BO	13a kategorie ohrožení povodňovým rizikem v oblastech s významným povodňovým rizikem	0	4	0	0,5	0,25	0	0	0	0	2	1
	13b jiné ohrožení území	0	8	-0,25	-0,25	-0,5	-2	-2	-4	0	0	0
	13c ochrana obyvatelstva	0	2	0	1	1	0	0	0	0	2	2
CELKEM							-29	-22	-19	46	82	71,5

pozn.: **témata:** SD - sociodemografické podmínky a bydlení, PK – příroda a krajina, VG – vodní režim a horninové prostředí, ZP – kvalita životního prostředí, PF – zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, OV – občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství, DT – dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti, EK – ekonomické a hospodářské podmínky, CR – rekreace a cestovní ruch, BO – bezpečnost a ochrana obyvatel; **pilíře:** pp – přírodní pilíř, hp – hospodářský pilíř, sp – sociální pilíř

B.2.2 Pozitiva a negativa území, trendy vývoje

Tyto charakteristiky jsou určovány na základě zpracovaných podkladů pro rozbor (tabulka 4). V případě celého území ORP jsou členěny na 13 témat viz Vyhláška (a kapitola B.1.1), a jsou uvedeny především takové, které lze řešit v územně plánovací dokumentaci na úrovni kraje, resp. jejich řešení lze prověřit územní studií na určité téma. V případě obcí jsou pozitiva, negativa a případné trendy stanovovány v tématech č. 4 – 13, protože v tématech č. 1 – 3 nelze stanovit požadavky na jejich zmírnění či odstranění (jedná se o větší či menší danost území). V tématech č. 1 – 3 jsou stanoveny kategorie obce, která slouží pro korekci závěrů (jiné požadavky platí pro jádrové město a jiné pro periferní malou obec). Požadavky na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ budou uvedeny pro každé negativum samostatně s definováním role územního plánování.

Tabulka 4 pozitiva (+), negativa (-) území a trendy vývoje (t) a původ informace

	Téma	Skutečnost	Indikátor (kap. B.1.1), jiný podklad
Pozitiva			
+	SD	nízký průměrný věk obyvatel	4a – 4 body
+	SD	nízké průměrné stáří domovního fondu	4d – 4 body
+	SD	nízká míra neobydlenosti domovního fondu	4e – 2 body
+	PK	vyšší podíl území se zvláštní ochranou včetně NATURA 2000	5a + 5b – 3 body a více
+	PK	vyšší podíl území v přírodním parku	5c – 2 body a více
+	PK	vyšší podíl stabilních krajinných struktur - KES > 2	koeficient ek. stability nad 2
+	PK	vyšší kulturně-historická hodnota území	5e – 3 body
+	VG	žádná nebo velice nízká míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území – zastavěné/zastavitelné území neleží v záplavovém území Q100	6a – 0 bodů
+	VG	význam ložisek nerostných surovin pro obec	6e – 2 body
+	ZP	v území se nenachází zdroje znečišťování ovzduší	7a – 3 body
+	ZP	v území nejsou překročeny imisní limity	7b – 2 body
+	ZP	v území se nenachází skládky ani staré ekologické zátěže	7c – 0 bodů
+	PF	vyšší podíl kvalitních půd	8c – 4 body
+	PF	vyšší lesnatost	8d – 4 body
+	OV	výborná dostupnost školských zařízení	9a – 5 a 6 bodů
+	OV	výborná dostupnost zdravotní péče	9b – 4 body
+	OV	přítomnost další veřejné OV v území ve vysoké míře	9c – 3 a 4 body
+	DT	výhodná poloha na dopravní síti	10a – 5 a více bodů
+	DT	vyšší podíl obyvatel s přístupem k vodovodu	10b – 2 body
+	DT	vyšší podíl obyvatel s přístupem ke kanalizaci	10c – 2 body za kanalizaci
+	DT	odvádění odpadních vod na ČOV	10c – 1 bod za ČOV
+	DT	vyšší přínos pro obec plynoucí z existence letiště v oblasti	10e – 2 nebo 3 body
+	DT	vyšší přínos pro obec plynoucí z existence vodní cesty v oblasti	10e – 2 nebo 3 body
+	DT	vyšší přínos pro obec plynoucí z plynofikace	10d – 2 body
+	DT	vyšší přínos pro obec plynoucí z existence teplovodní sítě	10d – 2 body
+	EK	nízká nezaměstnanost v obci v posledním roce	11a – 3 nebo 4 body
+	EK	vyšší míra podnikatelské v obci	11b – 2 body za aktuální míru
+	EK	vyšší podíl produktivní složky populace v obci	11c – 4 body
+	EK	vyšší rozsah zastavitelných ploch pro ekonomickou produkci	11d – 3 body
+	EK	vyšší průměrný příjem obecního rozpočtu na obyvatele	11e – 4 body
+	CR	vyšší atraktivita území pro cestovní ruch	12a – 6 bodů a více
+	CR	vyšší podíl domovního fondu v území užívaného k rekreaci	12b – 2 body
+	CR	vyšší kapacita hromadných ubytovacích zařízení v území	více než 200 lůžek
+	CR	vyšší hustota sítě turistických komunikací v území	13c – 4 body
+	BO	území není ohroženo žádným sledovaným jevem	13a + 13b – 0 bodů
Negativa (negativa jsou číslována pro snadnější orientaci v požadavcích na jejich odstranění nebo zmírnění)			
-	SD1	populačně slabá obec	počet obyvatel nižší než 100
-	SD2	úbytek počtu obyvatel	za posledních 10 let o 5/3/1 % a více (obec do 0,5/5/50 tis. ob.)
-	SD3	neúměrně vysoký nárůst počtu obyvatel	za posledních 10 let o 75/50/10 % a více (obec do 0,5/5/50 tis. ob.)

	Téma	Skutečnost	Indikátor (kap. B.1.1), jiný podklad
-	SD4	vysoký průměrný věk obyvatel	odchylka od průměru za ORP
-	SD5	vysoké průměrné stáří domovního fondu	4d – 0 bodů
-	SD6	vysoká míra neobydlenosti domovního fondu	4e – 0 bodů
-	PK1	území s žádnou nebo velice nízkou mírou zvláštní ochrany přírody a krajiny a mimo přírodní parky	5a + 5b + 5c – 0 bodů
-	PK2	vysoký podíl nestabilních krajinných struktur - KES < 0,3	koeficient ek. stability pod 0,3
-	PK3	nízká kulturně-historická hodnota území	5e – 0 bodů
-	VG1	významná míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území	6a – 4 body
-	VG2	významná míra ohrožení přívalovými povodněmi	6b – 3 nebo 4 body
-	VG3	vysoký stupeň ohrožení suchem	6c – 4 body
-	VG4	významný počet sesuvných a poddolovaných území	6d – 4 body
-	ZP1	vysoký počet zdrojů znečišťování ovzduší v území	7a – 0 bodů
-	ZP2	překročení imisních limitů na více než 1/2 území	7b – 0 bodů
-	ZP3	vysoký počet skládek a/nebo starých ekologických zátěží v území	7c – 2 body
-	ZP4	umístění objektu s uloženými nebezpečnými látkami na území	7d – 2 body
-	PF1	vysoký podíl sklonité orné půdy	8b – 1 bod a méně
-	OV1	dostupnost školských zařízení zřetelně neodpovídá standardu	9a – 2 a méně bodů
-	OV2	dostupnost zdravotní péče zřetelně neodpovídá standardu	9b – 1 bod a méně
-	OV3	absence knihovny v obci	9c
-	OV4	absence pošty v dané velikostní kategorii obce	9c – obce nad 1000 ob.
-	OV5	absence sociálních služeb v dané velikostní kategorii obce	9c – obce nad 5000 ob.
-	DT1	značně nevýhodná poloha na dopravní síti	10a – 1 bod a méně
-	DT2	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem k vodovodu	10b – 0 bodů
-	DT3	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem ke kanalizaci	10c – 0 bodů za kanalizaci
-	DT4	absence ČOV v dané velikostní kategorii obce	10c – obce nad 500 ob.
-	DT5	absence plynofikace v dané velikostní kategorii obce	10d – obce nad 1000 ob.
-	EK1	zvýšená nezaměstnanost v obci v posledním roce	11a – 0 bodů
-	EK2	nízká míra podnikatelské aktivity v obci	11b – 0 bodů za aktuální míru
-	EK3	vysoký podíl neproduktivních složek populace v obci	11c – 0 bodů
-	EK4	nízký rozsah zastavitelných ploch pro ekonomickou produkci v dané velikostně-významové kategorii obce	11d – 0 bodů pro obec nad 1000 ob., 0 nebo 1 bod pro středisko
-	EK5	nízký průměrný příjem obecního rozpočtu na obyvatele	11e – 0 body
-	CR1	velice nízká atraktivita území pro cestovní ruch	12a – 0 bodů
-	CR2	nízká kapacita hromadných ubytovacích zařízení v území vzhledem k jeho atraktivitě pro cestovní ruch	12a v relaci k 12d - odhad
-	CR3	velice nízká nebo nulová hustota sítě turistických komunikací v území	12c – 0 bodů
-	BO1	vysoké ohrožení území plynoucí z povodňového rizika	13a – 4 body
-	BO2	vysoké ohrožení území plynoucí z provozu na dopravní infrastrukturu	13b DI – 4 nebo 5 bodů
-	BO3	vysoké ohrožení území technickou infrastrukturou	13b TI – 3 body

Trendy

t	SD	nárůst počtu obyvatel	o více než 5 % za 10 let
t	SD	pokles počtu obyvatel	o více než 5 % za 10 let
t	SD	nízké tempo stárnutí populace (mládnutí populace)	4b – 4 body
t	SD	vysoké tempo stárnutí populace	4b – 0 bodů
t	SD	vysoká míra bytové výstavby	4c – 4 body
t	SD	nízká míra bytové výstavby	4c – 0 bodů
t	PK	-	
t	VG	-	
t	ZP	-	
t	PF	změna výměry zemědělské půdy (pokles)	8a – 0 bodů
t	PF	změna výměry lesa (nárůst)	8e – 3 nebo 4 body
t	OV	-	
t	DT	-	
t	EK	významný nárůst míry podnikatelské aktivity v obci	11b – 2 body za nárůst
t	EK	pokles míry podnikatelské aktivity v obci	11b – 0 bodů za nárůst
t	CR	-	
t	BO	-	

pozn.: témata: SD - sociodemografické podmínky a bydlení, PK – příroda a krajina, VG – vodní režim a horninové prostředí, ZP – kvalita životního prostředí, PF – zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, OV – občanská vybavenost

včetně její dostupnosti a veřejná prostranství, DT – dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti, EK – ekonomické a hospodářské podmínky, CR – rekreace a cestovní ruch, BO – bezpečnost a ochrana obyvatel

B.2.3 Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje

Potenciál v každém z pilířů je stanoven syntézou výsledků vybraných indikátorů z podkladů pro rozbor, které značí předpoklad pro rozvoj v dané oblasti. Potenciál je zjišťován pro každou obec zvlášť, zjištění pro celé území ORP by nepřinášelo žádnou relevantní informaci pro územní plánování. Pro jednotlivé pilíře jsou voleny následující ukazatele (rozsah možného hodnocení v potenciálu):

Potenciál přírodního pilíře:

- 5a - podíl území se zvláštní ochranou (0-3)
- 6b - míra ohrožení přívalovými povodněmi (0-2)
- 6c - stupeň ohrožení suchem (0-2)
- 7a - zdroje znečištění ovzduší (0-1)
- 7c - skládky odpadů, staré ekologické zátěže (0-2)

Potenciál hospodářského pilíře:

- 10a - poloha území na dopravní síti (0-3)
- 11b - změna míry podnikatelské aktivity (0-2)
- 11c - podíl osob v produktivním věku (0-1)
- 11d - zastavitelné plochy pro ekonomické aktivity (0-1)
- 12a - turistická atraktivita území (0-3, maximální potenciál je dosažen při hodnocení indikátoru 8 a více body)

Potenciál sociálního pilíře:

- 4a - vývoj počtu obyvatel (0-2)
- 4b - vývoj průměrného věku obyvatel (0-3)
- 9a - dostupnost školství (0-2)
- 10b - podíl obyvatel s přístupem k vodovodu (0-1)
- 11a - míra nezaměstnanosti (0-2)

Každý indikátor má stanoveny rozmezí, ve kterém budou obcím přiděleny body na základě zjištěných výsledků. Celkový potenciál poté vyjde v rozmezí 0 – 10, kdy nula značí žádný potenciál a 10 maximální potenciál v daném pilíři.

B.2.4 Závady v území

Závady v území jsou zjišťovány různými způsoby podle jejich povahy a existence vhodných podkladových zdrojů. Jejich výčet společně s zdrojem informace je uveden v tabulce 5. Závady jsou pro dotčené území problém, pro jehož řešení stanoví ÚAP příslušné požadavky, společně s určením, zda-li je řešení možné územně plánovacími nástroji, popřípadě jakými.

Tabulka 5 výčet možných závad v území

Označení	Závada	Způsob zjištění, upřesnění
Urbanistické závady		
UZ-RP1	nevhodná skladba (navržené využití) rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Databáze ÚAP - jev 1a, 1b, porovnáno s kategoriemi obcí z témat č. 1 – 3
UZ-RP2	nevhodný rozsah rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Databáze ÚAP - jev 1a, 1b, porovnáno s kategoriemi obcí z témat č. 1 - 3
UZ-BRO	nevyužitá zástavba („brownfields“)	Databáze ÚAP - jev 4a; konzultace a podněty od obcí
UZ-SVL	sociálně vyloučená lokalita	Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR; konzultace a podněty od obcí
UZ-OV	nedostatečná kapacita občanské infrastruktury	Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje; konzultace a podněty od obcí
UZ-BAR	bariéra pohybu sídlem	Hodnocení zpracovatele; konzultace a podněty od obcí

Označení	Závada	Způsob zjištění, upřesnění
UZ-NDO	negativní dominanta	Databáze ÚAP - jev 11; průzkum území
UZ-POZ	nedostatek pozemků (ploch) pro výstavbu	Databáze ÚAP - jev 1a, 1b, porovnáno s demografickým vývojem; konzultace a podněty od obcí
UZ-SPR	extenzivní zástavba ve volné krajině bez vazby na sídlo („sprawl“)	Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje; průzkum území
UZ-SRS	srůstání sídel	Hodnocení zpracovatele; konzultace
UZ-OST	jinak závadná zástavba nebo urbanistické řešení	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
Dopravní závady		
DZ-SIL1	úsek častých dopravních nehod	statistiky nehodovosti
DZ-SIL2	nevyhovující parametry pozemní komunikace	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-SIL3	chybějící dopravní propojení	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-SIL4	jiný závadný stav na pozemní komunikaci nebo v její souvislosti	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-PAR	deficit parkovacích ploch	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-ZEL1	úrovňový železniční přejezd	Průzkum území
DZ-ZEL2	jiný závadný stav na železnici nebo v její souvislosti	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-LET1	negativní vliv letecké dopravy na zastavěné území	Databáze ÚAP - jev 1a, 102a; konzultace a podněty od obcí
DZ-LET2	jiný závadný stav v souvislosti s leteckou dopravou	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-VOD	závadný stav v souvislosti s vodní dopravou	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-PEC	chybějící propojení pro pěší a/nebo cyklisty	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
DZ-VHD	nedostatečná kapacita ploch pro VHD	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
Hygienické (bezpečnostní) závady, rizika		
HZ-DOP	průchod úseku silnice s intenzitou dopravy nad 5 000 vozidel denně, nebo nad 1000 těžkých nákladních vozidel denně zastavěným územím nebo v jeho blízkosti	Databáze ÚAP - jev 1, 1b; Sčítání dopravy
HZ-OD1	skládka v nepříznivé poloze	Databáze ÚAP - jev 85; průzkum území
HZ-OD2	nepovolená skládka neuvedená v seznamu SEKM	Databáze ÚAP - jev 85; průzkum území
HZ-SEZ	stará zátěž území nebo kontaminovaná plocha	Databáze ÚAP - jev 64
HZ-PU	poddolované území	Databáze ÚAP - jev 63
HZ-SU	sesuvné území	Databáze ÚAP - jev 62
HZ-ZZO	zdroj znečištění ovzduší	ČHMÚ - REZZO 1; konzultace a podněty od obcí
HZ-VOD	nevyhovující kvalita nebo vydatnost vodního zdroje	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí
HZ-OST	jiné hygienické nebo bezpečnostní riziko/závada	Průzkum území; konzultace a podněty od obcí

B.2.5 Střety v území

Střety v území jsou zjišťovány analýzou v prostředí GIS provedenou nad daty z databáze ÚAP. Zahrnuty jsou pouze střety, které jsou prostorově významné (v závislosti na povaze střetu – plošné střety zpravidla nad cca 100 – 500 m², liniové střety vždy), mají potenciální vliv na funkčnost prvku (např. nejsou zahrnuty střety průběhu el. vedení prvky ÚSES apod.). Rozlišeny jsou střety záměrů se záměry navzájem, nejedná-li se o věcně shodný záměr, a předpokládá se, že střety v rámci stejné dokumentace jsou řešeny podmínkami v ní zahrnutými. Dále jsou určeny střety záměrů s limity využití území. Požadavky na řešení střetů jsou vyjádřeny vždy k danému střetu obecně a konkrétní řešení prověřit dokumentace, ve které je střet nevhodnější řešit.

Tabulka 6 výčet možných střetů v území

Označení	Povaha střetu	Upřesnění
Střety záměrů navzájem		
S-ZUR-UP	střet záměru ze ZÚR se záměry v ÚP	pouze nesouvisející záměry
S-ZUR-OB	střet záměru ze ZÚR s ostatními (oborovými) záměry	pouze nesouvisející záměry
S-OB-UP	střet záměru z ÚP s ostatními (oborovými) záměry	pouze nesouvisející záměry
Střety záměrů s limity (hodnotami) území:		
S-DI-OZP	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou životního prostředí	koridory DI ze ZÚR (případně jiné); prvky zvláštní ochrany přírody a krajiny
S-DI-MIG	střet záměru dopravní infrastruktury s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	koridory DI ze ZÚR (případně jiné)

Označení	Povaha střetu	Upřesnění
S-DI-PO	střet záměru dopravní infrastruktury s památkovou ochranou	koridory DI ze ZÚR (případně jiné)
S-DI-ZU	střet záměru dopravní infrastruktury se zastavěným územím	koridory DI ze ZÚR (případně jiné)
S-DI-CHLU	střet záměru dopravní infrastruktury s chráněným ložiskovým územím	koridory DI ze ZÚR (případně jiné)
S-DI-LOZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ložiskem nerostných surovin	koridory DI ze ZÚR (případně jiné); ložiska těžená nebo dosud netěžená
S-DI-OVZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou vodních zdrojů	koridory DI ze ZÚR (případně jiné); OP vodních zdrojů I. a IIa. stupně
S-TI-OZP	střet záměru technické infrastruktury s ochranou životního prostředí	koridory TI ze ZÚR (případně jiné); prvky zvláštní ochrany přírody a krajiny
S-TI-PO	střet záměru technické infrastruktury s památkovou ochranou	koridory TI ze ZÚR (případně jiné)
S-TI-ZU	střet záměru technické infrastruktury se zastavěným územím	koridory TI ze ZÚR (případně jiné)
S-TI-CHLU	střet záměru technické infrastruktury s chráněným ložiskovým územím	koridory TI ze ZÚR (případně jiné)
S-TI-LOZ	střet záměru technické infrastruktury s ložiskem nerostných surovin	koridory TI ze ZÚR (případně jiné); ložiska těžená nebo dosud netěžená
S-TI-OVZ	střet záměru technické infrastruktury s ochranou vodních zdrojů	koridory TI ze ZÚR (případně jiné); OP vodních zdrojů I. a IIa. stupně
S-PZ-OZP	střet zastavitelné plochy s ochranou životního prostředí	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí; prvky zvláštní ochrany přírody a krajiny
S-PZ-MIG	střet zastavitelné plochy s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí
S-PZ-PO	střet zastavitelné plochy s památkovou ochranou	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí
S-PZ-CHLU	střet zastavitelné plochy s chráněným ložiskovým územím	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí
S-PZ-LOZ	střet zastavitelné plochy s ložiskem nerostných surovin	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí; ložiska těžená nebo dosud netěžená
S-PZ-OVZ	střet zastavitelné plochy s ochranou vodních zdrojů	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí; OP vodních zdrojů I. a IIa. stupně
S-PZ-Q	střet zastavitelné plochy se záplavovým územím Q ₁₀₀	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí (bez DI a TI)
S-PZ-DI	střet zastavitelné plochy s dopravní infrastrukturou	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí (bez DI a TI); dálnice, silnice I. tř., železnice celostátní, letiště, vč. OP
S-PZ-TI	střet zastavitelné plochy s technickou infrastrukturou	plochy pro výstavbu z ÚPD obcí (bez DI a TI); vedení VN a vyšší úrovně, plynovod VTL, produktovod, ropovod, objekty na sítích, vč. OP/BP
S-ZP-DI	střet záměru v oblasti životního prostředí s dopravní infrastrukturou	ÚSES ze ZÚR, návrhy na vyhlášení prvku ochrany přírody a krajiny; dálnice, silnice I. tř., železnice celostátní, letiště, vč. OP
S-ZP-TI	střet záměru v oblasti životního prostředí s technickou infrastrukturou	ÚSES ze ZÚR, návrhy na vyhlášení prvku ochrany přírody a krajiny; plynovod VTL, produktovod, ropovod, objekty na sítích
S-ZP-ZU	střet záměru v oblasti životního prostředí se zastavěným územím	ÚSES ze ZÚR, návrhy na vyhlášení prvku ochrany přírody a krajiny
S-ZP-CHLU	střet záměru v oblasti životního prostředí s chráněným ložiskovým územím	ÚSES ze ZÚR, návrhy na vyhlášení prvku ochrany přírody a krajiny;
S-ZP-LOZ	střet záměru v oblasti životního prostředí s ložiskem nerostných surovin	ÚSES ze ZÚR, návrhy na vyhlášení prvku ochrany přírody a krajiny; ložiska těžená nebo dosud netěžená
S-OST	střet ostatní	

B.3 Způsob zpracování databáze územně analytických údajů

Obsah databáze odpovídá požadavkům přílohy č. 1 Vyhlášky, sledovány jsou jevy uvedené v tabulce 6. Upřesnění sledovaných jevů obsahuje Metodika sledovaných jevů pro územně analytické podklady (MMR ČR, vydání třetí, prosinec 2019):

<http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/od-01-01-2018/31-metodika-uap-jevy-2019-12.pdf>

Databáze je zpracována v datovém modelu DMG ÚAP v5.4 (Hydrosoft Veleslavín) z října 2020 a je zpracována ve formátu ESRI shapefile (SHP).

Do databáze jsou zahrnuty informace a digitální data:

- od poskytovatelů – orgánů veřejné správy, jimi zřízených právnických osob a vlastníků dopravní a technické infrastruktury;
- z územně plánovacích dokumentací, které byly vydány od poslední aktualizace ÚAP a data k nim byly předána;
- z veřejné databáze ČSÚ.
- doplňkově z mapových podkladů (katastrální mapy, technické mapy, leteckého snímkování apod.).

Tabulka 7 jevy ÚAP podle přílohy č. 1 Vyhlášky

Číslo jevu	Sledovaný jev
1	zastavěné území
1a	plochy s rozdílným způsobem využití
1b	zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině
2	zařízení výroby
3	zařízení občanského vybavení
3a	veřejná prostranství
4a	brownfieldy
5a	památkové rezervace a památkové zóny a jejich ochranná pásma
8a	nemovité národní kulturní památky a nemovité kulturní památky a jejich ochranná pásma
10	statky zapsané na Seznamu světového dědictví a jejich nárazníkové zóny
11	urbanistické a krajinné hodnoty
11a	struktura a výška zástavby
13a	architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb, historicky významné stavby, místa nebo soubory staveb
16	území s archeologickými nálezy
17a	krajinný ráz
17b	krajiny a krajinné okrsky
21	územní systém ekologické stability
23a	významné krajinné prvky
24	přechodně chráněné plochy
25a	velkoplošná zvláště chráněná území, jejich zóny a ochranná pásma a klidové zóny národních parků
27a	maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma
30	přírodní parky
32	památné stromy a informace o jejich ochranném pásmu
33	biosférické rezervace UNESCO, geoparky UNESCO, národní geoparky
34	NATURA 2000 – evropsky významné lokality
35	NATURA 2000 – ptačí oblasti
35a	smluvně chráněná území
36	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem
36a	mokřady dle Ramsarské úmluvy
36b	biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců
37a	lesy, jejich kategorizace a vzdálenost 50 m od okraje lesa
41	bonitované půdně ekologické jednotky a třídy ochrany zemědělského půdního fondu
42a	plochy vodní a větrné eroze
43	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění
44	vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou a jejich ochranná pásma
45	chráněné oblasti přirozené akumulace vod
46	zranitelné oblasti povrchových a podzemních vod
46a	povrchové vody využívané ke koupání
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma
48a	území chráněná pro akumulaci povrchových vod
49	povodí vodního toku, rozvodnice
50a	záplavová území včetně aktivních zón
52a	kategorie území podle map povodňového ohrožení v oblastech s významným povodňovým rizikem
52b	kritické body a jejich povodí
53	území ohrožená zvláštními povodněmi
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní

Číslo jevu	Sledovaný jev
55	přírodní léčivé zdroje, zdroje přírodní minerální vody a jejich ochranná pásma
56	lázeňská místa včetně vymezení vnitřních a vnějších území lázeňského místa
57	dobývací prostory
58	chráněná ložisková území
59	chráněná území pro zvláštní zásahy do zemské kůry
60	ložiska nerostných surovin
61	poddolovaná území
62	sesuvná území a území jiných geologických rizik
63	stará důlní díla
64	staré zátěže území a kontaminované plochy
64a	uzavřená a opuštěná úložná místa těžebního odpadu
65	oblasti s překročenými imisními limity
65a	hlukové zóny obcí
67	technologické objekty zásobování vodou a jejich ochranná pásma
68	vodovodní řady a jejich ochranná pásma
69	technologické objekty odvádění a čištění odpadních vod a jejich ochranná pásma
70	kanalizační stoky a jejich ochranná pásma
71	výrobní elektřiny a jejich ochranná pásma
72	elektrické stanice a jejich ochranná pásma
73	nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy a jejich ochranná pásma
74	technologické objekty zásobování plynem a jejich ochranná a bezpečnostní pásma
75	vedení plynovodů a jejich ochranná a bezpečnostní pásma
76	technologické objekty zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma
77a	vedení pro zásobování jinými produkty a jejich ochranná pásma
79	technologické objekty zásobování teplem a jejich ochranná pásma
80	teplovody a jejich ochranná pásma
82a	elektronické komunikace, jejich ochranná pásma a zájmová území
82b	sdrúžené liniové sítě
83	jaderná zařízení
84	objekty a zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami
85	sklárky a jejich ochranná pásma
86	spalovny a zařízení zpracovávající biologicky rozložitelné odpady a jejich ochranná pásma
87	zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu a jejich ochranná pásma
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
93b	terminály a logistická centra
94a	železniční dráhy, jejich kategorie a jejich ochranná pásma
98	lanové dráhy a jejich ochranná pásma
100	tramvajové dráhy a jejich ochranná pásma
101	trolejbusové dráhy a jejich ochranná pásma
102a	letišť a letecké stavby a jejich ochranná pásma a zájmová území
104	sledované vodní cesty
105	hraniční přechody
105a	linky a zastávky veřejné hromadné dopravy
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky
107	objekty důležité pro obranu státu a jejich ochranná pásma a zájmová území
108	vojenské újezdy a jejich zájmová území
109	vymezené zóny havarijního plánování
110a	objekty civilní a požární ochrany
112a	stavby důležité pro bezpečnost státu a vymezená území pro zajištění bezpečnosti státu
113a	pohřebiště, krematoria, válečné hroby a pietní místa
114	jiná ochranná pásma
116a	plán společných zařízení
118	další záměry, pokud nejsou vyjádřeny jinou položkou
118a	vymezení správních územních celků
119	další dostupné informace o území

C PODKLADY PRO ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje jsou zpracovány v souladu s metodickou částí dokumentace a obsahují informace, na jejichž základě bude hodnocen udržitelný rozvoj území SO ORP Český Brod. Jsou členěny na část charakterizující území ve třinácti Vyhláškou stanovených tematických okruzích, a na část zjištění záměrů v řešeném území.

C.1 Územní charakteristiky

C.1.1 Širší územní vztahy

Kapitola hodnotí zejména postavení území v sídelním systému ČR jako celku, vztahy mezi obcemi v řešeném území i mimo něj. Dále je krátce komentován nadmístní význam území z různých hledisek. V tabulce 8 jsou uvedeny vybrané charakteristiky, podle kterých byla obcím přiřazena kategorie z hlediska širších vztahů, která je graficky znázorněna na obrázku 3.

Území SO ORP Český Brod, resp. jeho část na severozápadě, do rozvojové oblasti republikového významu – OB1 Praha (dle PÚR ČR a ZÚR SČK) a severovýchod území do rozvojové osy republikového významu OS4/OS5 (v souběhu). Jedná se z větší části o přirozené rozvojové území v zázemí Prahy, což do značné míry určuje charakter jeho vývoje a současného stavu. Celková hustota obyvatelstva se blíží ČR jako celku (cca 128 obyvatel na km²), což je dáno zejména absencí výrazněji urbanizovaného území, ale postupně s imigrací narůstá (117 ob./km² v roce 2021). Hlavní středisko v území – Český Brod – má v současné době hlášeno mírně přes 7,4 tis. obyvatel, a v pořadí měst ČR podle populační velikosti je na 185. místě. V rámci sledovaného území je to však obec s výrazně dominantním postavením, slouží jako správní i pracovní centrum, které disponuje poměrně širokou vybaveností včetně zdravotnických a sociálních služeb, jedná se zároveň o jedinou obec se statusem města. Poloha v blízkosti Prahy značí pro celé území i samotný Český Brod více podstatných skutečností – mimo jiné se do obcí v SO ORP stěhuje vysoký počet osob (viz kapitola C.1.4), a podstatná část osob dojíždí do Prahy za prací, popřípadě i školní docházkou. Vazba na Prahu je nejvíce patrná v obcích na západě území a také v obcích ležících v příhodné dopravní poloze (u dálnice D11, silnice I/12, na železnici). Také ze samotného Českého Brodu do Prahy významný podíl pracujících dojíždí, jednalo se v roce 2021 o celkem 1289 osob. Je však také patrná středisková funkce Českého Brodu pro jeho okolí, ale i obce mimo řešené území, v r. 2021 se 1639 lidí přihlásilo k dojížděci do zaměstnání do tohoto města, více než dvojnásobek než v roce 2011, a z celkem 36 obcí dojíždělo 5 a více osob. Není zřetelné, že by další obce v řešeném území byly významným pracovním střediskem, pouze obec Poříčany, ležící v příhodné poloze u dálničního sjezdu a na železniční trati, byla v r. 2021 cílem dojížděky pro celkem 279 (118 v roce 2021) pracujících, s ohledem na další ukazatele (hustota obyvatel, podíl zaměstnaných v zemědělství) je proto označena jako středisko II. řádu.

Většina obcí v území je označena jako zázemí, nicméně jen menší část je zázemím samotného Českého Brodu, jedná se o širší zázemí Prahy. Obce v řešeném území se vyznačují vysokým podílem vyjížděky za prací do středisek, zcela přednostně do Prahy, dále v údajích figurují Úvaly, Kouřim, Kolín, Říčany a jiná. Nízká je míra pracujících v zemědělství. V rámci řešeného území je několik obcí spíše periferních (zejména jihovýchod území), v těch jsou tyto charakteristiky odlišné, stále se však jedná o obce s rozvojovým potenciálem, a proto jsou označeny přechodnou kategorií.

Vztahy s územím mimo SO ORP jsou charakterizovány mimo výše uvedené také průběhem nadmístně významné infrastruktury technické i dopravní. Páteř dopravy tvoří silnice č. I/12 na Prahu a v opačném směru na Kolín, na severu pak dálnice D11, mezi nimi je směřováno několik silnic 2. třídy. Vysoký význam má také koridor železniční tratě č. 011, od kterého se v Poříčanech odděluje trať č. 080. Letecká doprava je zastoupena pouze neveřejným letištěm Chrástřany. Územím prochází trasy produktovodu společnosti ČEPRO, ropovodu společnosti MERO, VVTL plynovodů společností NET4GAS a GASNET, a přenosové soustavy elektrické energie ZVN 400 kV společnosti ČEPS. V území se nachází i významná telekomunikační infrastruktura (vysílače Liblice a další).

Několik lokalit je nadmístně významných z hlediska kulturní hodnoty, jedná se o památkovou zónu Český Brod, památník bitvy u Lipan a několik dalších. Přírodní hodnoty se v území nacházejí v menším počtu a z tohoto pohledu nejde o zvláště exponovaný prostor.

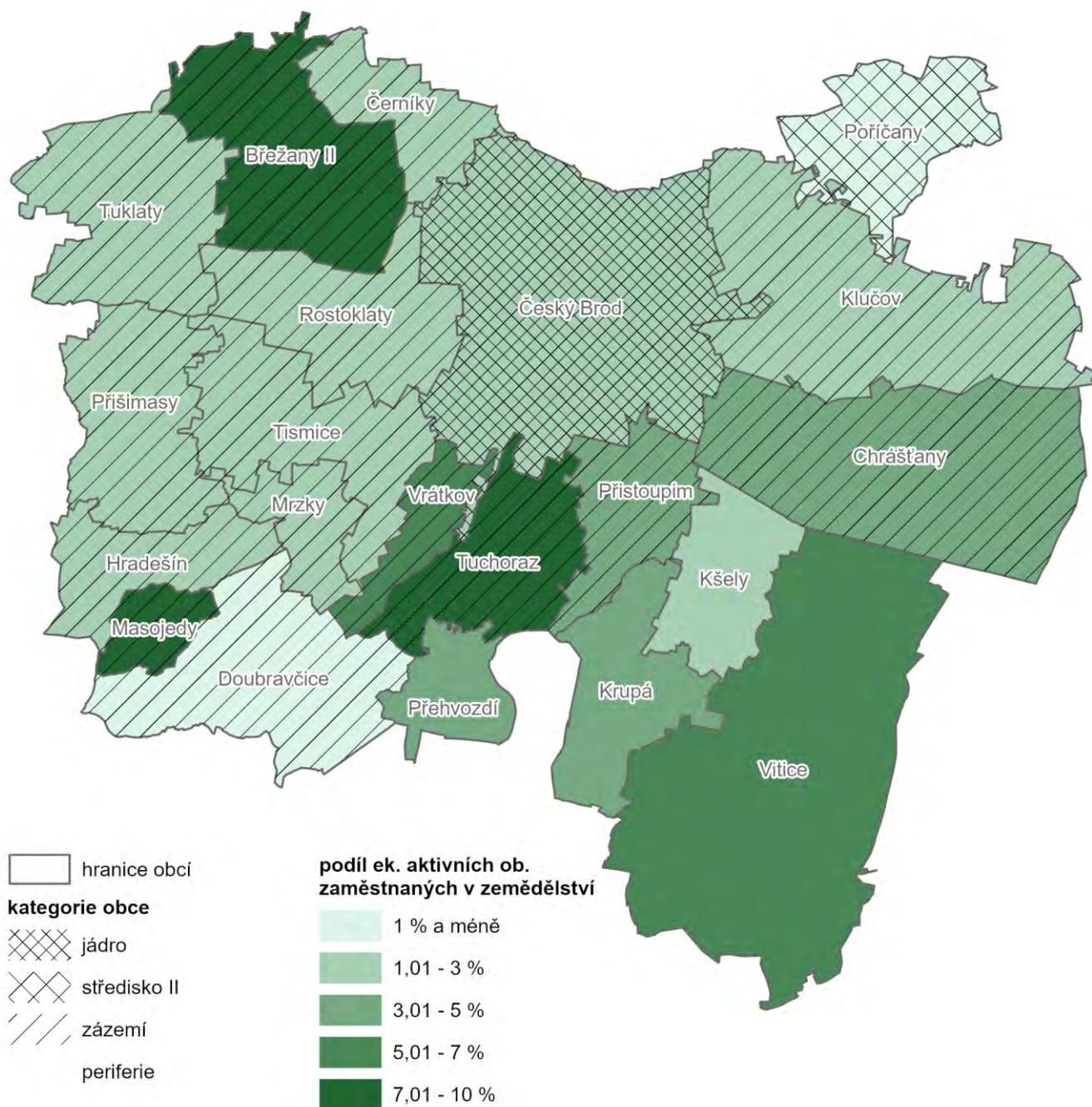
Podrobněji budou jednotlivé oblasti řešeny v příslušných kapitolách.

Tabulka 8 obce v SO ORP Český Brod z hlediska širších vztahů a dalších údajů

název obce	dojíždějící do obce za prací	velikost prac. regionu*	počet objektů OV	podíl EA v průměru (%)**	hustota ob./km ²	kategorie obce
	2021	2021	2024	2021	2023	
Břežany II	26	1	5	9,2	103,3	zázemí
Černíky	28	0	5	2,0	44,3	zázemí
Český Brod	1639	36	86	1,5	376,7	jádro
Doubravčice	88	2	9	0,9	147,3	zázemí
Hradešín	36	2	9	2,1	135,5	zázemí
Chrástany	26	1	14	4,6	53,7	zázemí
Klučov	26	1	12	2,9	77,3	zázemí
Krupá	23	1	5	3,1	72,7	zázemí/periferie
Kšely	7	0	3	2,0	51,9	zázemí/periferie
Masojedy	44	2	2	7,5	62,6	zázemí
Mrzky	2	0	2	1,8	58,3	zázemí
Poříčany	274	11	10	0,8	270,3	středisko II
Přehvozdí	4	0	1	3,2	118,2	zázemí
Přistoupim	16	1	8	3,1	104,1	zázemí
Přišimasy	137	4	5	1,2	128,4	zázemí
Rostoklaty	54	3	5	2,0	91,5	zázemí
Tismice	52	2	15	2,6	76,0	zázemí
Tuchoraz	36	1	7	8,0	122,8	zázemí
Tuklaty	96	4	12	1,1	132,7	zázemí
Vítice	57	4	19	6,2	51,8	zázemí/periferie
Vrátkov	11	0	3	5,9	120,1	zázemí
SO ORP Český Brod	2682		237	2,7	128,6	

Pozn.:*počet obcí, ze kterých dojíždí za prací 5 a více osob, **podíl pracujících v sektoru zemědělství z celkového počtu ekonomicky aktivních; zdroj: ČSÚ, RÚIAN

Obrázek 3 kategorie obcí SO ORP Český Brod z hlediska širších vztahů

Zdroj: hodnocení zpracovatele, ČSÚ

C.1.2 Prostorové a funkční uspořádání území

Členění území z hlediska charakteru sídel je zřejmé z obrázku 4 níže a z tabulky 9 v podkapitole C.1.3. Uspořádání území do značné míry odpovídá zjištěním výše. Český Brod je městské sídlo mající charakter maloměsta, a zahrnuje v jádru dvou- až třípodlažní zástavbu, sídliště bytových domů s vícepodlažní zástavbou, rozsáhlou průmyslovou zónu, širokou občanskou vybavenost různého druhu, městský park a jiné znaky města. Na hlavní sídlo volně navazují další menší sídla s příměstským charakterem. Jediné další sídlo – Poříčany – má alespoň některé znaky města (vyšší hmota a hustota budov v jádru, vybavenost a další), převážně se ale jedná sídlo s pokračující výstavbou rodinných domů. Majoritní podíl sídel má charakter příměstský, tj. s různou mírou obytné výstavby v posledních dekádách. V některých sídlech byla intenzita výstavby velmi vysoká bez dostatečné regulace, což se negativně podepsalo na jejich rázu, není to nicméně pravidlem. V řadě dalších sídel jsou znaky moderní výstavby méně patrné, což je značeno přechodným typem (příměstský/venkovský). Pouze malé množství sídel má i v současnosti ráz typicky venkovský, s naprostou převahou tradičních staveb a jejich souborů. V tomto směru je patrný gradient západ-východ, kdy byl v obcích blíže Praze zaznamenán rozvoj výraznější než na východě řešeného území. Toto pravidlo je porušeno v případě obcí s dobrou dopravní polohou na silnici č. I/12, poblíž dálnice či železniční trati. Ojedinělý je případ místní části Limuzy (obec Tismice), které se, i přes svojí polohu na západě území a v blízkosti silnice č. I/12, nová, resp. moderně pojatá výstavba téměř vyhnula, a sídlo se tak vyznačuje venkovským charakterem.

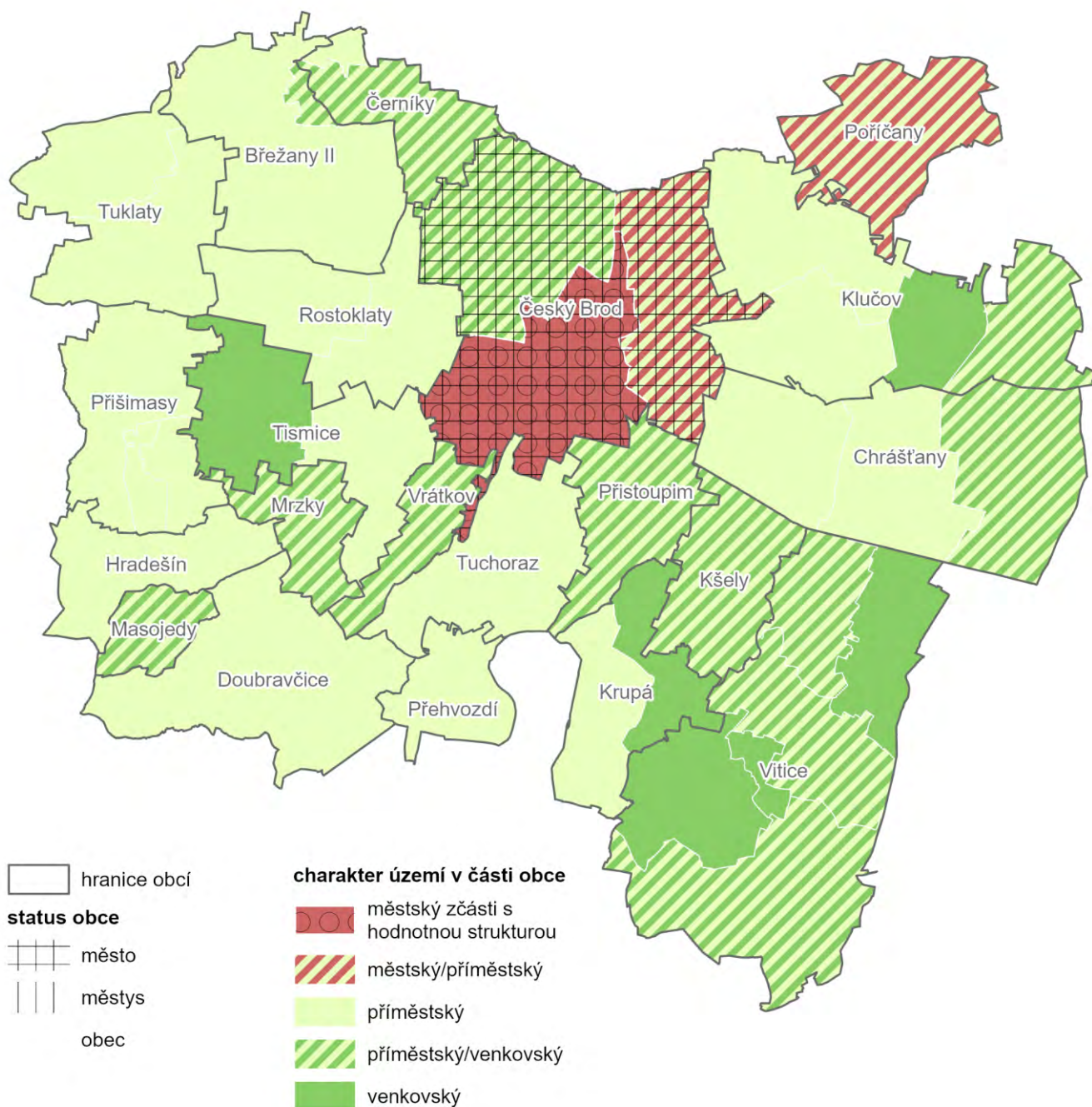
Řada sídel je kromě výstavby v porevoluční době „poznamenána“ také zásahy v období totalitního státu, a to v podobě různě rozsáhlých zemědělsko-výrobních areálů, bytových domů a dalších dobových staveb a areálů, které venkovský ráz narušují neodpovídající hmotou a rozměry staveb, a také nerespektováním půdorysu a uspořádání sídel. Často navíc tyto stavby a areály vytvářejí bariéry v prostoru a narušují krajinný ráz. Ve velké míře jsou proto urbanisticky závadné. Jejich odstranění je nicméně obtížné až téměř nemožné v horizontu dalších desítek let či déle.

Obrázek 4 místní část Limuzy (obec Tismice) - sídlo se zachovalým venkovským rázem

Zdroj: ČÚZK

Obrázek 5 území SO ORP Český Brod podle jeho charakteru a uspořádání zástavby

Zdroj: hodnocení zpracovatele; RÚIAN

C.1.3 Struktura osídlení

V území se nenachází žádná obec s počtem obyvatel více než 10 000. Pouze Český Brod se tomuto číslu přibližuje (v současnosti cca 7,4 tis. obyvatel). Do správního území města spadají další dvě sídla menšího významu. Do počtu obyvatel druhé jsou Poříčany, třetí potom Doubravčice (tato jediná obec se od roku 2021 posunula do jiné kat.), které mají obě jen jediné sídlo. Další obce – Vítice, Klučov a Tuklaty – mají mírně nad 1 tisíc obyvatel, a všechny zároveň více sídel, nejvíce potom Vítice (6). Obce s jedním sídlem do tisíce obyvatel jsou v území nejpočetnější (12), pět obcí do tisíce obyvatel má dvě nebo tři sídla. Populaci jeden tisíc se blíží několik dalších obcí. Nejmenší obcí jsou Masojedy se 113 obyvateli, v řešeném území se ale jedná spíše o výjimku. Mikroobce do 100 obyvatel v řešeném území nejsou. V tomto se projevuje atraktivita území pro migraci a je možné předpokládat další navyšování počtu obyvatel.

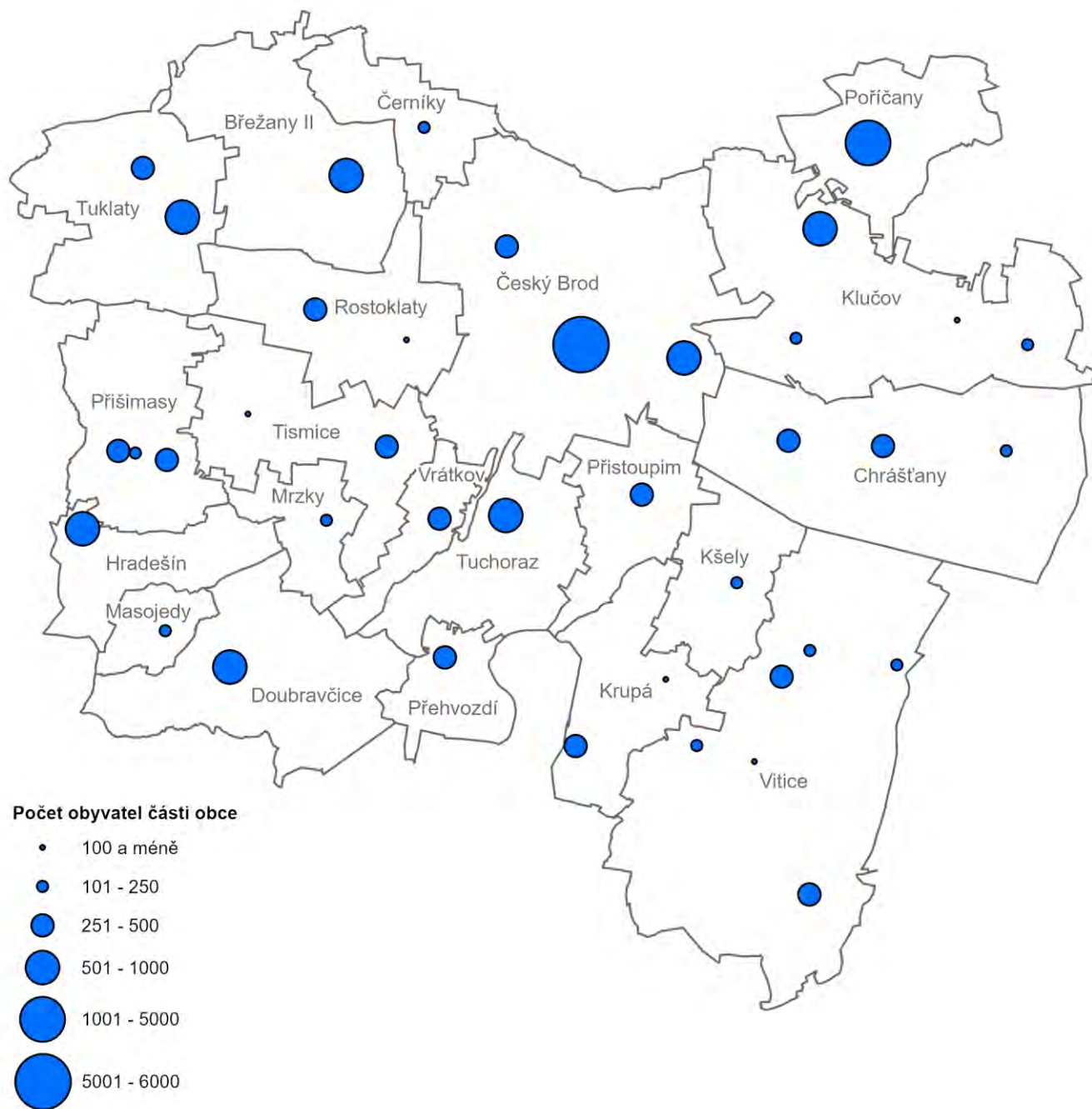
Celkově je osídlení relativně málo fragmentované, což má nejspíše souvislost s krajinným pokryvem území a jeho převážně zemědělským využitím pro pěstební účely. Menší sídla se nachází na jihu a východě území, tj. v části s odlišným charakterem krajiny. V číslech to znamená, že 21 obcí SO ORP má celkem 39 částí (sídlem), což je patrné z obrázku 6. Čtyři sídla mají méně než 100 obyvatel, dalších devět do 200. Menší množství zejména malých sídel je příhodnější z hlediska předpokladů pro efektivní správu a obsluhu území, zavádění technické infrastruktury, udržování veřejné hromadné dopravy apod.

Tabulka 9 členění obcí v SO ORP Český Brod z hlediska struktury a uspořádání

název obce	počet částí obce	počet ob. (2023)	typ obce z hlediska struktury osídlení	charakter zástavby v sídlech obce (M - městský, P - příměstský, V - venkovský, H - hodnotná struktura)				
				M/H	M/P	P	P/V	V
Břežany II	1	941	malá obec s jedním sídlem			1		
Černíky	1	172	malá obec s jedním sídlem				1	
Český Brod	3	7 423	středně velká obec	1	1		1	
Doubravčice	1	1 353	středně velká obec			1		
Hradešín	1	575	malá obec s jedním sídlem			1		
Chrástany	3	777	malá obec s více sídly			2	1	
Klučov	4	1 116	středně velká obec			2	1	1
Krupá	2	409	malá obec s více sídly			1		1
Kšely	1	235	malá obec s jedním sídlem				1	
Masojedy	1	113	malá obec s jedním sídlem				1	
Mrzky	1	167	malá obec s jedním sídlem				1	
Poříčany	1	1 557	středně velká obec		1			
Přehvozdí	1	334	malá obec s jedním sídlem			1		
Přistoupim	1	461	malá obec s jedním sídlem				1	
Přišimasy	3	898	malá obec s více sídly			3		
Rostoklaty	2	643	malá obec s více sídly			2		
Tismice	2	570	malá obec s více sídly			1		1
Tuchoraz	1	728	malá obec s jedním sídlem			1		
Tuklaty	2	1 084	středně velká obec			2		
Vitice	6	1 161	středně velká obec				3	3
Vrátkov	1	291	malá obec s jedním sídlem				1	

Zdroj: ČSÚ; hodnocení zpracovatele

Obrázek 6 obce v SO ORP Český Brod a jejich části (sídla)

Zdroj: ČSÚ

C.1.4 Sociodemografické podmínky a bydlení

Kapitola shrnuje základní sociodemografické charakteristiky o obcích SO ORP a nastiňuje vývoj za poslední dekádu. Číselné údaje využitě k hodnocení jsou obsaženy v Tabulka 2 10.

Počet obyvatel v SO ORP Český Brod se statisticky zvýšil za posledních 10 let o vysokých 3 245 (o 18 %), což odpovídá poloze obce v zázemí Prahy. Tento prostor (tzv. suburbánní zóna) je migračně exponovaným a stěhují se sem obyvatelé Prahy i lidé z jiných částí republiky v Praze pracující. Přírůstky obyvatel jsou v jednotlivých obcích dosti proměnlivé, pohybují se nicméně vždy v kladných číslech. Nejmenší je registrován přírůstek v obcích Poříčany, Kšely, Vitice a Přistoupim (cca 4 – 6 %). Na opačném konci škály jsou Doubravčice, kde se počet obyvatel za posledních 10 let více než zdvojnásobil (nárůst o 138 %), vysoké přírůstky má také Tuchoraz (65 %) a Hradešín (50 %). V absolutních číslech je v řadě obcí nárůst v řádu stovek, nejvíce pak v opět v Doubravčicích, dále v Českém Brodě (především v posledních letech), Břežanech II, Tuchorazi či Tuklatech. Je také nutné podotknout, že nárůsty jsou hodnoceny na základě informací o trvale bydlících osobách, ale v obcích v zázemí Prahy nemají noví obyvatelé v poměrně velké míře hlášen trvalý pobyt. Bez bližší studie nelze spolehlivě určit podíl takových obyvatel, podle zkušeností z jiných míst se však může jednat až o desítky procent, což je problematické jednak z hlediska plateb obcím ze státního rozpočtu, a jednak z důvodu dimenzování veřejné infrastruktury. Pro územně plánovací dokumentace se doporučuje vycházet z údajů zpřesněných samotnými obcemi. Nárůst počtu obyvatel v některých obcích je již natolik vysoký a rychlý, že je nutné jej posuzovat kriticky z hlediska vlivu na původní obyvatele obce i obytné prostředí, zejména pokud schází veřejná vybavenost. Důsledky výstavby se pak projevují i v rostoucím tlaku na životní prostředí. Situace je navíc provázána i s okolním územím a neúměrně tak může narůstat dopravní zátěž v SO ORP i okolí. Je nezbytné posuzovat vliv nárůstu populace na jednotlivé obce individuálně, ovšem v případě nejvíce exponovaných obcí je možné s velkou mírou jistoty prohlásit nárůst počtu obyvatel za negativní jev, resp. jev jak s negativním, tak pozitivním vlivem.

Průměrný věk celorepublikově setrvale roste již od 90. let 20. století a platí to také pro řešené území. Díky přírůstku počtu obyvatel migrací (ve větší míře se jedná o mladé osoby, rodiny s dětmi) a vyšší porodnosti je však průměrné stáří nižší než v rámci kraje i ČR (o cca 1,5, resp. téměř 3 roky) a také pomaleji roste (méně než polovičním tempem). Ve velké části obcí dokonce průměrný věk klesá nebo stagnuje, což lze označit za pozitivní vývoj. V datech je tím nicméně skryto stárnutí původních obyvatel obcí, potřeba sociálních služeb pro tyto osoby bude stejná, jako kdekoliv jinde v republice. Průměrný věk se v jednotlivých obcích pohybuje od velice nízkých 35 do cca 45 let, nejnižší je tam, kde je zaznamenán vysoký přírůstek počtu obyvatel. Rozptyl hodnot je tedy vysoký, a to se týká i údajů o změně tohoto ukazatele.

I v bytové výstavbě jsou mezi jednotlivými obcemi značné rozdíly, které rámcově odpovídají rozdílnému přírůstku počtu obyvatel. Absolutně se pohybuje od jednotek po stovky bytů za posledních 10 let, nejvyšší byla v samotném Českém Brodě (324 jednotek), jen o málo méně jich ale bylo postaveno v Doubravčicích (273). Obvykle se bytová výstavba pohybuje v jednotkách až malých desítkách jednotek. Intenzita bytové výstavby (tj. počet postavených bytů za jeden rok na 1 000 obyvatel) se pohybuje do cca 11-12, výjimečně vysoká byla v Doubravčicích (30,8), Hradešíně (14,9) a Tuchorazi (13,3), což odpovídá přírůstku obyvatel. Celkově za SO ORP je intenzita bytové výstavby zřetelně vyšší, než je tomu v kraji i v celé republice. Stáří domovního fondu je relativně nízké, ale platí to především pro obce s vysokou intenzitou výstavby. V průměru je stáří domovního/bytového fondu srovnatelné s krajem a mírně nižší než v ČR, což odkazuje na dřívější venkovský a nerozvojový charakter obcí. Nejstarší je domovní fond v Kšelích (65 let), v řadě obcí se blíží nebo je roven 60 letům, v Doubravčicích je naopak jednoznačně nejmladší (20 let). Podíl nebydlených domů je registrován nižší než v celém kraji, pohybuje se kolem 15 %, v pěti obcích je nad 20 %, v případě Masojed je nejvyšší (31 %). Nutno však dodat, že není znám důvod neobydlenosti, v SLDB již není zjišťován.

Tabulka 10 sociodemografické údaje o obcích SO ORP Český Brod

indikátor	počet obyvatel			průměrný věk			byt. výstavba		domy v obci		
	4a		změna (%)	4b		změna (roky)	4c		4d		4e
název obce	2013	2023		2013	2023		celk. 14-23	Ø*	počet celk.	stáří** (roky)	
Břežany II	686	941	37,2	38,2	36,6	-1,5	69	8,2	265	45	11,7
Černíky	122	172	41,0	42,6	38,4	-4,2	4	2,7	65	58	21,5
Český Brod	6 864	7 423	8,1	41,1	42	0,4	324	4,6	1 792	57	11,4
Doubravčice	569	1 353	137,8	35,8	34,7	-1,1	273	30,8	393	20	14,8
Hradešín	384	575	49,7	33,8	36,0	2,2	75	14,9	224	27	17,9
Chrástřany	719	777	8,1	37,1	39,6	2,6	44	6,0	265	56	23,0
Klučov	958	1 116	16,5	39,1	40,0	0,9	51	4,9	408	53	19,1
Krupá	370	409	10,5	41,6	44,6	3,0	26	6,6	168	48	16,7
Kšely	225	235	4,4	41,3	40,6	-0,6	4	1,7	86	65	16,3
Masojedy	103	113	9,7	38,6	41,3	2,7	12	12,2	61	42	31,1
Mrzky	154	167	8,4	40	44,4	4,9	3	1,8	87	55	27,6
Poříčany	1 503	1 557	3,6	41	41,9	1,0	42	2,7	512	48	10,4
Přehvozdí	258	334	29,5	39	40	1,4	30	10,2	116	37	19,0
Přistoupim	440	461	4,8	40,1	42,0	1,9	5	1,1	186	59	19,9
Přišimasy	763	898	17,7	35,3	36,5	1,2	33	4,0	347	40	17,6
Rostoklaty	481	643	33,7	39,9	39,0	-0,9	66	12,0	209	45	13,4
Tismice	509	570	12,0	37,6	40,0	2,4	59	10,9	196	60	17,9
Tuchoraz	441	728	65,1	38,0	36,3	-1,7	75	13,3	191	35	15,2
Tuklaty	860	1 084	26,0	38,7	38,5	-0,3	68	6,7	385	41	14,5
Vitice	1 096	1 161	5,9	40,0	42,8	2,8	26	2,3	419	54	23,6
Vrátkov	258	291	12,8	43	42,2	-0,6	12	4,4	117	57	19,7
SO ORP Český Brod	17 763	21 008	18,3	39,7	40,0	0,4	1 404	6,7	6 492	48,6	15,6
<i>Středočeský kraj</i>	<i>1 302</i>	<i>1 455</i>	<i>11,8</i>	<i>40,6</i>	<i>41,5</i>	<i>1,0</i>	<i>61 416</i>	<i>4,5</i>	<i>398</i>	<i>48,0</i>	<i>16,9</i>
<i>Česká republika</i>	<i>10 512</i>	<i>10 900</i>	<i>3,7</i>	<i>41,5</i>	<i>42,8</i>	<i>1,3</i>	<i>321</i>	<i>3,0</i>	<i>2 317</i>	<i>52,0</i>	<i>15,7</i>
	<i>419</i>	<i>555</i>					<i>654</i>		<i>276</i>		

Pozn.: *průměrný počet postavených bytů na 1 000 obyvatel za jeden rok v posledních 10 letech, **průměrné stáří domů v obci, ***podíl neobydlených domů z celkového počtu domů; zdroj: ČSÚ

C.1.5 Příroda a krajina

Kapitola stručně hodnotí přírodní poměry v řešeném území, ochranu přírody a krajiny a kulturně-historickou hodnotu území. Číselně jsou podklady vyjádřeny v tabulce 11, graficky jsou vybrané charakteristiky vyjádřeny na obrázku 7.

Z geomorfologického hlediska je území rozděleno na tři celky, dominuje Středolabská tabule (střed, sever a východ území), do malé části území na západě zasahuje Pražská plošina, jih potom zabírá výběžek Benešovské pahorkatiny. První dva jmenované celky jsou rovinnatého charakteru s převahou kulturní krajiny využívané pro zemědělství. V Jihozápadním cípu území je patrné přechod v mírně zvlněnou krajinu s rozsáhlejšími lesními celky.

Do území SO ORP Český Brod zasahují tři bioregiony (obr. 7) – do severní části 1.7 Polabský bioregion (pouze okrajově), centrální částí prochází 1.5 Českobrodský bioregion a do jižní části zasahuje 1.22 Posázavský bioregion:

1.7 Polabský bioregion je tvořen z velké části sedimenty kvartéru, písčité až jílovité hlíny labské nivy. Reliéf má charakter roviny s výškovou členitostí do 30 m. Biota patří do druhého bukovo-dubového vegetačního stupně. Bioregion leží v termofytiku. Vegetační stupeň je planární až kolinní. Potenciální přirozenou vegetací jsou lužní porosty podsvazu (*Ulmion*). V labské nivě převládá půdní typ fluvizem.

1.5 Českobrodský bioregion je tvořen plošinami na starších sedimentech s pokryvy spraší a vegetací hájů s malými ostrovy acidofilních doubrav. Převažuje slabě teplomilná biota druhého buko-dubového vegetačního stupně, která v jihovýchodní části přechází v biotu třetího dubo-bukového vegetačního stupně. Biodiverzita je podprůměrná. Bioregion je dnes z naprosté většiny intenzivně zemědělsky využíván. Přesto se zde ale zachovaly unikátní komplexy přirozených částečně podmáčených dubových lesů (Vidrholec) i teplomilná travinobylinná lada a křoviny v zaříznutých údolích.

1.22 Posázavský bioregion je tvořen vrchovinou na žulách a rulách podél zaříznutého údolí Sázavy a jejich přítoků. Je charakteristický ochuzenou mezofilní biotou, tvořenou acidofilními doubravami a podružně též květnatými bučinami a dubohabřinami. Po stránce geologické zabírá hlavní část středočeský pluton zastoupený kyselými žulami i poněkud bazičtějšími granodiority až křemennými diority, menší plochy v centru území tvoří bazické gabrodiority. Reliéf má převážně ráz členité pahorkatiny. Výrazněji členitější je v údolích potoků a Sázavy. Vegetační stupně jsou subpracolinní až submontánní.

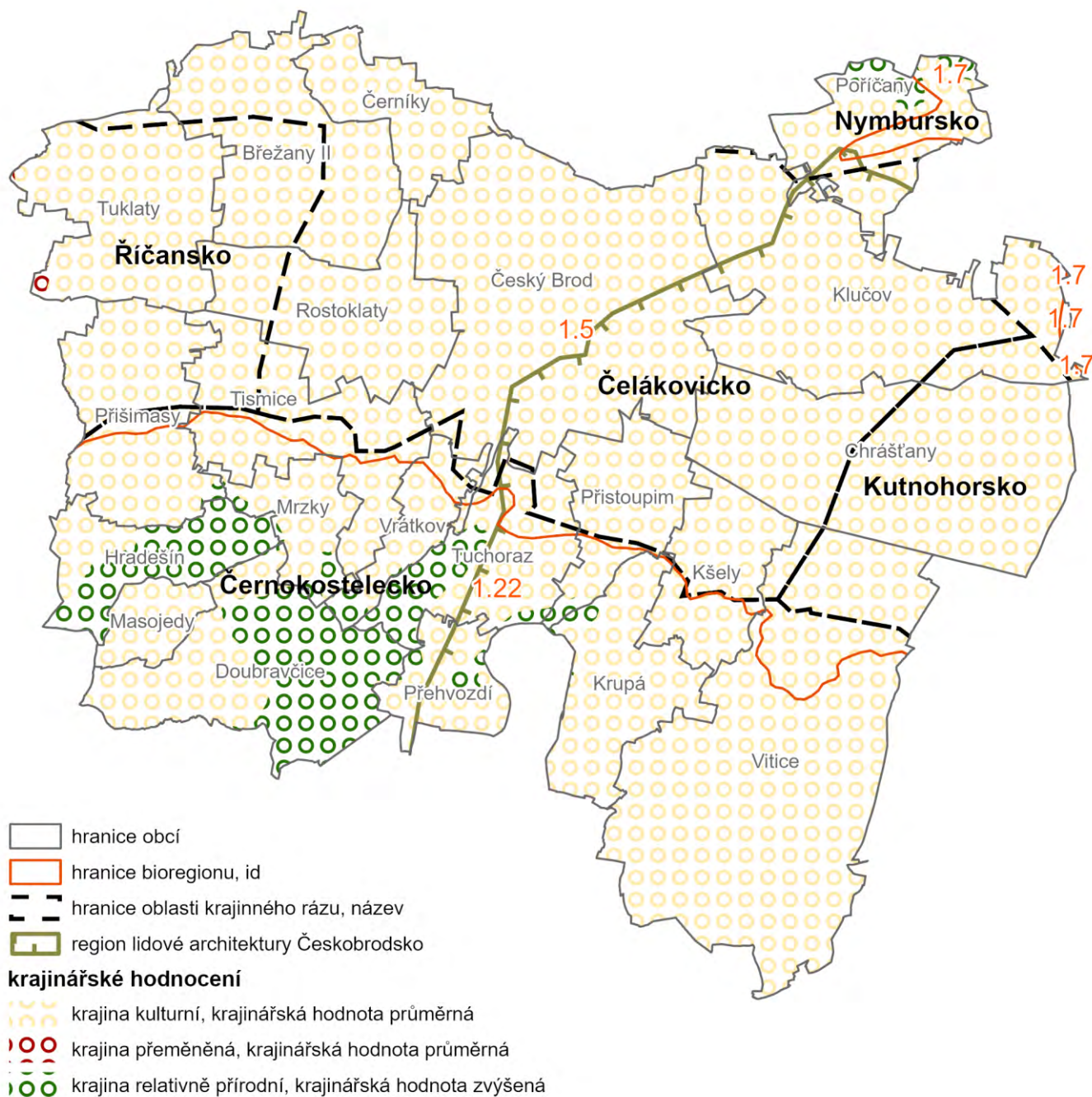
Do SO ORP Český Brod zasahují 4 oblasti krajinného rázu, a to: ObKR 16 – Čelákovicko, ObKR 17 – Černokostelecko, ObKR 31 – Nymbursko a ObKR 36 – Říčansko (okrajově ještě ObKR 26 – Kutnohorský), viz obrázek 7. Blížeji jsou oblasti popsány ve *Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje*¹² včetně opatření, které je na základě něj vhodné zahrnout do ÚPD obcí. Z kapitoly F části 2. tohoto vyhodnocení dále plyne krajinářské hodnocení území, většina území podle něj spadá do tzv. krajiny kulturní (vyrovnaný vztah mezi přírodou a člověkem), krajinářsky průměrně hodnotné, pouze menší výběžky na jihu území patří do krajiny relativně přírodní (tj. s převahou přírodních prvků), krajinářsky hodnotné zvýšeně.

Území SO ORP Český Brod se nevyznačuje vysokým (plošným) podílem zvláště chráněných území – ve srovnání s okolními SO ORP i v měřítku Středočeského kraje. Zastoupena jsou zde pouze maloplošná ZCHÚ, a to přírodní památky (2 vyhlášená území, resp. 2 části jednoho). Evropsky významná lokalita systému NATURA 2000 v území není vyhlášena. Přírodní park jako zákonná kategorie ochrany krajinného rázu (§ 12 zákona č. 114/1992 Sb.) je v SO ORP Český Brod vyhlášen pouze na fragmentu území v jeho severovýchodní části (Kersko-Bory). Podobná situace je v tomto ohledu i v okolních SO ORP.

Koeficient ekologické stability (KES) jako rámcový (zobecnující) ukazatel stavu životního prostředí v rámci SO ORP Český Brod dosahuje hodnoty 0,25 (průměr za celé SO), přičemž k územím s maximálním či zřetelným narušením přírodních struktur (KES do hodnoty 0,3) náleží 14 (2/3) územních obvodů obcí, další 3 jsou prakticky na této hodnotě. Pouze 2 obce na jihu území mají KES vyšší než 1, což značí celkově vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami.

¹² VOREL a kol., 2009: Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje

Obrázek 7 členění území SO ORP Český Brod podle přírodních a kulturních charakteristik

Zdroj: databáze ÚAP, VOREL a kol., 2009: Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje

V SO ORP se nachází celkem 65 památkově chráněných objektů v širokém spektru staveb historické hodnoty, jež se nacházejí ve většině obcí (v 5 obcích nejsou žádné vyhlášeny). Většina památek připadá na samotné město Český Brod (18) kde je vyhlášena městská památková zóna, jediné památkově chráněné území v SO ORP. Ve větší míře jsou nemovité kulturní památky přítomny také v Cháštanech (7) a dalších obcích, což se odráží na hodnocení kulturně historické hodnoty území obcí.

Ve Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje (viz výše), je podstatná část řešeného území řazena do regionu lidové architektury Českoobrodsko, který se vyznačuje „bohatou slovanskou historií, jejímž dokladem je množství významných slovanských hradišť a románských kostelů. (...) V okolí Českého Brodu se ojediněle dochovaly i památky lidové architektury z předbělohorské doby (Kounice, Vykáň). Svě zastoupení zde má i barokní lidová architektura v podobě hospodářských objektů (Bylany, Hořany u Kutné Hory, Chotouň, Mezholezy). (...) Okolo roku 1900 se v regionu rozšířila historizující a eklektická zástavba, která je neobvykle náročně řešená, inspirovaná městskou zástavbou. Převládají přízemní objekty s vysokou půdní nadezdívkou a s valbovou střechou. Tato zástavba je typická pro

bohatý zemědělský region Českobrodsko. Hodnotné soubory historizující a eklektické architektury se dochovaly v Bylanech, Hořanech u Českého Brodu, Chotouni, Stiboři, Mezholezech, Miskovicích a Vrbčanech“ (s. 8 vyhodnocení).

Tabulka 11 podklady k hodnocení ochrany přírody a krajiny v SO ORP Český Brod

indikátor	5a	5b	5c	5d	5e
název obce	podíl území se zvláštní ochranou (%)	podíl území s lokalitou NATURA2000 (%)	podíl území v přírodním parku (%)	koeficient ekologické stability	kulturně-historická hodnota území (body)
Břežany II	0,00	0,00	0,00	0,05	1
Černíky	0,00	0,00	0,00	0,03	1
Český Brod	0,00	0,00	0,00	0,26	3
Doubravčice	0,00	0,00	0,00	1,73	1
Hradešín	0,00	0,00	0,00	3,14	1
Chrástany	0,00	0,00	0,00	0,06	2
Klučov	0,00	0,00	0,00	0,06	2
Krupá	0,00	0,00	0,00	0,14	0
Kšely	0,00	0,00	0,00	0,10	0
Masojedy	0,00	0,00	0,00	0,18	0
Mrzky	0,00	0,00	0,00	0,30	0
Poříčany	0,00	0,00	1,62	0,31	2
Přehvozdí	0,00	0,00	0,00	0,30	1
Přistoupim	0,00	0,00	0,00	0,27	2
Přišimasy	0,30	0,00	0,00	0,10	1
Rostoklaty	0,00	0,00	0,00	0,14	2
Tismice	0,72	0,00	0,00	0,17	2
Tuchoraz	0,00	0,00	0,00	0,90	1
Tuklaty	0,00	0,00	0,00	0,08	2
Vitice	0,00	0,00	0,00	0,42	2
Vrátkov	0,00	0,00	0,00	0,24	0
SO ORP Český Brod	0,05	0,00	0,06	0,25	-

Zdroj: ČSÚ, databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele

C.1.6 Vodní režim a horninové prostředí

Kapitola hodnotí území z hlediska vodního režimu a významných charakteristik horninového prostředí, číselné údaje k tématu jsou uvedeny v tabulce 12.

Vodní režim SO ORP Český Brod je hodnocen primárně na základě dvou významných dopadů probíhající klimatické změny, a to ohrožení extrémními srážko-odtokovými událostmi v podobě povodní a rostoucí teploty a s ní spojeným suchem.

Na území SO ORP Český Brod jsou vymezena záplavová území Q100, která zasahují do zastavěného a zastavitelného území ve 2 obcích. Největší plocha zastavěného a zastavitelného území je postižena v obci Poříčany, kde je ohroženo přes 20 % zastavěného a zastavitelného území.

Ohrožení přívalovými srážkami nebo tzv. bleskovými povodněmi je vyhodnocováno na základě tzv. kritických bodů, které jsou vymezeny Strategii ochrany před negativními dopady povodní a erozními jevy

přírodě blízkými opatřeními v České republice. Na území SO ORP Český Brod jsou vymezeny celkem 2 kritické body, oba v kategorii významné. Expertním odhadem byly vymezeny plochy pod kritickými body, které by teoreticky mohly být přivalovou povodní ohroženy. Největší míra ohrožení je v obci Mrzky.

Ohrožení suchem je definováno zjednodušenou vodní bilancí – rozdílem ročního srážkového úhrnu a potenciální evapotranspirace, které jsou evidovány na úrovni vodních útvarů povrchových vod. Váženým průměrem ploch vodních útvarů zasahující do jednotlivých obcí byly spočítány vodní bilance na úrovni jednotlivých obcí. V roce 2019, který byl extrémně suchý, byla vodní bilance ve všech obcích záporná, největší rozdíl byl naměřen v obcích Černíky, Rostoklaty a Břežany II. V roce 2023 byla situace obecně lepší, i přesto byla vodní bilance záporná v celém území, přibližně o polovinu méně, než v předchozím sledovaném období.

Území SO ORP Český Brod se celé nachází v povodí řeky Labe a spadá do dvou povodí 3. řádu 1-04-06 Výrovka a 1-04-07 Labe od Výrovky po Jizeru.

Nejvýznamnějším vodním tokem v zájmovém území je Šembera. Protéká územím směrem od jihozápadu k severovýchodu a protéká i městem Český Brod. Šembera pramení ve Středních Čechách cca 1 km sv. od Jevan v nadmořské výšce 415 m n.m. Ústí zleva do Výrovky u Zvěřínku v nadmořské výšce 182 m n.m. Šembera se řadí mezi vodohospodářsky významné vodní toky (dle přílohy č. 1 vyhl. č. 470/2001 sb.). Mezi významné vodní toky dle vyhl. 470/2001 Sb. se řadí i Výmola, která však zájmovým územím protéká pouze okrajově v západní části u sídla Tlustovousy.

Ostatní vodní toky v území svým významem nepřekračují lokální hledisko. Celková délka vodních toků v území je přibližně 216 km. Mezi další významné toky patří Bušinec, Bylanka a potoky Chotýšský, Kounický, Týnický a Jalový.

Nejvýznamnější vodní plochy jsou lokalizovány jižně a jihovýchodně od Českého Brodu. V blízkosti obce Tucharaz je to Mlýnský rybník (5,3 ha) a rybník Podviňák (8,4 ha). Oba tyto rybníky leží na vodním toku Šembera. Mezi obcí Liblice a Českým Brodem je to dále soustava šesti Nouzovských rybníků, jejichž celková rozloha je 6,1 ha, největší z nich má rozlohu 3,5 ha. Severně od této soustavy je lokalizován Chodotínský rybník s rozlohou 6,7 ha. Celkově je v území lokalizováno přibližně 120 vodních ploch s celkovou rozlohou téměř 50 ha.

Horninové prostředí jednotlivých obcí SO ORP Český Brod je popsáno přítomností sesuvných a poddolovaných území, a ložisek nerostných surovin v obcích.

Přítomnost sesuvných a poddolovaných území byla rozlišena jednak na území obce a také v zastavěném a zastavitelném území. Celkem je na území evidováno SO ORP Český Brod 17 poddolovaných území a 6 sesuvných území. V českém Brodě, v obci Kšely a v obci Vykáň zasahují tyto jevy i do zastavěného území.

Na území obce byla hodnocena také existence ložisek nerostných surovin, přičemž nebyla hodnocena ložiska prognózní. Na území SO ORP Český Brod je celkem 532 ha ložisek nerostných surovin, přičemž největší část zasahuje do obce Chrást'any, dále do Břežan II a Klučova. V území jsou stanovena 4 chráněná ložisková území (Poříčany, Vyšehořovice, Český Brod – Vrátkov a Brník I.) a 3 dobývací prostory (Vrník, Břežan II a Vrátkov).

Tabulka 12 údaje o obcích SO ORP Český Brod týkající se vodního režimu a horninového prostředí

indikátor	Vodní režim				Horninové prostředí		
	6a*	6b**	6c***		6d****		6e*****
název obce	Q ₁₀₀ (%)	přívalové povodně (%)	vodní bil. 2019 (mm)	vodní bil. 2023 (mm)	počet PÚ/SÚ v obci	počet PÚ/SÚ v zast. území	ložiska (ha)
Břežany II	0,00	0,00	-262,74	-146,12	2/0	0	129,36
Černíky	0,00	0,00	-279,93	-153,37	0	0	0,94
Český Brod	6,14	0,00	-225,11	-120,21	0/2	0/1	19,14
Doubravčice	0,00	0,00	-190,37	-99,20	0	0	0,00
Hradešín	0,00	0,00	-195,59	-104,41	0	0	0,00
Chrástřany	0,00	0,00	-192,52	-100,67	0	0	182,94
Klučov	12,81	0,00	-190,73	-99,42	0	0	103,07
Krupá	0,00	0,00	-190,37	-99,20	0/2	0	0,00
Kšely	0,00	0,00	-190,37	-99,20	6/1	1/0	0,00
Masojedy	0,00	0,00	-190,37	-99,20	0	0	0,00
Mrzky	0,00	4,86	-190,37	-99,20	1/0	0	0,00
Poříčany	20,57	0,00	-200,65	-105,42	0	0	24,62
Přehvozdí	0,00	0,00	-190,37	-99,20	0	0	0,00
Přistoupim	0,00	0,00	-190,37	-99,20	3/0	0	0,00
Přišimasy	0,00	0,00	-240,08	-134,12	0	0	0,00
Rostoklaty	0,00	0,00	-274,66	-150,58	0	0	0,00
Tismice	0,00	0,00	-235,47	-126,48	1/0	0	0,00
Tuchoraz	0,00	0,00	-190,37	-99,20	0	0	0,00
Tuklaty	0,00	0,00	-220,53	-128,33	0	0	0,00
Vítice	0,00	0,20	-192,26	-100,31	4/0	0	70,31
Vrátkov	0,00	0,00	-190,37	-99,20	0	0	1,77
SO ORP Český Brod					17/5	1/1	532,15

Pozn.: *míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území Q₁₀₀ v %, **míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území přívalovými povodněmi v %, ***stupeň ohrožení suchem vyjádřený rozdílem ročního úhrnu srážek a potenciální evapotranspirace v mm, ****počet sesuvných a poddolovaných území v obci a v zastavěném a zastavitelném území, *****výměra ložisek nerostných surovin na území obce v ha; zdroj: ČHMÚ, databáze ÚAP

C.1.7 Kvalita životního prostředí

V kapitole je hodnocen stav území z hlediska vlivů na životní prostředí, zejména znečištění vzduchu, odpady a dalšími. Veškeré číselné údaje k tématu jsou uvedeny v tabulce 13. Pro představu o dopravních intenzitách, na základě dat ŘSD ČR – Sčítání dopravy 2016, slouží obr. 8 v kapitole C.1.13.

Z hlediska zdrojů znečišťování ovzduší i imisní zátěže lze situaci v ORP Český Brod hodnotit jako velmi dobrou. Větší počet stacionárních zdrojů se nachází pouze v Český Brodě (5), v několika dalších obcích je jeden či výjimečně 2 zdroje. Počet ZZO se navíc znatelně snížil. Z liniových zdrojů jsou pak významné pozemní komunikace s vysokou dopravní intenzitou (nad 5 000 vozidel/den), a to dálnice D11 (více než 60 tis. – pouze Poříčany), silnice č. I/12 (7 – 15 tis.), která území protíná od západu na východ, a dále na sebe navazující úseky kratší úseky silnic II. tříd č. 330 a 113 v části Českého Brodu, Klučova a Poříčan (5 – 10 tis.). Imise u některého ze sledovaných limitů nicméně nebyly za poslední 3 roky překročeny.

V SO OPR není provozována žádná aktivní skládka odpadu a nejsou známy informace o žádném velkokapacitním zařízení pro nakládání s odpady. Databáze SEKM uvádí pro řešené území 45 záznamů zahrnutých v databázi ÚAP (nejsou označeny jako vyloučené lokality), z nichž jeden se nachází na hranicích dvou obcí. Nacházejí se v různých částech území, nejvíce potom v Českém Brodě (15), Viticích (7) a Klučově (5). Z objektů s uloženými nebezpečnými látkami dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, se v SO ORP nenachází žádný.

Vodních zdrojů je v ORP evidováno poměrně malé množství. Do území ORP nezasahují ochranná pásma významných vodních zdrojů, ale pouze zdrojů využívaných k místní potřebě.

Podrobnější hluková studie není pro celé území ORP k dispozici. Strategické hlukové mapy pořizované Ministerstvem zdravotnictví ČR dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES do řešeného území zasahují v případě dálnice D11 (sever území – v menší míře dotčeny Poříčany), a v případě železničního koridoru č. 011 – dotčena je centrální část území podél tratě. Lze usuzovat, že významným zdrojem emisí hluku jsou i další pozemní komunikace s vysokou intenzitou dopravy (zejm. č. I/12), areály s vysokou obrátkou dopravy či jiné specifické.

Tabulka 13 indikátory kvality životního prostředí v SO ORP Český Brod

Indikátor	7a	7b	7c	7d
	zdroje znečištění ovzduší (počet)	překročení imisních limitů 2020 – 2022 (podíl území %)	sklárky / staré ekologické zátěže* (počet)	potenciální závažné havárie (počet)
Břežany II	0	0,0	2	0
Černíky	0	0,0	0	0
Český Brod	5 (+ sil. I/12, II/330)	0,0	15	0
Doubravčice	0	0,0	1	0
Hradešín	2	0,0	0	0
Chrástany	0	0,0	2	0
Klučov	0 (+ sil. II/330)	0,0	5	0
Krupá	0	0,0	1	0
Kšely	0 (+ sil. I/12)	0,0	2	0
Masojedy	0	0,0	0	0
Mrzky	0	0,0	0	0
Poříčany	2 (+ dál. D11, sil. II/330)	0,0	3	0
Přehvozdí	0	0,0	0	0
Přistoupim	0 (+ sil. I/12)	0,0	0	0
Přišimasy	1	0,0	2	0
Rostoklaty	0 (+ sil. I/12)	0,0	2	0
Tismice	0	0,0	0	0
Tuchoraz	0	0,0	3	0
Tuklaty	1 (+ sil. I/12)	0,0	1	0
Vitice	1 (+ sil. I/12)	0,0	7	0
Vrátkov	1	0,0	0	0
SO ORP Český Brod	13	0,0	46	0

Pozn.: *pouze lokality neoznačené jako „vyloučené“; zdroj: ČHMÚ, databáze ÚAP

C.1.8 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Z hlediska zemědělského půdního fondu na území SO ORP Český Brod je hodnocena změna jeho výměry v poslední dekádě a jeho kvalitativní znaky. Veškeré číselné údaje k tématu jsou uvedeny v tabulce 14.

Zemědělský půdní fond se obecně zmenšuje. Na republikové úrovni se podíl ZPF za posledních 10 let snížil o 0,3 procentního bodu, na úrovni Středočeského kraje ale naopak o 0,1 procentního bodu stoupl. Na území SO ORP Český Brod byl pokles výraznější, o 0,5 procentního bodu (p. b.), celkem o 88 ha, což je dáno vysokou intenzitou zejména bytové výstavby. Celkově se podíl ZPF snížil u 17 obcí, nejvíce u obce Břežany II (5 p. b.), jinak je pokles obvykle nízký, do 1 p. b. V Černíkách se naopak podíl ZPF navýšil o 0,8 p. b, v ostatních případech jsou nárůsty nízké.

Hodnocena byla také přítomnost sklonité orné půdy nad 7°. Na území celkem 11 obcí se objevily díly půdních bloků dle databáze LPIS s průměrnou sklonitostí vyšší než 7°. U obce Mrzky dělal podíl takto sklonitých půd téměř 10 % z celkové výměry orné půdy v obci.

Z hlediska ZPF byla v poslední řadě hodnocena také přítomnost hodnotných půd s I. a II. třídou ochrany dle databáze BPEJ. Nejvyšší podíl úrodné půdy z celkové výměry ZPF je v obci Chrástany, kde tvoří cca 93 %, řada obcí má podíl kvalitních půd nad ¾ ZPF, bez dvou obcí (Tuklaty 43 %, Hradešín 47,5 %) všechny nadpoloviční. Velké množství půd v I. a II. třídě ochrany má ale i negativní stránku, významně limituje rozvoj obce a výstavbu.

Procentuální zastoupení pozemků určených k plnění funkcí lesa se na krajské úrovni zmenšuje, a to za posledních deset let o cca 0,34 p. b. Na úrovni Česka naopak podíl lesů mírně vzrostl o 0,2 p. b. V rámci SO ORP Český Brod se výměra lesa prakticky nezměnila (nárůst o cca 6 ha). Nejvyšší nárůsty jsou zaznamenány v Tuchorazi (0,54 p. b.), Břežanech II (0,3 p. b.) a Poříčanech (0,24 p. b.), většina obcí má podíl lesa stabilní, výraznější pokles proběhl pouze v Černíkách (0,56 p. b. – cca 2 ha). Lesnatost ale není obecně příliš vysoká, což má souvislost s dobrými podmínkami pro zemědělství, území je dlouhodobě využíváno především pro tyto účely.

Tabulka 14 údaje o obcích SO ORP Český Brod popisující ZPF a PUPFL

indikátor	zemědělský půdní fond					pozemky určení k plnění f. lesa		
			8a*	8b**	8c***	8d****	8e*****	
název obce	ZPF 2014 (%)	ZPF 2023 (%)	změna (%)	sklonité půdy (%)	ZPF TO 1+2 (%)	les 2014 (%)	les 2023 (%)	změna (%)
Břežany II	92,8	87,8	-5,0	0,0	71,0	0,7	1,0	0,3
Černíky	90,3	91,1	0,8	0,0	89,9	0,8	0,2	-0,6
Český Brod	78,0	77,9	-0,1	0,8	59,9	1,0	1,0	0,0
Doubravčice	39,6	38,9	-0,7	2,4	69,6	53,9	53,8	0,0
Hradešín	19,1	18,6	-0,5	0,0	47,5	70,7	70,7	0,0
Chrástany	90,4	90,0	-0,3	0,0	93,1	1,1	1,1	0,0
Klučov	91,2	90,8	-0,4	0,2	83,4	0,4	0,4	0,0
Krupá	86,3	86,5	0,2	0,0	68,3	4,0	4,0	0,0
Kšely	86,3	86,4	0,1	0,1	87,4	3,2	3,2	0,0
Masojedy	88,3	88,1	-0,2	0,1	83,1	2,6	2,6	0,0
Mrzky	78,2	78,1	-0,2	10,0	50,3	13,1	13,3	0,1
Poříčany	61,9	61,6	-0,3	0,0	56,0	13,9	14,1	0,2
Přehvozdí	78,5	78,3	-0,2	0,0	55,8	12,0	12,1	0,1
Přistoupim	85,3	85,3	0,0	2,3	75,6	1,0	1,0	0,0
Přišimasy	90,2	90,1	-0,1	0,1	62,6	1,8	1,8	0,0
Rostoklaty	85,4	85,2	-0,2	0,0	66,2	0,0	0,0	0,0
Tismice	89,0	89,0	0,0	2,1	69,5	3,0	3,0	0,0
Tuchoraz	62,1	61,0	-1,1	2,2	74,7	25,3	25,9	0,5
Tuklaty	85,7	85,4	-0,3	0,0	42,8	0,4	0,4	0,0
Vitice	79,1	79,1	-0,1	0,8	62,2	12,0	12,0	0,0
Vrátkov	76,8	76,8	0,0	0,0	80,8	13,2	13,1	0,0
SO ORP Český Brod	79,3	78,8	-0,5	1,0	69,50	9,4	9,4	0,0
<i>Středočeský kraj</i>	<i>60,0</i>	<i>60,1</i>	<i>0,1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>27,8</i>	<i>27,5</i>	<i>-0,3</i>
<i>Česká republika</i>	<i>53,5</i>	<i>53,2</i>	<i>-0,3</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>33,8</i>	<i>34,0</i>	<i>0,2</i>

Pozn.: *změna výměry zemědělské půdy v procentních bodech, **podíl sklonité orné půdy v %, ***podíl kvalitních půd v %, ****lesnatost v %, *****změna výměry lesa v procentních bodech; zdroj: ČSÚ, databáze ÚAP

C.1.9 Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

Tento tematický okruh se zabývá přítomností a dostupností zařízení občanské vybavenosti v obcích SO ORP Český Brod v členění na školství, zdravotnictví, sociální služby, pošty a knihovny. Z tabulkového přehledu č. 15 je zřejmé, že vybavenost je převážně koncentrována do samotného Českého Brodu, již podstatně méně do Poříčan a jednotky subjektů se nachází i v dalších obcích.

Mateřské školy se nacházejí více než v polovině obcí SO ORP (12), v Českém Brodě jsou celkem 4. Jejich počet narůstá s nárůstem počtu obyvatel, nejsou ovšem známy informace o kapacitě či její nedostatečnosti. Pokrytí území těmito zařízeními je ale přiměřené. Základní školy jsou přítomny v šesti obcích, v Českém Brodě je 6 těchto zařízení, v ostatních obcích vždy jedno. Opět i zde platí, že celková ani volná kapacita není hodnocena. Pokrytí území je dobré, mírně horší je pouze na jihu území (Doubravčice a okolí), jelikož je ale dostupnost do obcí v řešeném území i mimo něj disponujících ZŠ velice dobrá, nelze to považovat za velký nedostatek. Střední školství je provozováno pouze v Českém Brodě, což je s ohledem na uspořádání území odpovídající stav.

Zdravotnictví je výrazně koncentrováno do Český Brodu (vč. nemocnice s poliklinikou, zdravotnické záchranné služby a několika lékáren). Velikost a dostupnost řešeného území je ale s tímto stavem rámcově v souladu. Praktičtí lékaři a někteří specialisté jsou přítomni v dalších dvou obcích, nejvíce v Poříčanech, není hodnocena jejich běžná dostupnost (ordinační hodiny apod.). Dostupnost praktických lékařů v rámci území je problematickým jevem v rámci celé ČR mimo jádrové oblasti, nástroji územního plánování lze ale k tomuto stavu pozitivně přispět jen velice omezeně. Do Český Brodu jsou koncentrována také zařízení pro sociální služby různých druhů, jinde v území jsou provozována jen v jednotkách (Chrást'any, Doubravčice). Domov pro seniory je přítomen v Český Brodě s kapacitou 100 míst, v Doubravčicích se nachází domov se zvláštním režimem s kapacitou 144 míst. S ohledem na současný vývoj demografické situace je třeba podrobněji vyhodnotit potřebu dalších zařízení této infrastruktury.

Knihoven je v území relativně malý počet, jsou zjištěny v 7 obcích, přičemž *Standard* (viz metodická část) hovoří ideálně o jedné v každé obci. Pobočky pošt se nacházejí se v čtyřech obcích, po optimalizaci sítě poboček v roce 2023 se jejich počet zredukoval. V tomto směru je vývoj vázán především na dohodu mezi samosprávami a společností Česká Pošta a možnost slučování poboček s jinými službami. V současné době je více provozovatelů obdobných služeb s širší sítí poboček (sloužících primárně pro jiné účely).

Komerční služby nejsou hodnoceny, lze předpokládat, že situaci řeší tržní prostředí. Trvale se prohlubující problém s dostupností obchodů s potravinami v nejmenších obcích není možné nástroji územního plánování efektivně řešit.

Dostupnost veřejných prostranství není v hodnocení zahrnuta, protože neexistují vhodné datové zdroje obsahující potřebné informace. Obecně platí, že v menších obcích je veřejný prostor zastoupen v dostatečné míře. Ve městech a příměstských obcích je nicméně nutné v územních plánech sledovat dostupnost veřejných prostranství a je povinností projektantů zahrnovat k významnějším rozvojovým plochám také dostatečně velká veřejná prostranství.

Tabulka 15 veřejná občanská vybavenost v obcích SO ORP Český Brod

indikátor	9a			9b						9c				
počet	Školská zařízení			Zdravotnické subjektů						Ostatní vybavenost				
název obce	MŠ	ZŠ	SŠ	nemocnice / poliklinika	zdravotnická záchranná sl.	praktické I.	zubní I.	speciální I.	lékárna	stacionář	domovy	ostatní sociální zař.	pošta	knihovna
Břežany II	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Černíky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Český Brod	4	5	3	1	1	6	9	36	4	3	1	2	1	1
Doubravčice	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1
Hradešín	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Chrástany	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Klučov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Krupá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kšely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Masojedy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mrzky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poříčany	1	1	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	1	0
Přehvozdí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Přistoupim	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Přišimasy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rostoklaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Tismice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tuchoraz	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuklaty	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vitice	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Vrátkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Pozn.: *domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem; zdroj: databáze ÚAP, MŠMT, MZD, ČSÚ, internetové zdroje

C.1.10 Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

V tomto tématu je hodnocena vybavenost obcí v SO ORP technickou infrastrukturou a poloha v rámci dopravního systému ČR. Číselné údaje, na základě kterých je hodnocení provedeno, jsou obsahem tabulky č. 16.

Město Český Brod i další obce leží na hlavní trase Praha-Kolín (trať č. 011), která má celorepublikový význam a je v celé své délce trojkolejná a elektrizovaná (ztrojkolejnění úseku Praha-Libeň - Praha-Běchovice bylo dokončeno koncem roku 2009). Další trať v zájmovém území je železniční trať číslo 060 Poříčany - Nymburk. Jedná se o jednokolejnou elektrifikovanou trať (elektrizace trati proběhla v roce 1961) s jedinou stanicí na území SO ORP, a to v Poříčanech. Z nadřazené územně plánovací dokumentace vyplývá záměr na vedení koridoru vysokorychlostní trati. Koridor prochází severovýchodní částí území.

SO ORP Český Brod má relativně hustou silniční síť včetně napojení na dálnici. Severní částí území prochází krátký úsek dálnice D11 (zasahuje do k. ú. Poříčany), která spojuje Prahu s Hradcem Králové. Spojení s Prahou na straně jedné a s Kolínem na straně druhé zajišťuje silnice č. I/12 procházející středem území. Silnic druhých tříd je lokalizováno v území celkem 7 (č. 108 Krupá – Přistoupim, č. 113 Doubravčice – Mrzky – Tismice – Český Brod, č. 245 Vykáň – Černíky – Český Brod, č. II/272 Bříství – Kounice – Český Brod, č. 330 Poříčany – Klučov – Český Brod, č. II/334 Chotouň – Skramníky, č. II/611 Bříství). Čtyři z nich se střetávají ve městě Český Brod a tvoří tak dopravní uzel.

Dostupnost sítě pozemních komunikací z jednotlivých obcí je v obecném pohledu nadstandardní, což vychází z polohy v rámci ČR. Ze všech obcí se lze dostat za méně než 30 minut na dálniční síť, některé obce přímo leží u sjezdů z dálnice D11, vzdálenost k nim je proto obvykle nízká pro větší část území. Jih území má dobrou dostupnost i na dálnici D1. Dopravní dostupnost dále posiluje i silnice č. I/12 u které bude podstatné dobudování obchvatu Běchovice – Úvaly (mimo řešené území). Železnice je dobře dostupná pouze pro menšinu obcí, v pěti se nachází přímo stanice či zastávka, z Břežan II je zastávka relativně dobře dostupná. Z ostatních obcí je pěší vzdálenost větší, nebo je nutné přiblížit se jiným prostředkem, význam železnice pro jejich rozvoj je tak nižší.

Pro téměř všechny obce je dostupné správní město ORP Český Brod za 15 nebo méně minut jízdy osobním automobilem, což je dané malým územím se střediskem v jeho středu. Krajské město, kterým je formálně Praha, není automobilem dostupné z žádné části území za méně než 30 minut (pokud je bráno v úvahu centrum Prahy). Obvykle je to cca 45 minut až jednu hodinu. Rychlejší je dostupnost vlakem (z Č. Brodu 36 minut na Masarykovo nádraží). Přestože Praha slouží jako cíl dojíždky do zaměstnání pro řadu obyvatel řešeného území, dojezdový čas není příliš příznivý.

Letecká doprava nemá pro území větší význam, nachází se v něm jediné letiště – soukromé zpevněná dráha Chrášťany, v téže obci byl vybudován heliport pro výcvikové lety. Pro rozvoj obce je přítomnost této infrastruktury považována za malý přínos. Řešeným územím neprochází žádné sledované vodní cesty, vodní doprava v něm nemá žádný význam.

Vybavenost vodovodem a kanalizací je v území na dobré úrovni, pouze 2 obce nemají obecní vodovod, některé další nemají zásobeno celé území. Jedná se o menší obce. 5 obcí nemá zřízení obecní kanalizaci, jedná se s výjimkou Vitic také zpravidla o nejmenší obce v území do 500 obyvatel, což je přijatelný stav. Všechny ostatní alespoň v části území mají zavedenu kanalizaci, a to včetně odvádění odpadních vod na ČOV. U tohoto druhu infrastruktury není možné u některých obcí ověřit jejich pokrytí, protože údaje o tom nebyly předány provozovateli/vlastníky těchto sítí. Je proto vycházeno z obecných informací ČSÚ, PRVKÚK a MŽP. Teplovodní vedení se nenachází v žádné obci. Plynovod více pokrývá území 3 obcí (Český Brod, Poříčany a Přistoupim).

Územím prochází trasy prakticky všech druhů kapacitní liniové technické infrastruktury, ropovod ve vlastnictví společnosti MERO a.s., produktovod ve vlastnictví společnosti ČEPRO a.s., transitní plynovody VVTL ve vlastnictví spol. NET4GAS s.r.o. a GasNet s.r.o. Dále územím prochází trasy přenosové soustavy el. energie ZVN 400 kV ve vlastnictví spol. ČEPS a.s., a trasy VVN 110 kV společnosti ČEZ a.s. Průběh všech sítí je patrný z výkresové části dokumentace. Pro rozvoj území nemá tato infrastruktura přímý vliv (má nicméně republikový význam), z její přítomnosti ale plynou limity v podobě vyhlášených ochranných (v případě plynovodu také bezpečnostních) pásem.

Tabulka 16 dopravní dostupnost a vybavenost technickou infrastrukturou v obcích SO ORP Český Brod

Indikátor	10a				10b	10c			10d		10e	
	dopravní dostupnost					podíl ob. na vodovodu (%)	podíl ob. na kanalizaci (%) ČOV			význam ostatní TI		význam*** ostatní DI
název obce	silniční síť**	železniční stanice*	sídlo ORP**	krajské město**	podíl ob. s plynem (%)					tepl vod***	letišťe	vodní cesta
Břežany II	dálnice	1	ano	ne	90,4	83,5	ano	0,2	0	0	0	
Černíky	dálnice	0	ano	ne	88,9	0,0	-	0,7	0	0	0	
Český Brod	dálnice	2	ano	ne	95,1	85,4	ano	81,7	0	0	0	
Doubravčice	dálnice	0	ano	ne	88,3	46,4	ano	2,0	0	0	0	
Hradešín	dálnice	0	ano	ne	92,2	8,3	ano	0,0	0	0	0	
Chrástany	dálnice	0	ano	ne	90,1	65,8	ano	2,6	0	1	0	
Klučov	dálnice	2	ano	ne	94,7	7,2	ano	1,4	0	0	0	
Krupá	dálnice	0	ano	ne	95,2	0,3	-	0,0	0	0	0	
Kšely	dálnice	0	ano	ne	90,5	10,8	ano	2,2	0	0	0	
Masojedy	dálnice	0	ano	ne	90,4	0,0	-	0,0	0	0	0	
Mrzky	dálnice	0	ano	ne	84,5	0,0	-	0,0	0	0	0	
Poříčany	dálnice	2	ano	ne	96,7	68,3	ano	67,6	0	0	0	
Přehvozdí	dálnice	0	ano	ne	94,7	4,0	ano	0,0	0	0	0	
Přistoupim	dálnice	0	ano	ne	95,2	4,6	ano	78,8	0	0	0	
Přišimasy	dálnice	0	ano	ne	95,6	5,7	ano	0,7	0	0	0	
Rostoklaty	dálnice	2	ano	ne	95,2	10,2	ano	0,9	0	0	0	
Tismice	dálnice	0	ano	ne	93,0	1,5	ano	1,5	0	0	0	
Tuchoraz	dálnice	0	ano	ne	96,0	10,8	ano	0,3	0	0	0	
Tuklaty	dálnice	2	ano	ne	94,7	82,4	ano	1,6	0	0	0	
Vitice	dálnice	0	ano	ne	90,5	4,2	-	1,8	0	0	0	
Vrátkov	dálnice	0	ano	ne	91,9	4,9	ano	0,4	0	0	0	

Pozn.: *2: železniční stanice/zastávka přímo v sídle nebo bezprostředně u něj, 1: – dostupná pro pěší do cca 30 min; **krajské město/dálnice dostupné do cca 30 min osobním automobilem, sídlo ORP/silnice I. nebo II. třídy dostupné do cca 15min; ***význam odhadnutý na základě pokrytí sídel sítěmi/zařízením příslušné infrastruktury nebo jeho polohy; zdroj: ČSÚ, databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele

C.1.11 Ekonomické a hospodářské podmínky

Tato kapitola hodnotí základní hospodářské podmínky v obcích SO ORP Český Brod. Číselně jsou indikátory, na jejichž základě byly obce hodnoceny, vyjádřeny v Tabulka 17.

Hlavní ekonomické centrum SO ORP je samotný Český Brod, disponující průmyslovou zástavbou v blízkosti železniční tratě, ale také dalšími zařízeními generujícími pracovní příležitosti i ekonomickou produkci. Spíše izolovaně je průmyslová či jiná komerční zástavba umístěna i v dalších obcích, zejména pak v Poříčanech nacházejících se u dálničního sjezdu a na železniční trati. Území je významné zemědělskou produkcí, k čemuž je příhodná poloha a uspořádání území.

Nezaměstnanost v SO ORP byla v průměru za rok 2023 srovnatelná se situací ve Středočeském kraji, resp. mírně nižší než ČR. Podíl nezaměstnaných se pohybuje kolem 3 %, výjimečně více (nejvíce Vrátkov – 6,1 %, Tismice a Tuchoraz mírně nad 5 %, Hradešín 4,6 %). Samotný Český Brod průměr ORP kopíruje. Nízká nezaměstnanost souvisí s příhodnou polohou u největšího ekonomického centra republiky, nezaměstnanost proto nebyla podle informací MPSV v posledních letech v regionu problémem. Je však nutno připomenout, že MPSV sleduje podíl nezaměstnaných hlášených na úradech práce na celkovém počtu práceschopného obyvatelstva, což může být mírně odlišný stav od reálné situace, platí ale pro celou republiku a srovnání proto není metodicky zkresleno.

Počet podnikatelských subjektů celkově v SO ORP Český Brod za posledních 10 let narostl o cca 15,4 %, což souhlasí s vývojem populace v obci. Míra podnikatelské aktivity ORP ale mírně poklesla, aktuálně je registrováno necelých 238 subjektů na 1000 obyvatel (244 v roce 2014), hodnota za Středočeský kraj je mírně vyšší a změnila se kladně. V ČR jako celku je míra podnikatelské aktivity vyšší a roste poměrně výrazně. V jednotlivých obcích je situace dosti různorodá, míra podnikatelské aktivity kolísá mezi 170 a 340, ve většině obcí (12) má stoupající trend, ale nalézt lze i obce s výrazným propadem (Mrzky, Přehvozdí, Tuchoraz). Bez znalosti místní situace lze ale obtížně hodnotit činitele tohoto vývoje.

Co se týče dalších ukazatelů – podílu produktivní složky populace a obecních příjmů per capita, je situace v ORP podobná situaci v kraji. Opět ale existují značné rozdíly mezi jednotlivými obcemi, což je dáno i jejich malou populační velikostí. Faktem nicméně je, že některé obce hospodařily celkově v letech 2021 – 2023 i s dvojnásobkem prostředků na jednoho obyvatele než jiné. Průměr za ORP je cca 32 tis. Kč na jednoho obyvatele a rok (podobně i průměr za kraj), nejsou nicméně výjimkou obce s příjmy okolo 20 tis. Kč. Maximum je evidováno v případě Českého Brodu více než 42 tis. Kč/ob.

Podíl produktivní složky obyvatel, tj. obyvatel ve věku 15 – 64 let, kteří jsou pro zlepšení hospodářských podmínek podstatnou skupinou obyvatel, je v jednom případě méně než 60 % (Černíky), naopak nejvíce mají Masojedy (70,8 %), Tuchoraz (70,3 %) a Tismice (68,2 %), přičemž průměr za SO ORP i kraj je cca 64 %.

Plochy pro ekonomické činnosti jsou v územních plánech navrhovány v přiměřené míře, nejvíce jejich výměra činí v Poříčanech (29,4 ha), kde se nacházejí přímo u dálničního sjezdu. Druhé v pořadí jsou Tuklaty (14,7 ha), Český Brod, nejvýznamnější obec území má ploch k tomuto účelu navrhováno přibližně 11 ha, tedy relativně málo. Zde je ovšem důležitým faktorem stávající průmyslová zóna, která není zcela využita – jedná se o plochu brownfield, takže je vhodnou strategií upřednostnit její znovuvyužití před návrhem rozvojových ploch na zelené louce. Ostatní obce mají do 10 ha ploch pro významnější komerční účely, v polovině obcí nejsou navrhovány vůbec, resp. nejsou evidovány v databázi ÚAP (obce nemají územní plán v digitální podobě). Není zřejmé, že by v některé obci byl rozsah zastavitelných ploch podstatně nadhodnocen.

Tabulka 17 ukazatele pro hodnocení hospodářských podmínek v obcích SO ORP Český Brod

Indikátor	10a	10b			10c	10d	10e	
název obce	podíl nezam. %*	počet ekonomických subjektů na 1000 ob.			podíl obyvatel ve věku 15-64 let (%)	výměra ploch pro ekonomické aktivity** (ha)	příjmy obecních rozpočtů (tis. Kč)	
		2013	2023	změna (%)			celkem 2021 - 2023	Ø na ob. a rok
Břežany II	3,4	244,9	237,0	-3,2	64,5	0,3	65,1	23,3
Černíky	3,0	245,9	255,8	4,0	57,6	4,3	14,3	28,2
Český Brod	3,3	260,5	237,2	-8,9	62,8	11,1	918,7	42,0
Doubravčice	2,8	221,4	239,5	8,1	65,4	0,5	109,7	29,8
Hradešín	4,6	299,5	292,2	-2,4	66,3	0,0	38,0	22,5
Chrástřany	2,7	223,9	209,8	-6,3	67,7	2,3	73,3	33,4
Klučov	3,6	187,9	214,2	14,0	65,3	0,0	93,9	28,6
Krupá	3,1	194,6	210,3	8,1	64,1	0,0	23,7	19,6
Kšely	2,8	191,1	204,3	6,9	65,1	0,0	17,2	25,2
Masojedy	1,3	252,4	336,3	33,2	70,8	0,0	11,8	35,3
Mrzky	3,6	279,2	239,5	-14,2	65,9	0,0	13,4	26,8
Poříčany	3,0	238,2	235,1	-1,3	61,7	29,4	124,3	26,8
Přehvozdí	2,3	333,3	290,4	-12,9	65,0	0,0	22,3	22,7
Přistoupim	3,5	238,6	212,6	-10,9	63,1	3,7	30,9	22,6
Přišimasy	2,2	254,3	269,5	6,0	67,6	7,2	63,0	23,8
Rostoklaty	3,7	226,6	228,6	0,9	62,7	0,0	41,6	22,5
Tismice	5,1	277,0	280,7	1,3	68,2	3,9	43,1	26,0
Tuchoraz	5,2	195,0	173,1	-11,2	70,3	0,0	49,3	24,0
Tuklaty	2,4	240,7	265,7	10,4	61,3	14,7	86,0	26,4
Vitice	3,3	204,4	221,4	8,3	63,8	0,0	110,1	31,7
Vrátkov	6,1	263,6	281,8	6,9	64,6	0,0	16,7	19,6
SO ORP Český Brod	3,3	243,8	237,9	-2,4	64,1	77,4	1 966,3	32,0
<i>Středočeský kraj</i>	<i>3,2</i>	<i>239</i>	<i>248,8</i>	<i>4,1</i>	<i>63,7</i>	<i>-</i>	<i>136 723,00</i>	<i>31,9</i>
<i>Česká republika</i>	<i>3,6</i>	<i>244,7</i>	<i>270,5</i>	<i>10,5</i>	<i>63,6</i>	<i>-</i>	<i>1 322 947,80</i>	<i>41</i>

Pozn.: *průměr měsíčních podílů nezaměstnaných na celkové pracovní síle za rok 2023; **vypočteno pouze u obcí, které mají ÚP zahrnut v databázi ÚAP, u ostatních je vždy hodnota 0.; zdroj: ČSÚ, MPSV, databáze ÚAP

C.1.12 Rekreační a cestovní ruch

V tomto tematickém okruhu jsou zjištěny informace ve vztahu k cestovnímu ruchu a podmínkám pro rekreaci v území SO ORP Český Brod, hodnocení je založeno na základě číselných údajů v tabulce 17.

Území není z pohledu turistického ruchu exponovaným prostorem. Republikový význam z pohledu kulturních hodnot nelze přisoudit žádné obci, v Českém Brodě je nicméně vymezena památková zóna a je zde i vysoký počet nemovitých kulturních památek. Jedná se o historické město se zbytky gotického opevnění, z tohoto důvodu je jeho atraktivita vyšší, než ostatních obcí v SO ORP. Asi polovinu obcí je z důvodu přítomnosti památek možné přisoudit alespoň jistou míru potenciálu pro turistiku, jedná se například o Vitice (památník bitvy u Lipan, kostel Šimona a Judy), Tuchoraz (tvrz), Tismice (Kostel Nanebevzetí Panny Marie, slovanské hradiště), soubory památek v Tuklatech, Roztoklatech a Chotouni (Chrástany) a další. Přírodní hodnoty nejsou nikde v řešeném území ani jeho blízkém okolí natolik významné, aby se mohly promítnout do potenciálu pro cestovní ruch. Prakticky totéž platí i pro ostatní turistické nebo rekreační cíle – výjimkou mohou být pouze vysílače Liblice B, jedná se totiž o nejvyšší stavby v ČR. V Tuchorazi byly zbudovány speciální trasy pro horská kola, které mohou jistou míru atraktivity území vyvolat také. Vysoká lesnatost území (nad 50 %) je v Doubravčicích a Hradešíně.

Ubytovací kapacity jsou hodnoceny pouze rámcově, protože vhodná data jsou převážně citlivými údaji a nejsou zveřejněny. Není zároveň možné zaručit úplnost a aktuálnost těchto informací ani zohlednit moderní ubytovací služby typu AirBnB, protože tato data nelze doložit. Z dostupných informací nicméně plyne, že ubytovacích kapacit je relativně málo (146 lůžek ve 4 zařízeních), což ale odpovídá potenciálu území pro cestovní ruch.

V řešeném území je z celkem 7,5 tis. objektů s číslem popisným nebo evidenčním 6,6% podíl rekreačních objektů. Vyšší podíl je pouze v Doubravčicích (40,5 %), Masojedech (32 %). Ostatní obce mají obvykle kolem 5 % těchto objektů, řada obcí i méně, v Roztoklatech není jediný. I tento ukazatel tedy vypovídá o nízkém potenciálu pro turistiku a rekreaci.

Turistických tras je v součtu v celém území 138 km (turistické trasy, cyklotrasy). Koncentrace turistických komunikací je v průměru rovna 0,75 km na km² území SO ORP, vyšší koncentrace je v turisticky atraktivnějším jihu území. Nejvíce tras je v relaci k velikosti území vyznačeno v Hradešíně (3 km na km²), Tuchorazi (2,2) a Doubravčicích (1,9). V řadě dalších je koncentrace mezi jedním a dvěma km na km². Bez vyznačených tras jsou pouze 3 obce v severní části území. Rámcově lze považovat koncentraci tras za přiměřenou charakteru území.

Tabulka 18 podklady pro hodnocení rekreace a cestovního ruchu v obcích SO ORP Český Brod

Indikátor	12a				12b	12c	12d	
	Turistická atraktivita*				Podíl objektů sloužících k rekreaci (%)**	Počet lůžek v ubytovacím zařízení / počet ubyt. zařízení	Turistické komunikace	
	K	P	R	Σ			km	km/km ²
Břežany II	0	0	0	0	0,7	- / -	5,9	0,65
Černíky	0	0	0	0	1,4	- / -	2,0	0,51
Český Brod	2	0	1	3	0,4	neurč. / 2	12,9	0,66
Doubravčice	1	0	1	2	40,5	- / -	17,6	1,92
Hradešín	1	0	1	2	0,4	- / -	12,8	3,02
Chrástřany	1	0	0	1	1,9	- / -	0,0	0,00
Klučov	1	0	0	1	5,5	- / -	0,0	0,00
Krupá	0	0	0	0	5,3	- / -	0,0	0,00
Kšely	0	0	0	0	11,0	- / -	2,5	0,55
Masojedy	0	0	0	0	31,9	- / -	1,3	0,74
Mrzky	0	0	0	0	13,7	- / -	4,7	1,65
Poříčany	1	0	0	1	1,7	- / -	2,3	0,41
Přehvozdí	0	0	0	0	7,7	- / -	4,8	1,69
Přistoupim	1	0	1	2	2,1	- / -	2,1	0,47
Přišimasy	0	0	0	0	0,3	- / -	7,0	0,99
Rostoklaty	1	0	0	1	0,0	- / -	4,4	0,62
Tismice	1	0	0	1	2,9	neurč. / 1	11,8	1,57
Tuchoraz	1	0	1	2	5,2	- / -	12,9	2,17
Tuklaty	1	0	0	1	1,2	neurč. / 1	6,2	0,76
Vitice	1	0	0	1	5,7	- / -	13,4	0,60
Vrátkov	0	0	0	0	5,0	- / -	2,7	1,13
SO ORP Český Brod					6,6	146 / 4	138,1	0,75

Pozn.: *K – atraktivita z pohledu kulturních památek, P – atraktivita z pohledu přírodních hodnot, R – atraktivita z pohledu míst vhodných pro sport a jinou rekreaci, Σ - atraktivita pro cestovní ruch celkem; **podíl objektů s číslem popisným nebo evidenčním určených k rekreaci na celkovém počtu těchto objektů; neurč. = individuální (důvěrný) údaj; zdroj: databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele; ČSÚ;

C.1.13 Bezpečnost a ochrana obyvatel

Bezpečnost obyvatel souvisí s více faktory, v tomto tématu je vyhodnoceno ohrožení obcí povodňovým rizikem, zachyceny střety zastavěného území s potenciálně nebezpečnými vlivy z technické a dopravní infrastruktury, a dále vybavenost obcí základní infrastrukturou k ochraně obyvatel. Číselné podklady jsou součástí tabulky 19.

Podle mapy povodňového rizika se toto ohrožení týká celkem tří obcí – Českého Brodu, Klučova a Poříčan (Šembera), a ve všech těchto obcích je stanoveno až nejvyšší ohrožení. Všude je také podstatným způsobem dotčeno zastavěné území obcí. V Poříčanech jsou vybudovány protipovodňová opatření – ochranné hráze, v dalších obcích o tom nejsou poskytnuty informace.

Územím prochází ochranná pásma produktovodu a ropovodu, a trasy vysokotlakého a velmi vysokotlakého plynovodu mají stanovena bezpečnostní pásma. Některé části zastavěného území obcí jsou ve střetu s těmito limity, z čehož potenciální riziko může plynout. Na úrovni této dokumentace není možné posuzovat rizika konkrétně, v rámci ÚPD obcí je proto nutné prověřovat tyto střety a zejména je dále neprohlubovat. Nejzávažnější riziko plyne z blízkosti tras sledované infrastruktury pro město Český Brod (celkem 48 ha), v menší míře pro obec Přistoupim (21 ha), Břežany II (15 ha) Vítice (14 ha) a Poříčany (5,5 ha). Několik dalších obcí svým zastavěným územím zasahuje do OP/BP okrajově.

Průchod frekventovaných dopravních tahů (sledovány jsou ty s frekvencí více než 5 000 automobilů denně) obcemi je dalším potenciálním rizikem, týká se Český Brod, v jehož případě jsou takto lokalizovány dva úseky silnic II. třídy č. 113 a 330 v centru města, a dále Přistoupimi a Roztoklat, které okrajově protíná silnice č. I/12.

Železniční tratě mají veškeré přejezdy řešeny mimoúrovňově, neplyne proto z jejich přítomnosti v území žádné zvýšené riziko.

Ochranu obyvatel zajišťuje sbor profesionálních hasičů se stanicí v Český Brod, SDH působí podle dostupných údajů z veřejných zdrojů obcích Klučov, Kšely, Přehvozdí, Tuchoraz, Tuklaty a také Českém Brod při stanici HZS. Lze ale předpokládat, že zdrojnice jsou i v dalších obcích SO ORP, pouze o tom nebyly předány údaje.

Policie ČR má stanici v Český Brod, v Poříčanech je Dálniční oddělení Poříčany PČR.

Armáda ČR v území za běžných okolností nepůsobí. Jediným objektem důležitým pro obranu státu je drobná plocha nedaleko obce Břežany II., nejsou o ní známy žádné další informace.

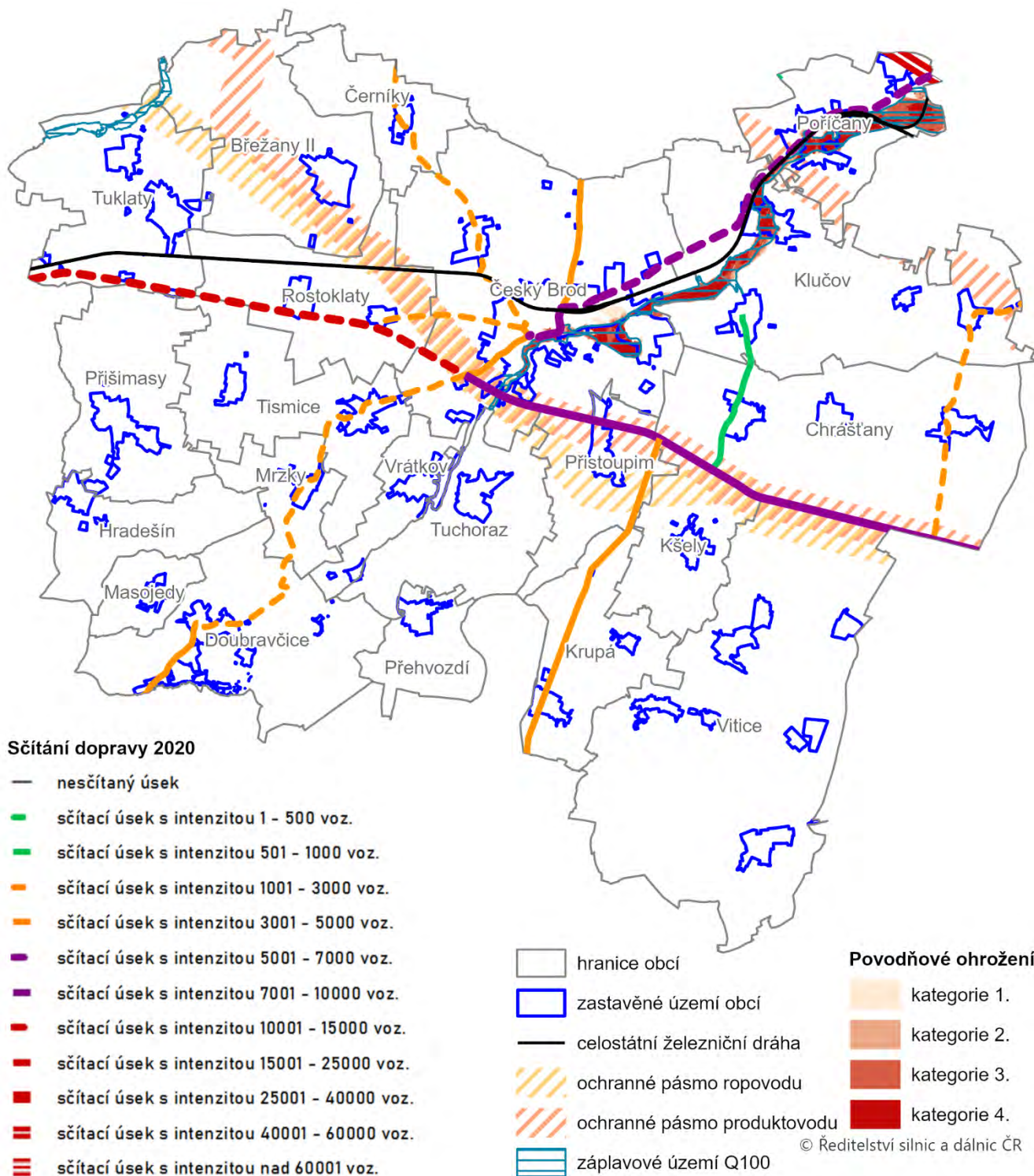
Dle dostupných údajů v území nejsou žádné stále kryty civilní ochrany ani jiná zařízení s významem pro civilní ochranu.

Tabulka 19 ohrožení a ochrana obyvatel SO ORP Český Brod – podklady pro hodnocení

Indikátor	13a	13b					13c	
název obce	Povodňové riziko	Ohrožení dopravní a technickou infrastrukturou					Ochrana obyvatel	
		plynovod (ha BP)*	produktovod (ha OP)*	ropovod (ha OP)*	silnice **	železnice **	hasičské zbrojnice (počet)	stále kryty CO (počet)
Břežany II	0	0,8	13,5	0,6	0	0	0	0
Černíky	0	0,3	0,0	0,0	0	0	0	0
Český Brod	4	12,0	18,6	17,5	1	0	1	0
Doubravčice	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Hradešín	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Chrástany	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Klučov	4	0,8	1,6	0,0	0	0	1	0
Krupá	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Kšely	0	0,0	0,0	0,0	0	0	1	0
Masojedy	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Mrzky	0	0,4	0,0	0,0	0	0	0	0
Poříčany	4	0,8	4,7	0,0	0	0	0	0
Přehvozdí	0	0,0	0,0	0,0	0	0	1	0
Přistoupim	0	2,1	15,0	3,8	1	0	0	0
Přišimasy	0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
Rostoklaty	0	0,0	0,0	0,0	1	0	0	0
Tismice	0	0,6	0,0	0,0	0	0	0	0
Tuchoraz	0	0,0	0,0	0,0	0	0	1	0
Tuklaty	0	2,2	0,0	0,0	0	0	1	0
Vitice	0	13,9	0,0	0,0	0	0	0	0
Vrátkov	0	0,7	0,0	0,0	0	0	0	0
SO ORP Český Brod		35,0	53,4	21,9	0	0	7	0

Pozn.: *výměra zastavěného území v ochranném pásmu produktovodu/ropovodu/bezpečnostním pásmu plynovodu,
 **odhadovaná míra ohrožení příslušnou infrastrukturou na území obce (0/1/2); zdroj: databáze ÚAP, hodnocení zpracovatele

Obrázek 8 potenciální ohrožení a ochrana obyvatel v SO ORP Český Brod

Zdroj: ŘSD, sčítání dopravy 2020; databáze ÚAP

C.2 Záměry na provedení změn v území

Záměry jsou přehledně vyobrazeny v příslušném výkresu. Záměry jsou dále uvedeny v příloze 1 – kartách obcí.

Záměry ze ZÚR Středočeského kraje jsou převzaty z úplného znění Zásad územního rozvoje Středočeského kraje po 1., 2., 3., 6., 7., 10., 11. a 8. aktualizaci, která je účinná od 26. 4. 2024.

Záměry z územně plánovacích dokumentací obcí odpovídají jejich aktuálním zněním, které byly předány zpracovateli ÚAP, jejich přehled je uveden v tab. 20 níže.

Tabulka 20 přehled ÚPD obcí v SO ORP Český Brod

kód obce	název obce	Stav ÚPD	Datum vydání	Vydané změny ÚP
533220	Břežany II	vydán ÚP (pořizuje se nový ÚP, po veřejném projednání)	25.2.2002	1 a 2
599301	Černíky	vydán ÚP	26.6.2017	1
533271	Český Brod	vydán ÚP (pořizuje se změna č. 4 ÚP)	31.12.2016	1 – 3
533301	Doubravčice	vydán ÚPO (pořizuje se nový ÚP)	30.8.2002	1 – 8
564800	Hradešín	vydán ÚPO (pořizuje se nový ÚP)	11.12.2006	1
533351	Chrástřany	vydán ÚPO (pořizuje se nový ÚP)	9.5.2004	1 – 7
533386	Klučov	vydán ÚP	26.4.2010	1 – 4
533459	Krupá	vydán ÚP	19.12.2008	1
571717	Kšely	vydán ÚPnSÚ (pořizuje se nový ÚP, po veřejném projednání)	1.10.2002	1
564702	Masojedy	Vymezeno zastavěné území samostatným postupem	12. 2. 2007	
513288	Mrzky	- (pořizuje se nový ÚP)		
537705	Poříčany	vydán ÚPO (pořizuje se nový ÚP)	31.10.2002	1 a 2
513369	Přehovzdí	vydán ÚPO (pořizuje se nový ÚP, po veřejném projednání)	25.10.2000	1 – 3
513393	Přistoupim	vydán ÚP	06.01.2022	
533611	Přišimasy	vydán ÚPO (pořizuje se změna č. 6 ÚP)	1.7.2009	1 – 5
533661	Rostoklaty	vydán ÚPO (pořizuje se nový ÚP)	29.10.2002	1 a 2
533734	Tismice	vydán ÚP	10.2.2020	1
533777	Tuchoraz	vydán ÚPnSÚ (pořizuje se nový ÚP)	25.8.2010	1 – 4
533785	Tuklaty	vydán ÚP (pořizuje se nový ÚP, po veřejném projednání)	30.11.2011	1
533866	Vitice	vydán ÚP (pořizuje se nový ÚP)	16.12.2013	
564826	Vrátkov	vydán ÚP (pořizuje se změna č. 2 ÚP)	22.6.2015	1

D ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Stěžejní částí ÚAP je rozbor udržitelného rozvoje území ORP Český Brod, na základě kterého budou určeny problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích a územních studiích. Ke každému problému jsou stanoveny požadavky na jeho řešení.

D.1 Vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje a jejich vztahu

Pilíře udržitelného rozvoje jsou pro jednotlivé obce hodnoceny na základě metodické části a výsledky uvedeny v tabulce 21 a jednotlivě potom v kartách obcí.

Přírodní pilíř je za celé území SO ORP hodnocen prakticky na průměru, negativně k jeho hodnocení přispívá nízká míra ochrany přírody a krajiny (platí prakticky plošně), vyjma několika obcí také slabé hodnocení ekologické stability. Podstatně také působí ohrožení obcí suchem. Ve vybraných obcích jsou negativem geologické charakteristiky a také existence ekologických zátěží. Nízká lesnatost a její snižování je také negativním faktorem. Pozitivně se projevují faktory vztahující se k ZPF, jehož kvalita je v řešeném území na vysoké úrovni. Nízké je ohrožení přívalovými povodněmi. V řadě obcí je vysoká kulturně-historická hodnota a životní prostředí bez výraznějších nepříznivých vlivů. Snižuje se počet zdrojů znečištění ovzduší a kvalita ovzduší obecně.

Sociální a ekonomické faktory s potenciálem ovlivnit přírodní pilíř jsou v některých obcích rovněž významným činitelem, zejména se jedná o intenzivní bytovou i nebytovou výstavbu, slabou míru zainvestování infrastrukturou pro energetiku (plynovody a teplovody). Pozitivně naopak působí vysoká míra odkanalizování a čištění odpadních vod v ČOV, která se ale zhoršuje se s růstem populace v malých obcích bez kanalizace a ČOV. Dobrý přístup ke vzdělání obyvatel je rovněž pozitivní, protože ovlivňuje povědomí o ochraně přírody a krajiny. Ostatní faktory hrají již menší roli.

Z obcí je na tom nejlépe Hradešín (58 % maxima), Doubravčice a Přehvozdí (55 %), více než 50 % má 11 obcí. Na opačném pólu se nachází město Český Brod (40 %), dále obce Tuklaty (43 %), Břežany II (45 %), Přišimasy (cca 46 %). Z výsledků ale plyne, že pilíř životního prostředí není v žádné z obcí závažně dotčen, což odpovídá realitě, a od roku 2021 (poslední akt. ÚAP) se situace zlepšila.

Do hodnocení **hospodářského pilíře** se promítá několik podstatných vlivů – pozitivně jednak dobrá dopravní dostupnost území, nízká nezaměstnanost, a také sociální kapitál – rostoucí, v průměru mladší populace s dobrou úrovní vzdělání, v tomto samozřejmě existují výjimky, ale zlepšení v sociální oblasti je pro obce v blízkosti Prahy typické. Již výrazně diferencovaněji působí vymezení ploch pro ekonomické aktivity v jednotlivých obcích a podmínky pro cestovní ruch – ten v obecném pohledu nemá v území vhodné podmínky a k hospodářské situaci přispívá málo a jen ve vybraných obcích. Podnikatelská aktivita, resp. její míra mírně poklesla a projevuje se tudíž spíše negativně. Různorodě na ukazatel působí vybavenost některými druhy technické infrastruktury. Území nemůže hospodářsky čerpat z existence letecké či vodní dopravy.

Do hospodářského pilíře se promítají také některé environmentální faktory – pozitivně kvalitní ZPF, negativně naopak sucho. Z obcí jsou na tom nejlépe Český Brod, Doubravčice a Tuklaty (55, resp. 54 % maxima hodnocení), nad 50 % má již mají dále jen Roztoklaty. Obce pod průměrem tedy převažují, což se projevuje i na hodnocení celého řešeného území, nejhůře jsou na tom v tomto pilíři obce Mrzky, Přistoupim a Kšely (méně než 40 %).

Ani v hospodářském pilíři není z výsledků patrné, že by byla některé z obcí podstatně znevýhodněna v hospodářské oblasti nebo s velice slabým hodnocením pilíře, vyjma obce Mrzky.

Společenský vývoj je velice obtížné hodnotit, protože se do něj promítá značné množství faktorů, často daty nezachytitelných, zvolená metodika nicméně ukazuje na dobrý stav **sociálního pilíře**, celkově nad 53 % maximálního hodnocení. V obcích roste počet obyvatel a v souvislosti s tím pozvolněji než v ČR narůstá průměrný věk. V řadě obcí jsou patrné investice jak soukromé, tak veřejné (vysoká bytová výstavba, investování do sítí DI a TI, občanské vybavenosti i veřejných prostranství). Pozitivním znakem jsou i některé hospodářské ukazatele, které se jednoznačně promítají i do pozitivního společenského vývoje. Negativně jsou na pro společnost posuzována některá environmentální rizika (sucho), ale také ohrožení plynoucí z provozu infrastruktury dopravní i technické.

Sociální pilíř je ze všech tří nejlépe hodnocený, není patrný silně nepříznivý stav v žádné z obcí SO ORP. Hodnocení více než 50 % má většina obcí – 16, nejvíce potom Doubravčice a Tuchoraz (67,4 % , resp. 61 % maxima), další jsou jen o jednotky procentních bodů horší. Naopak nejhůře jsou na tom obce Mrzky (43,4 %), Přistoupim (43,9 %) a Vitice (45,3 %), další se již blíží průměru.

Tabulka 21 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Český Brod

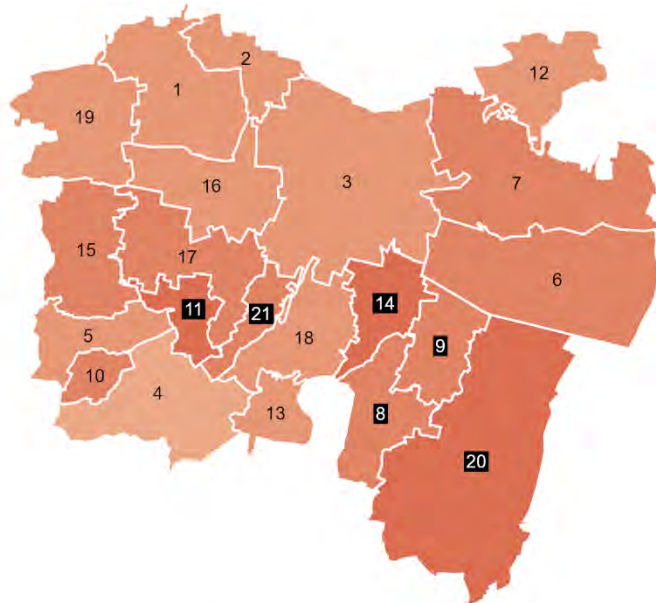
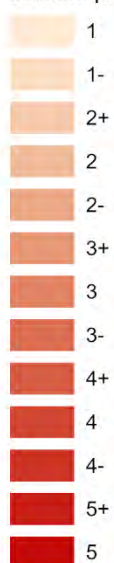
název obce	Přírodní pilíř			Hospodářský pilíř			Sociální pilíř			průměr	vyváženost (pilíře se špatným stavem)
	body	% max	známka	body	% max	známka	body	% max	známka	% max	
Břežany II	34,0	45,3	3-	50,8	49,0	3	52,5	58,0	3+	50,8	přírodní, hospodářský
Černíky	38,8	51,7	3	47,8	46,1	3-	50,3	55,5	3+	51,1	hospodářský
Český Brod	30,3	40,3	3-	57,3	55,3	3+	54,3	59,9	3+	51,9	přírodní
Doubravčice	41,5	55,3	3+	56,3	54,3	3+	61,0	67,4	2-	59,0	
Hradešín	43,5	58,0	3+	48,3	46,6	3	49,0	54,1	3+	52,9	hospodářský
Chrástřany	36,3	48,3	3	48,0	46,4	3	46,3	51,1	3	48,6	přírodní, hospodářský
Klučov	35,0	46,7	3	46,0	44,4	3-	45,8	50,6	3	47,2	přírodní, hospodářský
Krupá	39,0	52,0	3	42,3	40,8	3-	43,0	47,5	3	46,8	hospodářský, sociální
Kšely	37,5	50,0	3	40,8	39,4	3-	43,3	47,8	3	45,7	přírodní, hospodářský, sociální
Masojedy	37,8	50,3	3	48,8	47,1	3	48,5	53,6	3	50,3	hospodářský
Mrzky	37,3	49,7	3	34,5	33,3	4+	39,3	43,4	3-	42,1	přírodní, hospodářský, sociální
Poříčany	38,0	50,7	3	50,0	48,3	3	50,3	55,5	3+	51,5	hospodářský
Přehvozdí	41,3	55,0	3+	50,3	48,6	3	51,8	57,2	3+	53,6	hospodářský
Přistoupim	39,5	52,7	3	40,0	38,6	3-	39,8	43,9	3-	45,1	hospodářský, sociální
Přišimasy	34,8	46,3	3	48,8	47,1	3	48,3	53,3	3	48,9	přírodní, hospodářský
Rostoklaty	37,0	49,3	3	52,8	51,0	3	53,8	59,4	3+	53,2	přírodní
Tismice	35,5	47,3	3	48,8	47,1	3	47,3	52,2	3	48,9	přírodní, hospodářský
Tuchoraz	39,5	52,7	3	51,5	49,8	3	55,3	61,0	3+	54,5	hospodářský
Tuklaty	33,8	45,0	3-	55,8	53,9	3+	53,8	59,4	3+	52,8	přírodní
Vitice	36,3	48,3	3	42,5	41,1	3-	41,0	45,3	3-	44,9	přírodní, hospodářský, sociální
Vrátkov	39,8	53,0	3	44,8	43,2	3-	45,0	49,7	3	48,7	hospodářský, sociální
průměr za ORP	37,4	49,9	3	47,9	46,3	3	48,5	53,6	3	49,9	

Pozn.: % max – procentuální hodnocení (100 % = maximum v daném pilíři) – více je lépe; známka za počet bodů (méně je lépe); zeleně/červeně zvýrazněno 10 % nejlepších/nejhorsích výsledků v každém pilíři.

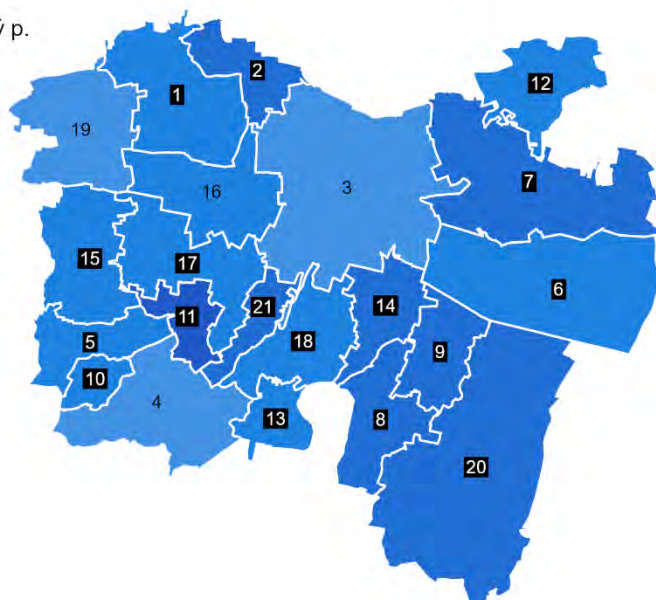
Obrázek 9 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Český Brod

kód	č. obce	název obce	PP	HP	SP
1	533220	Břežany II	3-	3	3+
2	599301	Černíky	3	3-	3+
3	533271	Český Brod	3-	3+	3+
4	533301	Doubravčice	3+	3+	2-
5	564800	Hradešín	3+	3	3+
6	533351	Chrástany	3	3	3
7	533386	Klučov	3	3-	3
8	533459	Krupá	3	3-	3
9	571717	Kšely	3	3-	3
10	564702	Masojedy	3	3	3
11	513288	Mrzky	3	4+	3-
12	537705	Poříčany	3	3	3+
13	513369	Přehvozdí	3+	3	3+
14	513393	Přistoupim	3	3-	3-
15	533611	Přišimasy	3	3	3
16	533661	Rostoklaty	3	3	3+
17	533734	Tismice	3	3	3
18	533777	Tuchoraz	3	3	3+
19	533785	Tuklaty	3-	3+	3+
20	533866	Vitice	3	3-	3-
21	564826	Vrátkov	3	3-	3

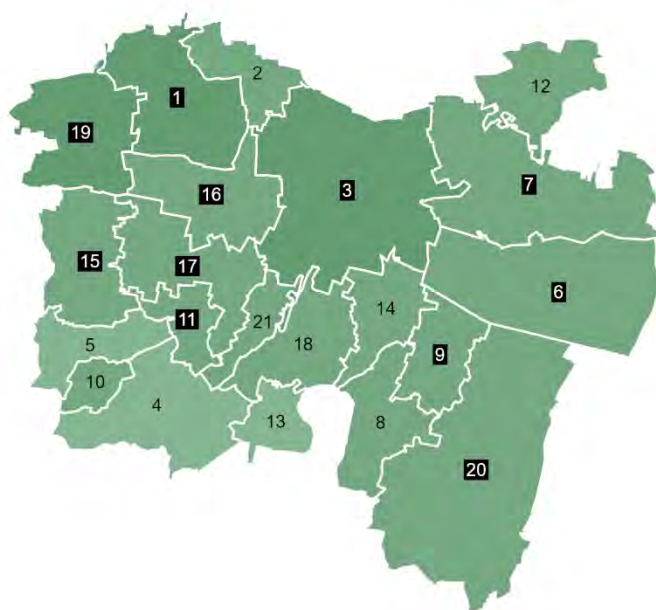
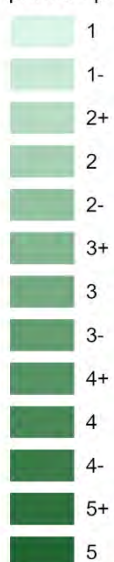
sociální p.

hospodářský p.

přírodní p.

Pozn.:

černě zvýrazněny obce se slabším pilířem

K hodnocení je nutné poznamenat, že „špatným stavem“ se rozumí hodnocení pilíře pod průměrem, obce se zpravidla pohybují kolem něj, a situace proto není zásadně špatná v žádné z nich, až na ojedinělé případy. Výsledky tak celkem objektivně odrážejí realitu v území, protože téměř nikdy není situace z tak komplexního hlediska zcela dobrá nebo naopak, což platí především pro území s nijak zvláště specifickými podmínkami, kterým SO ORP Český Brod je. Je tedy nutné věnovat pozornost zejména konkrétním výsledkům pro jednotlivé obce, resp. identifikovaným problémům a stanovit vhodné podmínky pro jejich řešení, pokud je to v rámci ÚPD možné.

D.1.1 Požadavky na snížení nevyváženého vztahu územních podmínek (pilířů)

Špatný stav přírodního pilíře

- 1) prověřit možnost vyhlášení prvků zvláštní ochrany přírody a krajiny v přírodních a přírodě blízkých územích (ÚS, jiné dokumentace), a v rámci ÚPD tato území chránit před nepříznivým rozvojem;
- 2) prověřit možnost vyhlášení přírodních parků, významných krajinných prvků k registraci (ÚS, jiné dokumentace), a v rámci ÚPD tato území chránit před nepříznivým rozvojem;
- 3) respektovat stávající ochranu přírody a krajiny v nejvyšší možné míře (ZÚR, ÚP, RP, ÚS, následná řízení);
- 4) důsledně zajistit ochranu významných krajinných prvků ze zákona – údolních niv, vodních ploch, lesů a dalších (ÚP, RP, ÚS, následná řízení);
- 5) zahrnout plochy ÚSES při zohlednění všech oborových dokumentací a vymezovat je s předpokladem jejich vysoké funkčnosti, možnosti založit nefunkční části prvků, prověřit návaznost na prvky v okolních ÚPD (ZÚR, ÚP);
- 6) chránit cenné krajinné prvky a struktury vhodnou skladbou ploch s rozdílným způsobem využití (ÚP);
- 7) v nejvyšší možné míře zamezit snižování ekologické stability území vinou redukce stabilních ploch a prověřit vymezení ploch pro zvýšení jejich podílu (krajinná opatření, zeleň v sídlech apod.) (ÚP, RP);
- 8) zamezit výstavbě bez vazby na sídla, výstavbě na zelené louce, se zjevně negativním vlivem na uspořádání ZPF apod., v případě již platných dokumentací prověřit možnost takovéto rozvojové plochy rušit a vymezovat jako nezastavitelné (ÚP);
- 9) důsledně zvažovat další zábor ZPF, prověřit možnosti využití stávajících zastavěných ploch a reálnou potřebu vymezovat další zastavitelné plochy s ohledem na demografický vývoj (ÚP);
- 10) změny v území provádět citlivě k povaze daných ploch, zachovávat drobnou zeleň a další krajinné prvky, a chránit je podmínkami využití území, pokud je to v rámci dané dokumentace účelné (ÚP, RP, následná řízení);
- 11) hospodaření v nezastavěném území (lesní a zemědělská produkce) provádět způsobem šetrným k dotčeným plochám, postupy přizpůsobit stávající situaci a vývoji s ohledem na sucho, erozi ZPF, kůrovcovou kalamitu a další negativní jevy (zejména další řízení a jiné dokumentace, legislativa, v ÚP vhodnou skladbou ploch s rozdílným způsobem využití a podmínkami k nim).

Dotčené obce:

Český Brod, Tuklaty, Břežany II, Přešimasy, Klučov, Tismice, Chrástřany, Vitice, Rostoklaty, Mrzky

Špatný stav hospodářského pilíře

- 1) prověřit možnost navržení ploch pro ekonomické činnosti, pokud je to z pohledu dopravní polohy, velikosti a kategorie obce účelné (ÚP);
- 2) umožnit polyfunkční využití území, preferovat smíšené využití sídel a podnikatelskou činnost v plochách obytných, vždy za podmínek nezhoršení obytného prostředí (ÚP);
- 3) prověřit ekonomické vazby v daném území i v širších souvislostech a s ohledem na to navrhnout podmínky pro zlepšení nepříznivé situace (ZÚR, ÚP, ÚS);
- 4) využít stávající, nebo plánovanou dopravní infrastrukturu v nejvyšší možné míře (ÚP);

- 5) vytvořit podmínky pro znovuvyužití ploch brownfields, nebo jiných ploch, jejichž využití není z hlediska ekonomické produkce efektivní (ÚP);
- 6) vytvořit účelné a cílené podmínky pro využití potenciálu území pro cestovní ruch, a to i těch druhů, které nevyžadují přítomnost turisticky výrazně atraktivních míst, staveb či ploch – zejména přírodě blízké formy cestovního ruchu, individuální turistiku, agroturismus, gastroturismus, cestovní ruch seniorů, znevýhodněných skupin obyvatel apod. (ÚP);
- 7) vytvořit podmínky pro rozvoj dopravní a technické infrastruktury podmiňující i hospodářský rozvoj (ZÚR, ÚP, ÚS);
- 8) vytvořit vhodné podmínky pro bytovou výstavbu (v dostatečné míře, v dobré poloze s potenciálem pozemky k výstavbě skutečně využít) a tím i stěhování osob v produktivním věku do území (ÚP);
- 9) zamezit rozvoji v místech s potenciálním vlivem rizik území (ÚP);
- 10) plochy s produkčním potenciálem chránit před nepříznivými zásahy (ÚP);
- 11) zachovat kvalitu životního prostředí, které v řadě případů podmiňuje hospodářský prospěch území – zemědělskou a lesní produkci, atraktivitu území pro nové i stávající obyvatele, turismus atp. (ÚP);

Dotčené obce:

Mrzky, Přistoupim, Kšely, Krupá, Vrátkov, Klučov, Černíky, Chrást'any, Hradešín, Pšišimasy, Tismice, Masojedy, Poříčany, Přehvozdí, Břežany II, Tucharaz

Špatný stav sociálního pilíře

- 1) vytvořit vhodné podmínky pro bytovou výstavbu (v dostatečné míře, v dobré poloze s potenciálem pozemky k výstavbě skutečně využít) a tím i stěhování mladých osob a rodin do území (ÚP, RP, ÚS);
- 2) rozvojové plochy pro bydlení koncipovat způsobem upřednostňujícím potřeby obyvatel před ekonomickou efektivitou, tj. s dostatečným podílem veřejných prostranství, s logickou vazbou na stávající sídla, promyšlené z dopravního hlediska (i pro pěší), zohledňující potřeby všech skupin obyvatel, v příznivé poloze vůči vlivům z okolních ploch (ÚP, RP, ÚS);
- 3) zachovat kvalitu životního prostředí, které podmiňuje atraktivitu území pro nové i stávající obyvatele (ZÚR, ÚP);
- 4) vytvořit podmínky pro zachování a rozvoj ekonomických aktivit, podnikatelskou činnost, polyfunkční využití území, s cílem přispět k rozvoji pracovních příležitostí pro nové i stávající obyvatele (ÚP);
- 5) vytvořit podmínky pro rozvoj vybavenosti území chybějící technickou infrastrukturou s cílem zkvalitnit obytné prostředí v území (ZÚR, ÚR, ÚS, RP);
- 6) vytvořit podmínky pro rozvoj dopravní obslužnosti způsobu vhodnými pro dané území s cílem zlepšit vazby na střediska osídlení, místa pracovní i školské dojížděky apod. (ZÚR, ÚR, ÚS, RP);
- 7) vytvořit podmínky pro rozvoj chybějící občanské vybavenosti s cílem zajistit obyvatelům její lepší dostupnost, vždy s ohledem na demografické charakteristiky a vývoj, vzdálenost od středisek osídlení (ÚP);
- 8) motivovat obyvatele ke společenským aktivitám v území, a pokud k tomu nejsou dostatečné možnosti, navrhnout plochy s potenciálem tyto aktivity zajistit (kulturní zařízení, spolková činnost, plochy pro sport, rekreaci a setkávání obyvatel)(ÚP, místní aktivita);
- 9) zamezit rozvoji v místech s potenciálním vlivem rizik území (ÚP);

Dotčené obce:

Mrzky, Přistoupim, Vitice, Krupá, Kšely, Vrátkov

D.2 Pozitiva a negativa území, trendy vývoje

Pozitiva, negativa a trendy jsou určovány jednak pro celé území SO ORP, a jednak pro jednotlivé obce. Pokud některé negativum vztahující se k celému ORP (mající nadmístní význam) může být řešeno

v rámci ÚPD (ZÚR) nebo ÚS, je to tak u dané skutečnosti uvedeno, jinak se jedná o informativní tvrzení bez vlivu na výsledky ÚAP. Skutečnosti pro jednotlivé obce jsou uvedeny v přehledové tabulce společně s výčtem dotčených obcí a požadavky na řešení problémů.

D.2.1 Pozitiva SO ORP Český Brod

Širší územní vztahy

- Dobře dostupné jádro regionu.
- Výhodná poloha v zázemí Prahy s dobrou dopravní dostupností do ní i do dalších středisek osídlení.

Prostorové a funkční uspořádání území

- Původní venkovský ráz sídel není obvykle podstatně narušen nevhodnou novější zástavbou nevhodných forem a měřítek.
- Komerční zástavba vázaná na hlavní dopravní tepny.

Struktura osídlení

- Nízká fragmentace osídlení – 21 obcí má celkem 39 částí, pouze výjimečně do 100 obyvatel.

Sociodemografické podmínky a bydlení

- Pozitivní vývoj populace území (v extrémních případech rovněž negativum).
- „Stárnutí populace“ je oproti situaci v ČR podstatně pomalejší.
- Bytová výstavba intenzivnější než průměrně v ČR i kraji, ale mezi obcemi jsou značné rozdíly.
- Nižší míra neobydlenosti domovního fondu.

Příroda a krajina

- Historicko-kulturní hodnota území je v řadě obcí na vyšší úrovni.
- Přírodní zázemí jižně od Českého Brodu.
- Vymezení regionálního ÚSES po celém toku Šembery.
- V území se vyskytuje velké množství sadů.

Vodní režim a horninové prostředí

- Většina území bez ohrožení povodněmi z rozlivu vodních toků.
- Míra ohrožení přívalovými povodněmi je velice nízká.
- Území je z hlediska zásobování pitnou vodou z velké části soběstačné (podzemní voda).
- Ložiska nerostných surovin v přiměřeném rozsahu nepůsobí jako výrazný limit území, ale představují zásoby nerostných surovin (jíly, štěrkopisky, spraše a sprašové hlíny, technické zeminy, cihlářská surovina).
- Malá míra vlivu hornické činnosti na osídlení (poddolovaná území a jiné pozůstatky dřívější těžby) a rizik v podobě sesuvů.

Kvalita životního prostředí

- Dobrá a navíc zlepšující se situace z hlediska imisní zátěže i počtu zdrojů znečištění ovzduší.
- Nízký počet ekologických zátěží a nulový počet míst s potenciálními závažnými haváriemi.
- Absence aktivních skládek.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

- Vysoký podíl kvalitního zemědělského půdního fondu – půdy I. a II. třídy ochrany tvoří 69,5 % ZPF.
- Příznivé klimatické podmínky pro zemědělství.
- Velice nízký podíl výrazně sklonitých půd na většině území – celkově nízké riziko eroze ZPF.

- Zábor ZPF pro výstavbu je relativně nízký (bez masivní výstavby na „zelené louce“ apod.).

Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- Dostupnost školství i zdravotnictví je v celém území velice dobrá.
- Díky dobré dostupnosti jádra regionu je dobře dostupná i další vybavenost.

Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

- Obce jsou z pohledu dopravní polohy dobře dostupné na dálniční síť i střediska osídlení.
- Jádro regionu je dobře dostupné pro obyvatele všech obcí.
- Ve většině obcí jsou odpadní vody likvidovány v ČOV.
- Vysoký podíl obcí (obyvatel v nich) se zavedeným vodovodem.
- Území spadá do systému Středočeské integrované dopravy.

Ekonomické a hospodářské podmínky

- Velice nízká nezaměstnanost v území pod průměrem ČR.
- Příjmy obecních rozpočtů průměrně na úrovni kraje.

Rekreace a cestovní ruch

- Nadmístní význam památek v Českém Brodu a několika dalších obcích. Místní hodnoty ve většině sídel.
- Hustá síť turistických komunikací.

Bezpečnost a ochrana obyvatel

- Povodňové riziko je evidováno pouze ve třech obcích.
- Jiná environmentální rizika (mimo sucho) jsou na nízké úrovni.
- Ohrožení z provozu na dopravní infrastruktuře jen v minimu obcí a jen nízké.

D.2.2 Negativa SO ORP Český Brod

Širší územní vztahy

- Výrazná vazba na Prahu v oblasti pracovní dojížděky, služeb i dalších střediskových funkcí.

Prostorové a funkční uspořádání území

- Narušení rázu některých sídel moderní průmyslovou výstavbou (zemědělská i jiná výroba).
- Narušení venkovského prostředí v některých sídlech rozsáhlou a překotnou rezidenční výstavbou.

Struktura osídlení

- Negativa z pohledu struktury osídlení nejsou zjištěna.

Sociodemografické podmínky a bydlení

- Vysoká míra migrace do území a vysoká intenzita výstavba především ve vybraných obcích vytváří tlak na původní sociální prostředí, životní prostředí a veřejnou infrastrukturu.
- Nízký nárůst průměrného věku v sobě skrývá stárnutí původnější části obyvatel – požadavky na rozvoj příslušné infrastruktury budou narůstat.
- Nedostatečné zázemí pro každodenní rekreaci obyvatel řady obcí dané převládajícím uspořádáním krajiny.

Příroda a krajina

- Souhrnně velice nízká míra zvláštní ochrany přírody a krajiny.
- Území prakticky bez ochrany krajinného rázu formou přírodních parků a VKP.

- Nízká ekologická stabilita území – 3/4 obcí mají KES do 0,3 – maximální nebo zřetelné narušení přírodních struktur. Pouze 2 obce nad hodnotou 1.
- Krajina je dominantně kulturní s využitím pro zemědělství (lány) s malým výskytem přírodních struktur.
- Nekompletní ÚSES.
- Liniové dopravní stavby s negativním vlivem na prostupnost území.

Vodní režim a horninové prostředí

- Výrazně negativní vodní bilance v celém území (nejméně od roku 2019).
- Malé množství vodních ploch i významnějších vodních toků.
- Velká část území je vymezena jako zranitelná oblast.
- Nízká retenční schopnost krajiny vlivem nevhodného hospodaření (obecně) a odvodňování půd (zejména sever a západ území).

Kvalita životního prostředí

- Významný zdroj hlukového znečištění v podobě dálnice, železničního koridoru a silnice I/12.
- Koncentrace dopravy do Českého Brodu, který nemá vybudován obchvat.
- Znečištění ovzduší silniční dopravou (v datech nezachyceno).

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

- Většina pozemků obhospodařovaná intenzivními technologiemi (těžká technika, průmyslová hnojiva).
- Úbytek podílu ZPF v posledních 10 letech o 0,5 procentního bodu.
- Nízký podíl lesů na rozloze území – cca 10 % území.

Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- Chybějící základní občanská vybavenost v jednotlivých obcích mimo střediska (pošty, knihovny, praktický lékař, zubař apod.).

Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

- Železniční stanice v 5 obcích, pro další 1 přiměřeně dostupná.
- Nepatrný význam dalších druhů dopravy (mimo silniční a železniční).
- Transitní trasy technické infrastruktury působí na území především jako limitující faktor.
- Kanalizace je ve větším rozsahu zavedena pouze ve třetině obcí, chybí v řadě obcí nad 500 ob. a dokonce v jedné obci nad 1000 ob., přibližně 1/2 obyvatel žije v bytech napojených na kanalizaci.
- Plynofikace zavedena v malém počtu obcí.

Ekonomické a hospodářské podmínky

- Počet podnikatelských subjektů na obyvatele je v průměru nižší než v ČR a její intenzita (na počet obyvatel) v posledních 10 letech poklesla.
- Nevyužitá zástavba pro ekonomickou činnost (např. brownfield v Č. Brodu).

Rekreace a cestovní ruch

- V obecném kontextu nízký potenciál pro cestovní ruch v celém území.
- Infrastruktura pro cestovní ruch je méně rozvinutá v souvislosti s bodem výše.
- Nízký počet a význam rekreačně atraktivních míst (koupání, sport apod.).
- Území není výrazněji využíváno pro individuální pobytovou rekreaci.

Bezpečnost a ochrana obyvatel

- Relativně vysoké riziko povodňových škod ve třech obcích včetně dvou největších v území.
- Rizika plynoucí z limitů technické infrastruktury.

Požadavky na zmírnění nebo odstranění závad v ZÚR Středočeského kraje:

- Trasování VRT a dalších nadmístních záměrů prověřit a případně upravit tak, aby nebyly výrazným limitem pro rozvoj obcí.
- Prověřit vymezení ploch pro retenci vody v krajině – s cílem předcházet dopadům sucha v krajině.

D.2.3 Trendy ve SO PRP Český BrodŠirší územní vztahy

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Prostorové a funkční uspořádání území

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny (změny krajinného pokryvu apod. jsou popsány v dalších kapitolách).

Struktura osídlení

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Sociodemografické podmínky a bydlení

- Růst počtu obyvatel o více než 18 % za posledních 10 let (cca 3 250 osob).
- Stárnutí populace (znatelně pod úrovní průměru kraje a ČR).
- Intenzita bytové výstavby (cca 7 bytů na 1 000 ob. ročně) znatelně nad průměrem v kraji i ČR.
- Stabilně roste vybavenost obcí veřejnou infrastrukturou.

Příroda a krajina

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

Vodní režim a horninové prostředí

- Úbytek vody v krajině.

Kvalita životního prostředí

- Trvalé zlepšování stavu ŽP lokálními iniciativami i realizací příslušné infrastruktury.
- Z dat plyne zlepšení kvality ovzduší a pokles počtu zdrojů znečištění.

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

- Úbytek zemědělského půdního fondu.

Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- Obecně úbytek základní občanské vybavenosti obcí (pošty, obchody, služby, základní lékařská péče apod.) a koncentrace této vybavenosti do středisek osídlení.

Dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti

- Obecně úbytek spojů veřejné hromadné dopravy a nárůst dopravy osobní automobilové.
- Investice do infrastruktury v obcích (kanalizace, vodovody, místní komunikace).

Ekonomické a hospodářské podmínky

- Narůstající počet podnikatelských subjektů, ale s rychleji přibývajícím populací klesá míra podnikatelské aktivity v posledních 10 letech.

Rekreace a cestovní ruch

- Výstavba turistických komunikací a značení turistických tras.

Bezpečnost a ochrana obyvatel

- Trendy v této oblasti nejsou zjištěny.

D.2.4 Požadavky na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území obcí

Požadavky jsou stanoveny obecně ke každému stanovenému negativu (tabulka 22) a předpokládá se konkretizace problému a podmínek pro jeho řešení v rámci dokumentace, ve které bude negativum řešeno.

Tabulka 22 negativa obcí v SO ORP Český Brod a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
SD1	populačně slabá obec	-	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým sociálním pilířem	viz konkrétní požadavky
SD2	úbytek počtu obyvatel	-		
SD3	neúměrně vysoký nárůst počtu obyvatel	Doubravčice, Tuchoraz	prověřit limity využití území a kapacity veřejné infrastruktury	ÚP
SD4	vysoký průměrný věk obyvatel	Český Brod, Krupá, Mrzky, Poříčany, Přistoupim, Vítice, Vrátkov	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým sociálním pilířem – zejména body 1 a 7	viz konkrétní požadavky
SD5	vysoké průměrné stáří domovního fondu	Černíky, Český Brod, Chrástřany, Kšely, Mrzky, Přistoupim, Tismice, Vrátkov	upřednostnit obnovu stávajícího domovního fondu	ÚP, jiné
SD6	vysoká míra neobydlenosti domovního fondu	Černíky, Chrástřany, Klučov, Masojedy, Mrzky, Přehvozdí, Přistoupim, Vítice, Vrátkov	upřednostnit obnovu stávajícího domovního fondu	ÚP, jiné
PK1	území s žádnou nebo velice nízkou mírou zvláštní ochrany přírody a krajiny a mimo přírodní parky	Břežany II, Černíky, Český Brod, Doubravčice, Hradešín, Chrástřany, Klučov, Krupá, Kšely, Masojedy, Mrzky, Přehvozdí, Přistoupim, Přišimasy, Rostoklaty, Tismice, Tuchoraz, Tuklaty, Vítice, Vrátkov	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým přírodním pilířem – zejména body 1 až 4	viz konkrétní požadavky
PK2	vysoký podíl nestabilních krajinných struktur - KES < 0,3	Břežany II, Černíky, Český Brod, Chrástřany, Klučov, Krupá, Kšely, Masojedy, Přistoupim, Přišimasy, Rostoklaty, Tismice, Tuklaty, Vrátkov	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým přírodním pilířem – zejména body 3 až 7	viz konkrétní požadavky
PK3	nízká kulturně-historická hodnota území	Krupá, Kšely, Masojedy, Mrzky, Vrátkov	nelze řešit nástroji územního plánování	jiné
VG1	významná míra ohrožení zastavěného a zastavitelného území rozlivem vody z vodních toků dle stanoveného záplavového území	Klučov, Poříčany	prověřit možnost návrhu protipovodňových opatření; nenavyšovat ohrožení území plynoucí z povodňového rizika;	ÚP, jiné
VG2	významná míra ohrožení přívalovými povodněmi	-	lze řešit koncepcí uspořádání krajiny, návrhy protipovodňových a protierozních opatření	ÚP, jiné
VG3	vysoký stupeň ohrožení suchem	Břežany II, Černíky, Český Brod, Hradešín, Chrástřany, Poříčany, Přišimasy, Rostoklaty, Tismice, Tuklaty, Vítice	lze řešit koncepcí uspořádání krajiny, návrhy protipovodňových a protierozních opatření, vodních prvků v krajině, vytvořením podmínek pro dodržení zásad správné zemědělské praxe	ÚP, jiné
VG4	významný počet sesuvných a poddolovaných území	Kšely	rozvojové plochy pro výstavbu umísťovat s ohledem na tato rizika a v dalším postupu dodržet příslušné normy a požadavky	ÚP, jiné

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
ZP1	vysoký počet zdrojů znečišťování ovzduší v území	Český Brod	pokud možno zamezit vzniku dalších ZZO nebo zhoršení vlivu stávajících; kompenzovat negativní vlivy zahrnutím vhodných opatření	ÚP
ZP2	překročení imisních limitů na více než 1/2 území	-	vytvořit podmínky pro zlepšení stavu ovzduší, plynofikaci apod., viz také negativum ZP2	ÚP, jiné
ZP3	vysoký počet skládek a/nebo starých ekologických zátěží v území	Český Brod, Klučov, Vitice	vytvořit podmínky pro asanaci SEZ, kompenzovat negativní vlivy zahrnutím vhodných opatření; nepřipouštět výstavbu s po	ÚP, jiné
ZP4	umístění objektu s uloženými nebezpečnými látkami na území	-	respektovat objekt v rámci dokumentace a podmínky plynoucí z jeho umístění	ÚP
PF1	vysoký podíl sklonité orné půdy	Mrzky	lze řešit koncepcí uspořádání krajiny, např. změnou sklonité orné půdy na jinou kulturu s ochrannou funkcí	ÚP, jiné
OV1	dostupnost školských zařízení zřetelně neodpovídá standardu	-	prověřit možnost a potřebu umístění chybějícího zařízení ve stávajících plochách, popřípadě navrhnout plochu pro tento účel	ÚP
OV2	dostupnost zdravotní péče zřetelně neodpovídá standardu	-		ÚP
OV3	absence knihovny v obci	Břežany II, Černíky, Hradešín, Chrástany, Krupá, Kšely, Masojedy, Mrzky, Poříčany, Přehovzdí, Příšimasy, Rostoklaty, Tucharaz, Tuklaty		ÚP
OV4	absence pošty v dané velikostní kategorii obce	Doubravčice, Klučov, Tuklaty		ÚP
OV5	absence sociálních služeb v dané velikostní kategorii obce	-		ÚP
DT1	značně nevýhodná poloha na dopravní síti	-	prověřit možnosti stávající dopravní infrastruktury, prověřit vytvoření nového dopravní propojení, stanice VHD apod.	ZÚR, ÚP, ÚS, jiné
DT2	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem k vodovodu	-	prověřit možnosti zásobování domácností pitnou vodou, vytvořit podmínky pro rozvoj vodovodu v obci;	ÚP, RP, ÚS
DT3	žádný nebo velice nízký podíl obyvatel s přístupem ke kanalizaci	Černíky, Hradešín, Klučov, Krupá, Kšely, Masojedy, Mrzky, Přehovzdí, Přistoupim, Příšimasy, Rostoklaty, Tismice, Tucharaz, Vitice, Vrátkov	prověřit možnosti zřízení obecní kanalizace, vytvořit podmínky pro rozvoj kanalizace v obci	ÚP, RP, ÚS
DT4	absence ČOV v dané velikostní kategorii obce	Vitice	prověřit možnosti umístění ČOV (souvisí s negativem DT3), vytvořit podmínky pro rozvoj kanalizace v obci	ÚP, RP, ÚS
DT5	absence plynofikace v dané velikostní kategorii obce	Doubravčice, Klučov, Tuklaty, Vitice	prověřit možnosti plynofikace území, vytvořit podmínky pro rozvoj plynovodní sítě	ÚP, RP, ÚS
EK1	zvýšená nezaměstnanost v obci v posledním roce	-	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým hospodářským pilířem - přiměřeně	viz konkrétní požadavky
EK2	nízká míra podnikatelské aktivity v obci	Chrástany, Klučov, Krupá, Kšely, Přistoupim, Tucharaz		
EK3	vysoký podíl neproduktivních složek populace v obci	Černíky		

Téma	Negativum	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
EK4	nízký rozsah zastavitelných ploch pro ekonomickou produkci v dané velikostně-významové kategorii obce	Klučov, Vitice	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým hospodářským pilířem – bod 1	ÚP
EK5	nízký průměrný příjem obecního rozpočtu na obyvatele	Břežany II, Hradešín, Krupá, Přehvozdí, Přistoupim, Příšimasy, Rostoklaty, Tuchoraz, Vrátkov	nelze řešit nástroji územního plánování	jiné
CR1	velice nízká atraktivita území pro cestovní ruch	Břežany II, Černíky, Krupá, Kšely, Masojedy, Mrzky, Přehvozdí, Příšimasy, Vrátkov	viz. kap. D.1.1 – požadavky pro obce s relativně slabým hospodářským pilířem – bod 6	ÚP, jiné
CR2	nízká kapacita hromadných ubytovacích zařízení v území vzhledem k jeho atraktivitě pro cestovní ruch	-	prověřit možnost umístění chybějícího zařízení ve stávajících plochách, popřípadě navrhnout plochu pro tento účel	ÚP
CR3	velice nízká nebo nulová hustota sítě turistických komunikací v území	Chrástřany, Klučov, Krupá	prověřit účelnost vyznačení turistických komunikací v území	ZÚR, ÚP, jiné
BO1	vysoké ohrožení území plynoucí z povodňového rizika	Český Brod, Klučov, Poříčany	nenavýšovat ohrožení území plynoucí z povodňového rizika; prověřit protipovodňová opatření	ZÚR, ÚP, ÚS, jiné
BO2	vysoké ohrožení území plynoucí z provozu na dopravní infrastrukturu	-	prověřit trasování obchvatu komunikace nebo jiného dopravního řešení negativního stavu	ZÚR, ÚP, ÚS
BO3	vysoké ohrožení území technickou infrastrukturou	Břežany II, Český Brod, Přistoupim, Vitice	respektovat ochranná, popř. bezpečnostní pásma za podmínek dotčených subjektů	ÚP

D.3 Potenciál jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje

Potenciály pilířů udržitelného rozvoje jsou zjišťovány postupem uvedeným v metodické části. Obecně je v SO ORP Český Brod nižší potenciál v oblasti životního prostředí a hospodářství (průměr je 4,2 resp. 4),

Pro **potenciál životní prostředí** je klíčová nízká míra zvláštní ochrany přírody a krajiny, a dále dopady sucha. K potenciálu naopak přispívá nízká míra ohrožení přívalovými povodněmi a obecně kvalita životního prostředí s malou mírou ekologických rizik (pro obce různorodý dopad).

Pro **hospodářský potenciál** území je pozitivní dopravní dostupnost, pro vybrané obce nárůst míry podnikatelské aktivity a podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva. Potenciál oslabuje zejména obecně nižší míra zastavitelnosti území záměry pro ekonomické činnosti a zejména nízká atraktivita území pro cestovní ruch.

Společenský potenciál je pozitivně ovlivněn nejvíce nízkou nezaměstnaností, přírůstkem obyvatel, v menší míře také nízkým tempem růstu průměrného věku (stárnutí populace), ale i dostupností školství a dostupností vodovodu. Společenský potenciál území je v průměru nejvyšší (6,3), což odpovídá zjištěním o stavu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území.

Tabulka 23 potenciál obcí SO ORP Český Brod v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje

název obce	Potenciál životního prostředí						Ekonomický potenciál						Společenský potenciál					
	5a	6b	6c	7a	7c	Σ	10a	11b	11c	11d	12a	Σ	4a	4b	9a	10b	11a	Σ
Břežany II	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	2,1	0,5	0,5	0,3	0,0	3,5	2,0	3,0	1,3	0,5	1,5	8,3
Černíky	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,7	1,0	0,0	0,7	0,0	3,4	2,0	3,0	1,0	0,5	2,0	8,5
Český Brod	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,6	0,5	0,5	1,0	1,1	5,7	1,0	1,5	2,0	1,0	1,5	7,0
Doubravčice	0,0	2,0	0,5	1,0	1,0	4,5	1,7	1,0	0,5	0,3	0,8	4,3	1,5	3,0	1,3	0,5	2,0	8,3
Hradešín	0,0	2,0	0,0	0,7	2,0	4,7	1,7	1,0	0,8	0,0	0,8	4,2	2,0	0,0	1,3	0,5	1,0	4,8

název obce	Potenciál životního prostředí						Ekonomický potenciál						Společenský potenciál					
	5a	6b	6c	7a	7c	Σ	10a	11b	11c	11d	12a	Σ	4a	4b	9a	10b	11a	Σ
Chrástřany	0,0	2,0	0,0	1,0	1,0	4,0	1,7	0,0	1,0	0,7	0,4	3,8	1,0	0,0	1,7	0,5	2,0	5,2
Klučov	0,0	2,0	0,5	0,7	0,0	3,2	2,6	0,5	0,5	0,0	0,4	3,9	1,5	0,8	1,3	0,5	1,5	5,6
Krupá	0,0	2,0	0,5	1,0	1,0	4,5	1,7	0,5	0,5	0,0	0,0	2,7	1,5	0,0	1,0	1,0	2,0	5,5
Kšely	0,0	2,0	0,5	0,7	1,0	4,2	1,7	0,5	0,5	0,0	0,0	2,7	1,0	2,3	1,0	0,5	2,0	6,8
Masojedy	0,0	2,0	0,5	1,0	2,0	5,5	1,7	2,0	1,0	0,0	0,0	4,7	1,0	0,0	1,0	0,5	2,0	4,5
Mrzky	0,0	1,0	0,5	1,0	2,0	4,5	1,7	0,5	0,8	0,0	0,0	3,0	1,0	0,0	1,0	0,5	1,5	4,0
Poříčany	0,0	2,0	0,0	0,3	1,0	3,3	2,6	0,5	0,3	1,0	0,4	4,7	1,0	0,8	1,7	1,0	2,0	6,4
Přehvozdí	0,0	2,0	0,5	1,0	2,0	5,5	1,7	1,0	0,5	0,0	0,0	3,2	2,0	0,8	1,0	0,5	2,0	6,3
Přistoupim	0,0	2,0	0,5	0,7	2,0	5,2	1,7	0,0	0,5	0,7	0,8	3,6	1,0	0,0	1,3	1,0	1,5	4,8
Příšimasy	0,0	2,0	0,0	0,7	1,0	3,7	1,7	1,5	1,0	0,7	0,0	4,9	1,5	0,8	1,3	1,0	2,0	6,6
Rostoklaty	0,0	2,0	0,0	0,7	1,0	3,7	2,6	1,0	0,5	0,0	0,4	4,4	2,0	3,0	1,0	1,0	1,5	8,5
Tismice	0,0	2,0	0,0	1,0	2,0	5,0	1,7	1,5	1,0	0,7	0,4	5,3	1,5	0,0	1,3	0,5	1,0	4,3
Tuchoraz	0,0	2,0	0,5	1,0	1,0	4,5	1,7	0,0	1,0	0,0	0,8	3,5	1,5	3,0	1,3	1,0	1,0	7,8
Tuklaty	0,0	2,0	0,0	0,7	1,0	3,7	2,6	1,5	0,3	1,0	0,4	5,7	1,5	2,3	1,7	0,5	2,0	7,9
Vitice	0,0	1,5	0,0	0,7	0,0	2,2	1,7	1,0	0,5	0,0	0,4	3,6	1,0	0,0	1,7	0,5	1,5	4,7
Vrátkov	0,0	2,0	0,5	0,7	2,0	5,2	1,7	1,5	0,5	0,0	0,0	3,7	1,5	2,3	1,0	0,5	0,5	5,8
Ø SO ORP	0,0	1,9	0,2	0,8	1,2	4,2	1,9	0,8	0,6	0,3	0,3	4,0	1,4	1,3	1,3	0,7	1,6	6,3
<i>maximum</i>	3	2	2	1	2	10	3	2	1	1	3	10	2	3	2	1	2	10

D.3.1 Požadavky na využití potenciálů rozvoje území

Obecně čím vyšší potenciál, tím více je nutné jej zohlednit v dané dokumentaci, vždy je nutno postupovat v souladu se stavem v území a jeho charakterem a prověřit konkrétní podmínky využití potenciálu tak, aby zároveň nebyla narušována rovnováha mezi pilíři udržitelného rozvoje.

Vysoký potenciál životního prostředí

- Koncepti rozvoje (koncepti uspořádání krajiny, urbanistickou koncepci, koncepci veřejné infrastruktury) stanovit s ohledem na potenciál přírodního pilíře, tj. tak, aby potenciál nebyl podstatně narušen.
- Vytvořit podmínky k nejvyššímu možnému využití potenciálu – zejména podmínky k ochraně přírody a krajiny, zachování vysoké úrovně životního prostředí, ochraně ZPF apod.

Vysoký ekonomický potenciál

- Prověřit možnosti, kterými lze potenciál v rámci území využít – navržením ploch nebo koridorů pro vhodný způsob využití (cestovní ruch, výroba, občanská vybavenost atd.).
- Intenzitu využití území stanovit s ohledem na ekonomický potenciál - např. umožnit podnikatelskou činnost v plochách obytných, pokud takový postup nenaruší kvalitu obytného prostředí.
- Sledovat kapacity dopravní a technické infrastruktury, aby se tyto podmínky nestaly limitem rozvoje. V případě potřeby navrhnout vhodná řešení pro navýšení kapacit.
- Udržovat vysokou kvalitu obytného prostředí a vytvářet dostatečné podmínky pro obytnou výstavbu, protože sociální kapitál je nezbytným předpokladem pro hospodářský rozvoj.

Vysoký společenský potenciál

- Sledovat oblasti podmiňující společenský potenciál – zejména úroveň obytného a obecně životního prostředí, hospodářské podmínky, veřejnou vybavenost – a vytvářet podmínky pro udržení či zlepšení stavu v těchto oblastech.
- Rozvíjet aktivity pro veřejný prospěch.
- Společenský potenciál přenášet do okolního prostoru.

D.4 Závady v území

Závady v členění na urbanistické, dopravní a hygienické jsou určovány pro jednotlivé obce v souladu s metodickou částí. Závady jsou uvedeny v přehledové tabulce společně s výčtem dotčených obcí a požadavky na řešení problémů.

Tabulka 24 závady v obcích SO ORP Český Brod a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění

Označení	Závada	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
Urbanistické závady				
UZ-RP1	nevhodná skladba (navržené využití) rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Černíky, Chrástřany, Kšely, Poříčany	prověřit změnu účelu navržených ploch na více odpovídající charakteru a povaze obce	ÚP
UZ-RP2	nevhodný rozsah rozvojových ploch pro obec dané kategorie	Černíky, Doubravčice, Hradešín, Krupá	prověřit možnost nejméně vhodné rozvojové plochy redukovat na přiměřený rozsah	ÚP
UZ-BRO	nevyužitá zástavba („brownfields“)	Český Brod, Poříčany	prověřit navržení jiného způsobu využití dotčených ploch	ÚP, jiné
UZ-SVL	sociálně vyloučená lokalita	-	prověřit možnosti zlepšení vazeb lokality na sídlo, prověřit způsob využití dotčených ploch a podmínky jejich využití s cílem umožnit lepší integraci lokality	ÚP, ÚS
UZ-OV	nedostatečná kapacita občanské infrastruktury	Přišimasy	prověřit, zda-li je v rámci stávajících ploch možné zařízení zkapacitnit, a v případě potřeby plochy navrhnout k rozšíření	ÚP
UZ-BAR	bariéra pohybu sídlem	Český Brod, Poříčany, Přistoupim, Rostoklaty	prověřit možnost bariéry redukovat či zahrnout opatření na snížení jejich negativního vlivu	ÚP, RP, ÚS, jiné
UZ-NDO	negativní dominanta	Český Brod, Klučov, Krupá, Poříčany, Přistoupim, Rostoklaty, Tismice, Tucharaz, Vitice, Vrátkov	prověřit navržení jiného způsobu využití dotčených ploch, které umožní nápravu stavu; podmínkami využití ploch omezit zhoršení stavu (navýšení staveb, významné zvětšení jejich objemu apod.); zahrnout opatření negativní vliv kompenzující (zeleň apod.)	ÚP, RP, ÚS, jiné
UZ-POZ	nedostatek pozemků (ploch) pro výstavbu	Břežany II, Kšely, Mrzky, Poříčany	vymezit zastavitelné plochy pro výstavbu v adekvátním rozsahu a v místech, kde lze předpokládat jejich reálné využití v blízkém časovém horizontu; v případě, že obec dostatek zastavitelných ploch má, ale není možné je v blízkém časovém horizontu využít, zaměnit tyto plochy za jiné s lepšími předpoklady využití	ÚP
UZ-SPR	extenzivní zástavba ve volné krajině bez vazby na sídlo („sprawl“)	Doubravčice, Hradešín, Přišimasy	prověřit možnosti zlepšení vazeb lokality na stávající sídlo; navrhnout zintenzivnění využití dotčeného prostoru s cílem zapojit odloučené lokality do struktury sídla	ÚP, ÚS
UZ-SRS	srůstání sídel	Přišimasy, Vitice	v prostoru, kde srůstání sídel hrozí, nenavrhnout rozvojové plochy pro další výstavbu, v případě již navržených ploch prověřit jejich zrušení či redukci	ÚP, RP
UZ-OST	jinak závadná zástavba nebo urbanistické řešení	Poříčany	konkrétní požadavky zahrnout do zadání dokumentace (popř. zprávy o jejím uplatňování), pokud je možné nástroji územního plánování stav ovlivnit	ZÚR, ÚP, RP, jiné

Označení	Závada	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
Dopravní závady				
DZ-SIL1	úsek častých dopravních nehod	Český Brod, Chrášťany, Kšely, Tuklaty	prověřit, zda-li je nástroji územního plánování možné přispět k zmírnění nebo odstranění problému a případně zahrnout vhodné podmínky k tomuto účelu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-SIL2	nevyhovující parametry pozemní komunikace	-	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-SIL3	chybějící dopravní propojení	-	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-SIL4	jiný závadný stav na pozemní komunikaci nebo v její souvislosti	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-PAR	deficit parkovacích ploch	-	prověřit navrzení ploch pro daný účel, pokud takový krok znatelně nezhorší dopravní situaci v jiné části území	ÚP, RP, ÚS
DZ-ZEL1	úrovňový železniční přejezd	-	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ÚP, RP, ÚS
DZ-ZEL2	jiný závadný stav na železnici nebo v její souvislosti	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-LET1	negativní vliv letecké dopravy na zastavěné území	-	prověřit možnost kompenzace negativního vlivu vhodným opatřením	ÚP, RP, ÚS
DZ-LET2	jiný závadný stav v souvislosti s leteckou dopravou	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-VOD	závadný stav v souvislosti s vodní dopravou	-	v zadání dokumentace (popř. ve zprávě o jejím uplatňování) stanovit konkrétní požadavky na řešení závady a prověřit vytvoření podmínek pro zlepšení stavu	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-PEC	chybějící propojení pro pěší a/nebo cyklisty	-	prověřit potřebu vymezení ploch/koridorů pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
DZ-VHD	nedostatečná kapacita ploch pro VHD	-	prověřit potřebu vymezení ploch pro daný účel nebo stanovení jiných podmínek	ÚP, RP, ÚS
Hygienické závady				
HZ-DOP	průchod úseku silnice s intenzitou dopravy nad 5 000 vozidel denně, nebo nad 1000 těžkých nákladních vozidel denně zastavěným územím nebo v jeho blízkosti	Český Brod, Poříčany, Přistoupim, Rostoklaty, Tuklaty	pokud je řešeno v rámci ZÚR, respektovat vyjádřené podmínky, pokud ZÚR neřeší, prověřit zahrnutí vhodných opatření a podmínek k odstranění nebo zmírnění závady	ZÚR, ÚP, RP, ÚS
HZ-OD1	skládky v nepříznivé poloze	-	v prostoru, který je skládkou významně negativně dotčen, nenavrhouvat rozvojové plochy pro další výstavbu, v případě již navržených ploch prověřit jejich zrušení či redukci, nebo zahrnout kompenzační opatření na zmírnění negativního vlivu	ÚP, RP
HZ-OD2	nepovolená skládka neuvedená v seznamu SEKM	-	pokud je to účelné, zahrnout podmínky pro likvidaci skládky a vymežit plochy pro asanaci	ZÚR, ÚP

Označení	Závada	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
HZ-SEZ	stará zátěž území nebo kontaminovaná plocha	Břežany II, Český Brod, Doubravčice, Chrášťany, Klučov, Kšely, Poříčany, Přišimasy, Rostoklaty, Tuchoraz, Tuklaty, Vitice	pokud je to účelné, zahrnout podmínky pro likvidaci zátěže nebo kontaminace a vymezit plochy pro asanaci	ZÚR, ÚP
HZ-PU	poddolované území	Břežany II, Kšely, Mrzky, Přistoupim, Tismice, Vitice	rozvojové plochy pro výstavbu umisťovat s ohledem na tato rizika a v dalším postupu dodržet příslušné normy a požadavky	ÚP, RP, jiné
HZ-SU	sesuvné území	Český Brod, Krupá, Kšely	v prostoru, který je sesuvem potenciálně negativně dotčen, nenavrhovat rozvojové plochy pro další výstavbu, v případě již navržených ploch prověřit jejich zrušení či redukci	ÚP, RP
HZ-ZZO	zdroj znečištění ovzduší	Český Brod, Hradešín, Chrášťany, Poříčany, Přišimasy, Tuklaty, Vitice, Vrátkov	zahrnout podmínky zajišťující nezhoršení současného vlivu na obytné území; prověřit rozvržení zastavitelných ploch v území s cílem minimalizovat negativní vlivy zejména na obytné prostředí	ÚP, RP
HZ-VOD	nevyhovující kvalita nebo vydatnost vodního zdroje	Přehvozdí, Přišimasy	prověřit systém zásobování pitnou vodou a pokud je to účelné, navrhnout podmínky pro jeho zlepšení	ZÚR, ÚP, RP
HZ-OST	jiné hygienické nebo bezpečnostní riziko/závada	-	konkrétní požadavky zahrnout do zadání dokumentace (popř. zprávy o jejím uplatňování), pokud je možné nástroji územního plánování stav ovlivnit	ZÚR, ÚP, RP, jiné

D.5 Střety v území

Střety jsou určovány pro jednotlivé obce v souladu s metodickou částí a jsou uvedeny v přehledové tabulce společně s výčtem dotčených obcí a požadavky na řešení problémů.

Tabulka 25 střety v obcích SO ORP Český Brod a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění

Označení	Povaha střetu	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
Střety záměrů navzájem				
S-ZUR-UP	střet záměru ze ZÚR se záměry v ÚP	Český Brod, Tuklaty	postupovat podle podmínek stanovených v ZÚR	ÚP
S-ZUR-OB	střet záměru ze ZÚR s ostatními (oborovými) záměry	-	prověřit v rámci příslušné dokumentace oborové záměry a stanovit podmínky, které zajistí soulad se ZÚR a zároveň realizaci záměru v nejpříhodnější možné podobě; prověřit, zda-li se nejedná o záměr k promítnutí do ZÚR	ZÚR, ÚP
S-OB-UP	střet záměru z ÚP s ostatními (oborovými) záměry	Český Brod, Doubravčice, Hradešín, Klučov, Krupá, Poříčany, Rostoklaty	prověřit význam záměru a v případě potřeby stanovit podmínky pro realizaci záměru v nejpříhodnější možné podobě;	ÚP
Střety záměrů s limity (hodnotami) území:				
S-DI-OZP	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou životního prostředí	-	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ŽP (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ZÚR, ÚP
S-DI-MIG	střet záměru dopravní infrastruktury s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	Rostoklaty		

Označení	Povaha střetu	Dotčené obce	Požadavek	Řešit v
S-DI-PO	střet záměru dopravní infrastruktury s památkovou ochranou	-	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na předmět památkové ochrany (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-DI-ZU	střet záměru dopravní infrastruktury se zastavěným územím	Český Brod, Poříčany, Přistoupim, Rostoklaty, Tuklaty	upřesnit záměr tak, aby co nejméně zasahoval do zastavěného území, popřípadě stanovit podmínky pro minimalizaci negativních vlivů zejména na obytné plochy	ÚP
S-DI-CHLU	střet záměru dopravní infrastruktury s chráněným ložiskovým územím	Poříčany	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ochranu ložisek (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy, správců ložisek atd.)	ÚP
S-DI-LOZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ložiskem nerostných surovin	Chrástany		
S-DI-OVZ	střet záměru dopravní infrastruktury s ochranou vodních zdrojů	Český Brod	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na vodní zdroje (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-TI-OZP	střet záměru technické infrastruktury s ochranou životního prostředí	-	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ŽP (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-TI-PO	střet záměru technické infrastruktury s památkovou ochranou	Český Brod	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na předmět památkové ochrany (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-TI-ZU	střet záměru technické infrastruktury se zastavěným územím	Český Brod, Krupá, Poříčany, Přišimasy	upřesnit záměr tak, aby co nejméně zasahoval do zastavěného území, popřípadě stanovit podmínky pro minimalizaci negativních vlivů zejména na obytné plochy	ÚP
S-TI-CHLU	střet záměru technické infrastruktury s chráněným ložiskovým územím	Břežany II, Černíky, Tuklaty, Vítice	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ochranu ložisek (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy, správců ložisek atd.)	ÚP
S-TI-LOZ	střet záměru technické infrastruktury s ložiskem nerostných surovin	Vítice		
S-TI-OVZ	střet záměru technické infrastruktury s ochranou vodních zdrojů	Český Brod, Krupá	prověřit v rámci vyhodnocení vlivu na životní prostředí, pokud se zpracovává, jinak zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na vodní zdroje (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy)	ÚP
S-PZ-OZP	střet zastavitelné plochy s ochranou životního prostředí	Kšely	stanovit požadavek na prověření střetu v zadání dokumentace nebo ve správě o jejím uplatňování; prověřit změnu vymezení zastavitelných ploch nebo zahrnutí jiných podmínek s cílem případný negativní vliv střetu zmírnit nebo odstranit (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy); v následných řízeních stanovit doplňující požadavky na zmírnění nebo odstranění negativních vlivů plynoucích z konkrétního střetu	ÚP, jiné
S-PZ-MIG	střet zastavitelné plochy s biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců	Tismice, Vrátkov		
S-PZ-PO	střet zastavitelné plochy s památkovou ochranou	Černíky, Český Brod, Hradešín, Chrástany, Klučov, Přišimasy, Tismice, Tuklaty, Vítice		
S-PZ-CHLU	střet zastavitelné plochy s chráněným ložiskovým územím	-		
S-PZ-LOZ	střet zastavitelné plochy s ložiskem nerostných surovin	Klučov		
S-PZ-OVZ	střet zastavitelné plochy s ochranou vodních zdrojů	Český Brod		

Označení	Povaha střetu	Dotčené obce	Požadavek	Řeší v
S-PZ-Q	střet zastavitelné plochy se záplavovým územím Q ₁₀₀	Český Brod, Klučov, Poříčany		
S-PZ-DI	střet zastavitelné plochy s dopravní infrastrukturou	Český Brod, Rostoklaty, Tuklaty		
S-PZ-TI	střet zastavitelné plochy s technickou infrastrukturou	Černíky, Český Brod, Doubravčice, Hradešín, Chrástřany, Klučov, Krupá, Poříčany, Přehvozdí, Přistoupim, Přišimasy, Rostoklaty, Tismice, Tuchoraz, Tuklaty, Vítice, Vrátkov		
S-ZP-DI	střet záměru v oblasti životního prostředí s dopravní infrastrukturou	Český Brod, Poříčany	Zahrnout podmínky k zachování funkce příslušné infrastruktury, a zároveň umožňující realizaci příslušného záměru	ZÚR, ÚP, jiné
S-ZP-TI	střet záměru v oblasti životního prostředí s technickou infrastrukturou	Břežany II, Český Brod, Tuklaty		
S-ZP-ZU	střet záměru v oblasti životního prostředí se zastavěným územím	Český Brod, Doubravčice, Klučov, Poříčany	upřesnit záměr tak, aby co nejméně zasahoval do zastavěného území, popřípadě stanovit podmínky pro minimalizaci omezení plynoucí pro zastavěné území; v případě specifických záměrů vyžadujících konkrétní umístění bez možnosti redukce vlivů na zastavěné území (např. stavby vodních nádrží) bude postupováno podle konkrétních případů	ZÚR, ÚP, jiné
S-ZP-CHLU	střet záměru v oblasti životního prostředí s chráněným ložiskovým územím	Břežany II		
S-ZP-LOZ	střet záměru v oblasti životního prostředí s ložiskem nerostných surovin	-	zahrnout řešení s co nejmenším vlivem na ochranu ložisek (zahrnout podmínky příslušných orgánů státní správy, správců ložisek atd.)	ÚP, jiné
S-OST	střet ostatní	-	konkrétní požadavky zahrnout do zadání dokumentace (popř. zprávy o jejím uplatňování), pokud je možné nástroji územního plánování stav ovlivnit	ZÚR, ÚP, RP, jiné

D.6 Závěr rozboru udržitelného rozvoje území ORP Český Brod

Rozbor udržitelného rozvoje území byl proveden jednak pro jednotlivé obce v SO ORP Český Brod a jednak pro území jako celek.

Výsledku rozboru pro jednotlivé obce jsou uvedeny vždy v příslušné kartě obce (viz příloha č. 1).

Výsledky rozboru udržitelného rozvoje pro celý SO ORP Český Brod jsou následující:

Problémy nadmístního významu

- Poddimenzování technické infrastruktury – zásobování plynem, kanalizace – prověřit rozvoj těchto sítí.
- Trasování VRT a dalších nadmístních záměrů – prověřit, aby nebyly výrazným limitem pro rozvoj obcí.
- Provéřít vymezení ploch pro retenci vody v krajině – s cílem předcházet dopadům sucha v krajině.

Záměry nadmístního významu

Mimo záměry v ZÚR Středočeského (uvedeny v kartách obcí a ve výkresu záměrů) kraje se jedná o:

- vybrané záměry vyplývající z Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje;
- záměry v oblasti energetiky (vedení VN, VVN a ZVN);

E DATABÁZE ÚAP

Databáze ÚAP obsahující prostorová data ve formátu ESRI SHP je nedílnou součástí této dokumentace, je zpracována v souladu s Vyhláškou, Metodikou a datovým modelem DMG ÚAP v. 5.4.

F KARTY OBCÍ

Karty obcí jsou zpracovány jako přehledových prvek všech předchozích zjištění pro každou jednotlivou obec, obsahují relevantní zjištění vybraná z předchozích kapitol. Karty obcí jsou obsahem přílohy č. 1 ÚAP. Karty obsahují informace uvedené níže.

- Základní informace o obci:
 - příslušnost ke správnímu členění;
 - základní informace o územním členění obce a jeho orientační poloha v rámci ORP;
 - kategorie obce z hlediska širších vztahů, uspořádání území a struktury osídlení.
- Přehled územně plánovací dokumentace platné pro obec:
 - ÚPD na úrovni kraje včetně záměrů z ní pro obec plynoucích a typu krajiny;
 - ÚPD obce s rámcovým výčtem záměrů.
- Přehled vybraných jevů ÚAP v území.
- Závěry z rozboru udržitelného:
 - vyhodnocení územních podmínek jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území a vyváženosti jejich vztahu;
 - vyhodnocení potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území;
 - pozitiva a negativa území, trendy vývoje pro jednotlivé tematické okruhy:
 - sociodemografické podmínky a bydlení (SD),
 - příroda a krajina (PK),
 - vodní režim a horninové prostředí (VG),
 - kvalita životního prostředí (ZP),
 - zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa (PF),
 - občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství (OV),
 - dopravní a technická infrastruktura včetně jejich dostupnosti (DT),
 - ekonomické a hospodářské podmínky (EK),
 - rekreace a cestovní ruch (CR),
 - bezpečnost a ochrana obyvatel (BO);
 - závady v území:
 - hygienické (HZ),
 - dopravní (DZ),
 - urbanistické (UZ);
 - střety v území:
 - záměrů na provedení změn v území navzájem (Z-Z),
 - záměrů s limity využití území a s hodnotami v území (Z-L).
- Případné doplňující informace a slovní komentář, pokud je to účelné.

G GRAFICKÁ ČÁST ÚAP

Nedílnou součástí těchto ÚAP jsou následující výkresy:

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje:

1 – Výkres hodnot (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné hodnoty území. Jedná se zejména o hodnoty kulturní (architektonické a historické, urbanistické), přírodní (ochrana přírody a krajiny, hodnoty půdního fondu, geologického prostředí), a civilizační (zainvestovanost území dopravní a technickou infrastrukturou) popřípadě další.

2.I - Výkres limitů technických (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné limity využití území plynoucí z přítomnosti dopravní a technické infrastruktury, z důvodů ochrany obyvatelstva a krizového hospodářství.

2.II - Výkres limitů přírodních a kulturních (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné limity využití území plynoucí z přítomnosti kulturních hodnot, z horninového prostředí, půdního fondu, ochrany přírody a krajiny, a hygieny životního prostředí.

3 - Výkres záměrů (1: 25 000)

Výkres záměrů zobrazuje zjištěné záměry na změny ve využití území. Jedná se o veřejně prospěšné záměry (VPS a VPO) převzaté ze ZÚR, rozvojové plochy převzaté z platných ÚPD obcí a další zjištěné záměry, zejména záměry v technické infrastruktuře a vymezení prvku ÚSES.

Rozbor udržitelného rozvoje:

4 – Výkres problémů (1: 25 000)

Výkres zobrazuje zjištěné problémy v území, které jsou k řešení v územně plánovacích dokumentacích a územních studiích. Jedná se jednak o problémy již přítomné v území (závady, negativa), dále střety záměrů navzájem a záměrů s limity využití území a další, viz příslušná kapitola.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 poloha SO ORP Český Brod v rámci ČR (červeně vyznačeno)	4
Obrázek 2 uspořádání obcí v rámci SO ORP Český Brod a okolní SO ORP	6
Obrázek 3 kategorie obcí SO ORP Český Brod z hlediska širších vztahů	34
Obrázek 4 místní část Limuzy (obec Tismice) - sídlo se zachovalým venkovským rázem	35
Obrázek 5 území SO ORP Český Brod podle jeho charakteru a uspořádání zástavby	36
Obrázek 6 obce v SO ORP Český Brod a jejich části (sídla)	38
Obrázek 7 členění území SO ORP Český Brod podle přírodních a kulturních charakteristik	42
Obrázek 8 potenciální ohrožení a ochrana obyvatel v SO ORP Český Brod	60
Obrázek 9 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Český Brod	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 vyhodnocení projednání 6. aktualizace ÚAP s obcemi ve správním obvodu ORP	1
Tabulka 2 obce v řešeném území a jejich členění	5
Tabulka 3 systém hodnocení územních podmínek udržitelného rozvoje	24
Tabulka 4 pozitiva (+), negativa (-) území a trendy vývoje (t) a původ informace	25
Tabulka 5 výčet možných závad v území	27
Tabulka 6 výčet možných střetů v území	28
Tabulka 7 jevy ÚAP podle přílohy č. 1 Vyhlášky	30
Tabulka 8 obce v SO ORP Český Brod z hlediska širších vztahů a dalších údajů	33
Tabulka 9 členění obcí v SO ORP Český Brod z hlediska struktury a uspořádání	37
Tabulka 10 sociodemografické údaje o obcích SO ORP Český Brod	40
Tabulka 11 podklady k hodnocení ochrany přírody a krajiny v SO ORP Český Brod	43
Tabulka 12 údaje o obcích SO ORP Český Brod týkající se vodního režimu a horninového prostředí	45
Tabulka 13 indikátory kvality životního prostředí v SO ORP Český Brod	47
Tabulka 14 údaje o obcích SO ORP Český Brod popisující ZPF a PUPFL	49
Tabulka 15 veřejná občanská vybavenost v obcích SO ORP Český Brod	51
Tabulka 16 dopravní dostupnost a vybavenost technickou infrastrukturou v obcích SO ORP Český Brod	53
Tabulka 17 ukazatele pro hodnocení hospodářských podmínek v obcích SO ORP Český Brod	55
Tabulka 18 podklady pro hodnocení rekreace a cestovního ruchu v obcích SO ORP Český Brod	57
Tabulka 19 ohrožení a ochrana obyvatel SO ORP Český Brod – podklady pro hodnocení	59
Tabulka 20 přehled ÚPD obcí v SO ORP Český Brod	61
Tabulka 21 hodnocení pilířů udržitelného rozvoje v obcích SO ORP Český Brod	63
Tabulka 22 negativa obcí v SO ORP Český Brod a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění	71
Tabulka 23 potenciál obcí SO ORP Český Brod v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje	73
Tabulka 24 závady v obcích SO ORP Český Brod a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění	75
Tabulka 25 střety v obcích SO ORP Český Brod a požadavky na jejich odstranění nebo zmírnění	77

SEZNAM SAMOSTATNĚ ČÍSLOVANÝCH PŘÍLOH

Příloha č. 1 – karty obcí

Příloha č. 2 – kartogram vyváženosti územních podmínek (pilířů) udržitelného rozvoje

SEZNAM ZKRATEK

BPEJ	bonitované půdně ekologické jednotky
BP	bezpečnostní pásmo
CO	civilní obrana
ČSV	čerpací stanice vodovodu
ČSK	čerpací stanice kanalizace
ČOV	čistírna odpadních vod
DN	jmenovitý průměr
EIA	vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 sb.
EO	ekvivalentní obyvatel
EVL	evropsky významné lokality
GIS	geoinformační systém
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
KrÚ	krajský úřad
K. Ú.	katastrální území
MK	místní komunikace
NKP	nemovitá kulturní památka
NNKP	národní nemovitá kulturní památka
NN	nízké napětí
NPÚ	národní památkový ústav
PBŘ	požárně bezpečnostní řešení
OP	ochranné pásmo
ORP	obec s rozšířenou působností
PF	půdní fond
PO	ptačí oblasti
PUPFL	pozemky určené k plnění funkce lesa
PÚR	politika územního rozvoje
RD	rodinný dům
RP	regulační plán
RSS	radioreléový spoj
SEA	vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 sb.
ÚAP	územní analytické podklady
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚPO	územní plán obce
ÚPSÚ	územní plán sídelního útvaru
ÚPV	úpravna vody
ÚS	územní studie
ÚSES	územní systém ekologické stability
VDJ	vodojem
VN	vysoké napětí
VVN	velmi vysoké napětí
VPZ	veřejně prospěšný záměr – tj. stavba, opatření nebo asanace
ZPF	zemědělský půdní fond
ZSJ	základní sídlení jednotka
ZÚR	zásady územního rozvoje